

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน
ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ
ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

THE DEVELOPMENT OF TEACHING TECHNIQUE
BY INTEGRATING SIMPSON'S INSTRUCTION MODEL
AND COOPERATIVE LEARNING (STAD) MODEL
FOR THE INVENTION OF DANCE CONSISTS TWELVE VALUES
ANNOUNCED SONG FOR MATTHAYOMSUKSA 3 STUDENTS

จุฑารัตน์ ดวงเทียน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร


คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของชิมพ์ชัน
ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ
ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3



จุฑารัตน์ ดวงเทียน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของชิมพ์ชัน
ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ
ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จุฑารัตน์ ดวงเทียน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ชัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ชื่อ – นามสกุล	นางสาวจุฑารัตน์ ดวงเทียน
สาขาวิชา	การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลวรรณ ศรีสงคราม, ก.ค.
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ค.
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการรำของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนธัญรัตน์ ปีการศึกษา 2558 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 96 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ชันร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ 3) แบบประเมินทักษะปฏิบัติการรำ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ชัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ทักษะปฏิบัติการรำของกลุ่มทดลอง จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ชัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ชัน การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

Thesis Title	The Development of Teaching Techniques by Integrating Simpson's Instruction Model and Cooperative Learning (STAD) Model for the Invention of Dance Consisting of Twelve Values Announced Song for Mathayomsuksa 3 Students
Name – Surname	Miss Juturat Duongtain
Program	Curriculum Research and Development
Thesis Advisor	Assistant Professor Wilaiwan Srisongkhram, Ph.D.
Thesis Co-advisor	Assistant Professor Sutthiporn Boonsong, Ed.D.
Academic Year	2015

ABSTRACT

The research aimed to 1) compare the students' achievement for the invention of dance consisting of Twelve Values Announced Song between the experimental group and the control group, 2) compare practical skills in classical Thai dance for the invention of dance consisting of Twelve Values Announced Song between the experimental group and the control group.

The sample group in this study was 96 Mathayomsuksa 3 students at Thanyarat School in the second semester of the academic year 2015. The tools used in this research were 1) learning management plans, 2) achievement tests, and 3) evaluation forms of classical Thai dance skills.

The findings revealed that: 1) the learning achievement of the experimental group after learning by integrating Simpson's Instruction Model and Cooperative Learning (STAD) was higher than the control group at .05 level of significance, and 2) the practical skills in classical Thai dance for the invention of dance consisting of Twelve Values Announced Song of the experimental group was higher than the control group at .05 level of significance.

Keywords: Integrating Simpson's Instruction Model, Cooperative Learning (STAD) Model

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือ ความเมตตากรุณาและให้คำปรึกษาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลวรรณ ศรีสงคราม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพร บุญส่ง ที่ได้กรุณา ให้คำปรึกษา และข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ตลอดจนการตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกรรมการสอบ อีกทั้งคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ประสบการณ์ อันเป็นประโยชน์สูงสุดเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ จึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์ อดุสสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาและกรุณา ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยด้วยความปรารถนาดีเสมอมา รวมถึงผู้เขียนตำรา เอกสาร บทความต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและนำมาอ้างอิงในงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอกราบขอบพระคุณผู้บริหาร โรงเรียน คณาจารย์ และนักเรียน โรงเรียนธัญรัตน์ จังหวัดปทุมธานี ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณนิติระดับปริญญา โท สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร และเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ ตลอดระยะเวลาในการศึกษาจนสำเร็จ

สุดท้ายนี้ หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีคุณค่าที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม และส่วนรวม ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณพร้อมทั้งขอมอบความสำเร็จครั้งนี้ให้แก่ บิดา มารดา และครอบครัวที่ได้ให้ กำลังใจ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาในครั้งนี้เป็นอย่างดีมาโดยตลอด จนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วง ได้ด้วยดี

จุฬารัตน์ ดวงเทียน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(8)
สารบัญภาพ	(9)
บทที่ 1 บทนำ.....	10
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	10
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	12
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	12
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	12
1.5 ตัวแปรที่ศึกษา.....	13
1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	13
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	13
1.8 ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	16
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์.....	17
2.2 การจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์.....	19
2.3 การวัดและประเมินผลในการเรียนนาฏศิลป์.....	23
2.4 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน...	25
2.5 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการสอน (STAD).....	26
2.6 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	41
2.7 ทักษะปฏิบัติ.....	48
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	61
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	62
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
3.3 ขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	66
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	69
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ท่ารำ ประกอบ เพลงค่านิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	73
4.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการรำ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ในการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ท่ารำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม	76
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	78
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	78
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	79
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	89
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	90
ภาคผนวก ข การค่าประสิทธิภาพและคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้.....	92
ภาคผนวก ค การค่าประสิทธิภาพและคุณภาพของแบบทดสอบ.....	119
ภาคผนวก ง การค่าประสิทธิภาพและคุณภาพของแบบประเมินทักษะปฏิบัติ...	127
ภาคผนวก จ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย.....	138
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน....	143
ประวัติผู้เขียน.....	167

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การใช้เกณฑ์การคิดคะแนนความก้าวหน้า.....	31
ตารางที่ 3.1 การประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้.....	64
ตารางที่ 3.2 การประเมินทักษะปฏิบัติประกอบการแสดงเพลงค่านิยม 12 ประการ	67
ตารางที่ 4.1 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคะแนนการประเมินทักษะปฏิบัติ ระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง.....	74
ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบ เพลงค่านิยม 12 ประการระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	76
ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการทำรำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	77



สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

หน้า

14



บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (2545, น. 2) ให้ความสำคัญต่อการสืบทอด ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย รวมทั้งศิลปวัฒนธรรมของชาติ โดยกำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรการเรียนการสอนหนึ่งในศิลปวัฒนธรรมของชาติที่ถือว่าเป็นศิลปะชั้นสูง ควรค่าแก่การสืบทอด สร้างสรรค์ และพัฒนาไม่ให้หยุดนิ่ง นั่นคือ การศึกษาด้านนาฏศิลป์ไทย (อุษา สบถุภย์, 2547, 2) เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของเอกลักษณ์ความเป็นชาติที่มีศิลปวัฒนธรรมเป็นของตนเองมานาน แต่กำลังจะสูญหายไปไม่ช้าถ้ายังขาดการอนุรักษ์และการพัฒนาสร้างสรรค์ในทางที่เหมาะสม

สภาวะการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็วของสังคม ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งวิทยาการประกอบกับกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้โลกไร้พรมแดนการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วและไร้ซึ่งข้อจำกัดส่งผลกระทบต่อประเทศไทยเป็นอย่างมาก และประเทศไทยยังได้รับวัฒนธรรมและค่านิยมที่แปลกใหม่จากต่างประเทศเข้ามาด้วย ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย การสื่อสาร หรือการพุดจา (เรณู โกศินานนท์, 2535, น. 1) แต่มีวัฒนธรรมที่ประเทศไทยยังคงรักษาไว้เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ และเป็นสิ่งที่สามารถบ่งชี้ความเป็นมาของประวัติศาสตร์ และเอกลักษณ์ความเป็นไทย ได้อย่างดียิ่ง นั่นคือนาฏศิลป์ ซึ่งศิลปวัฒนธรรมทางด้านนาฏศิลป์อันอ่อนช้อยงดงามนี้เป็นสิ่งที่บรรพบุรุษไทยได้รักษาและสืบทอดมาแต่โบราณเป็นส่วนประกอบส่วนหนึ่งแห่งความเจริญของชาติ นาฏศิลป์ไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติที่แสดงถึงศิลปวัฒนธรรมไทยในรูปแบบของศิลปะการแสดงประเภทต่างๆ ได้แก่ การแสดงโขนละคร ระบำ รำ ฟ้อน การบรรเลงดนตรี วรรณกรรม เป็นต้น และถือว่าเป็นศาสตร์ทางศิลปะที่สำคัญยิ่ง เป็นที่รู้จักกันดีในรูปแบบของการแสดงที่มีลีลาอันอ่อนช้อยงดงามแสดงถึงความเป็นอารยธรรมอันรุ่งเรืองและความมั่นคงของชาติ นอกจากนี้นาฏศิลป์ยังมีประโยชน์สำหรับผู้ที่ได้เรียนรู้ นั่นคือ การเรียนนาฏศิลป์เป็นการใช้วิถีชีวิตของร่างกายในการเคลื่อนไหว และท่าทางต่างๆของนาฏศิลป์ไทยมีท่วงทีคล้ายท่าฤๅษีดัดตน จึงส่งผลให้ผู้ที่ได้ฝึกหัดเป็นผู้มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์ มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส มีบุคลิกภาพที่ดี และยังส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยในตนเองในการร่วมแสดงออกกับผู้อื่น มีสมาธิ มีความอดทนในการฝึกซ้อม มีความรับผิดชอบต่อผลงาน รู้จักความไพเราะของเสียงเพลง ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการที่สำคัญคือ ช่วยให้เด็กได้รู้คุณค่าของคนตรีและนาฏศิลป์ รู้คุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมประจำชาติ

และยังเข้าใจศิลปะของชาติอีกด้วย (อรวรรณ บรรจงศิลป์, 2545) การเรียนการสอนในวิชานาฏศิลป์ ไม่ใช่เป้าหมายเพียงเพื่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสุนทรียภาพเท่านั้น แต่ต้องมุ่งเน้นการจัด ประสบการณ์ในการเรียนรู้จนสามารถสร้างสรรค์ผลงานทางนาฏศิลป์ไทยได้อย่างมีคุณภาพ แต่จาก สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนที่ผ่านมานั้น ครูผู้สอนวิชานาฏศิลป์ไทย มี จุดมุ่งหมายในการสอนเพียงให้ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้ และรับท่าทางการร่ายรำจากครูแต่เพียงฝ่าย เดียว โดยไม่มีการพัฒนาวิธีการสอนที่แปลกใหม่ขึ้นมาใช้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะสามารถปฏิบัติ ทำรำได้ถูกต้องและสวยงาม และมีความคิดสร้างสรรค์ท่ารำที่แปลกใหม่ (อุษา สบถุภย์, 2536)

ในการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ของโรงเรียนชัยรัตน์ ทางโรงเรียนมีการกำหนดเกณฑ์ มาตรฐานของคะแนนสอบที่ผ่านเกณฑ์คือ 50 % ของคะแนนสอบ และควรมีคะแนนค่าเฉลี่ยการ ทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ไม่ต่ำกว่าระดับดี อีกทั้งยังกำหนดนโยบายให้ครูผู้สอน ประเมินผลการเรียนของนักเรียนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์ ไม่ควรเกิน 3% ของนักเรียนทั้งหมด จากการ ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิชานาฏศิลป์ ปีการศึกษา 2558 ภาคเรียนที่ 1 พบว่าจาก นักเรียนจำนวน 364 คน สอบไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด จำนวน 34คน จำนวนเป็น เปอร์เซ็นต์ได้ 9.34 % และในการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ ของโรงเรียนชัยรัตน์ ในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นการเรียนการสอนที่มีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งหน่วยการเรียนรู้ที่ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่สุดคือ การประดิษฐ์ท่ารำและท่าทางประกอบการแสดง จาก การจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา พบว่า นักเรียนไม่สนใจในการเรียนเท่าที่ควร ซึ่งจะนำไปสู่การ ปฏิบัติท่ารำไม่ได้ ทำให้นักเรียนขาดความสนุกสนานในการเรียนและ เมื่อครูให้นักเรียนจับกลุ่มเพื่อ ทำกิจกรรม จะมีผู้นำในการคิดท่ารำ 1-2 คนในแต่ละกลุ่ม ส่วนสมาชิกในกลุ่มที่เหลือรอปฏิบัติตาม ซึ่งทำให้สมาชิกในกลุ่มมีบทบาทไม่เท่าเทียมกัน ไม่เกิดปฏิสัมพันธ์ต่อกันในการเรียนรู้ นอกจากนี้ ยัง พบว่า นักเรียนชายจะจับกลุ่มกับเพื่อนนักเรียนชายด้วยกัน นักเรียนหญิงก็เช่นกัน ซึ่งโดยปกติแล้ว นักเรียนชายส่วนใหญ่มักไม่ชอบอะไรที่อ่อนช้อย กรีดกราย แต่จะชอบอะไรที่สนุกสนาน ส่งผลให้ นักเรียนไม่สนใจในเนื้อหาเท่าที่ควร และเท่าที่สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมี ความกระตือรือร้นและสนใจในการฝึกซ้อมท่ารำที่แตกต่างกัน

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่า การจัดการเรียนรู้ โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษาใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์นั้น มีความจำเป็นที่จะ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทักษะปฏิบัติ ของชิมพ์ชัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เป็นรูปแบบการเรียนที่มีการจัดกลุ่มการ ทำงาน อย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน สมาชิกทุกคนในทีมจะทำกิจกรรมร่วมกันในการเรียนรู้และจะ

ได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ เพื่อเพิ่มการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม และลงมือปฏิบัติจนเกิดความคล่องแคล่ว ตลอดจนสามารถประยุกต์ใช้ และเกิดการคิดริเริ่ม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายได้สร้างสรรค์ผลงานใหม่ๆ ให้ก้าวทันกับยุคสมัย ค่านิยม 12 ประการ เป็นค่านิยมที่นายกรัฐมนตรี พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้มอบให้กับคนไทย โดยเป็นการนำค่านิยมที่ดีที่คนไทยส่วนชั้นชมาช้านาน รวมทั้งพระราชดำริสอนใจที่สำคัญมารวบรวมและเรียบเรียงให้ง่าย เพื่อนำไปปฏิบัติเป็นกิจวัตร เป็นการสร้างมาตรฐานที่ดีในสังคมไทย ดังนั้นเพลงค่านิยม 12 ประการ เป็นเพลงที่นักเรียนสามารถเข้าใจในความหมายของเนื้อเพลงได้ง่าย เข้ากับยุคสมัย และยังเป็นการส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของค่านิยมที่ดีอีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการรำ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ในรายวิชานาฏศิลป์ จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

1.3.2 นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ในรายวิชานาฏศิลป์ จะมีทักษะปฏิบัติการรำสูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตเชิงประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชัยรัตน์ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จังหวัดปทุมธานี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ห้องเรียน ที่ 3/1-3/7 จำนวน 7 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 320 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียน ชัยรัตน์ จำนวน 96 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวน ประชากร 320 คน แล้วแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละ 48 คน โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบ ความสามารถที่มีความเท่าเทียมกัน (Comparable) จากนั้นสุ่มกลุ่มนักเรียนจากนักเรียนสองกลุ่ม ดังกล่าว เพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1.4.2 ขอบเขตเชิงเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ การประดิษฐ์ทำรำ โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีจำนวน 9 แผนการจัดการเรียนรู้

1.4.3 ระยะเวลาในการวิจัย

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซันร่วมกับการ เรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 เวลาที่ใช้ทดลองรวม 9 ชั่วโมง

1.4.4 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง(Experimental Research) โดยใช้รูปแบบ Static - Group Comparison Design (ผ่องพรรณ ตรียมงคลกุล และ สุภาพ ฉัตรภรณ์, 2553, น. 60)

1.5 ตัวแปรที่ศึกษา

1.5.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ 2 แบบ คือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้ วิชานาฏศิลป์ โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน ร่วมกับการ เรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ
2. แผนจัดการเรียนรู้แบบปกติ

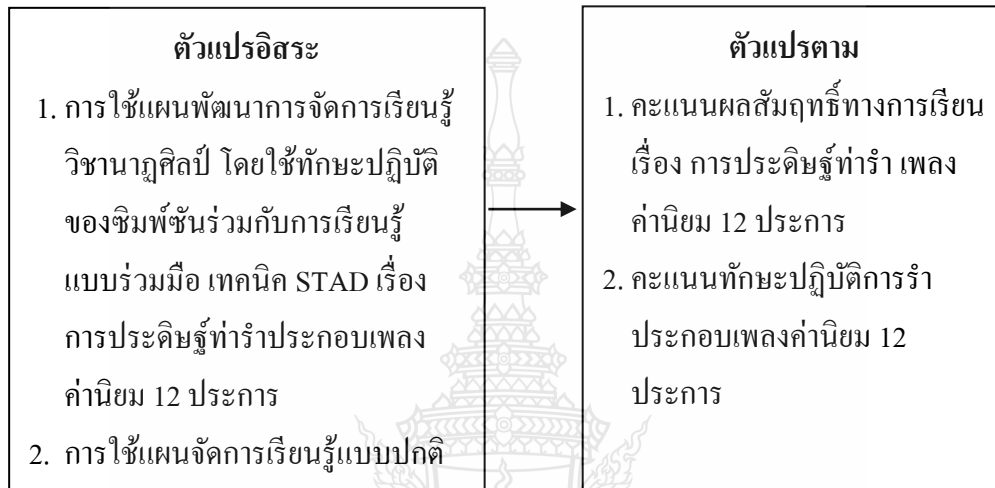
1.5.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ

ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. คะแนนทักษะปฏิบัติการรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย



ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การออกแบบ และปรับปรุงกิจกรรมการเรียน การสอน การใช้สื่ออุปกรณ์ รวมทั้งสื่อวีดิทัศน์ในกลุ่มสาระศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบทำการแสดงเพลงค่านิยม 12 ประการ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด สภาพของผู้เรียนเพื่อเป็นการปรับปรุงหรือสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

1.7.2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการสอน Student Teams - Achievement Division (STAD) หมายถึง การให้นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน มาทำงาน ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกในกลุ่มจะต้องร่วมมือกัน ให้ความช่วยเหลือกันในการเรียน เพื่อที่จะให้แต่ละคนเกิดความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ในแต่ละกลุ่มจะต้องเตรียมสมาชิกของตนให้พร้อมสำหรับการทดสอบรายบุคคล คะแนนที่แต่ละกลุ่มทำได้จะถูกแปลงให้เป็นคะแนนของกลุ่ม และเปรียบเทียบกับคะแนนฐาน เพื่อคิดเป็นคะแนนพัฒนาการของแต่ละกลุ่ม โดยมีรางวัลเป็นสิ่งกระตุ้นให้นักเรียนร่วมมือกันทำงานให้สำเร็จ

1.7.3 การเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน หมายถึง การเรียนที่ผู้เรียนจะสามารถกระทำหรือแสดงออกอย่างคล่องแคล่ว ชำนาญ ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และความอดทนให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

1.7.4 การจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนที่มีการจัดกลุ่มการทำงาน อย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน สมาชิกทุกคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในการเรียนรู้และจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อจะช่วยเหลือและเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม และลงมือปฏิบัติจนเกิดความคล่องแคล่ว ตลอดจนสามารถประยุกต์ใช้ และเกิดการคิดริเริ่ม โดยผ่านการจัดการเรียนการสอน 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1) จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มและการเสนอเนื้อหา ขั้นที่ 2) ขั้นการสอนตอบภายใต้การควบคุม ขั้นที่ 3) ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำได้เอง ขั้นที่ 4) การทดสอบ ขั้นที่ 5) ขั้นการปรับปรุง ประยุกต์ใช้ และการคิดริเริ่ม ขั้นที่ 6) คะแนนการพัฒนาการของผู้เรียน และการรับรองผลงานกลุ่ม

1.7.5 สารนาฏศิลป์ หมายถึง สารการเรียนรู้อันที่ 3 ซึ่งบรรจุอยู่ในกลุ่มสารการเรียนรู้อันที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.7.6 นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนธัญรัตน์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

1.7.7 ทักษะปฏิบัติการรำ หมายถึง คะแนนความสามารถในการประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนจากแผนการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ซึ่งประเมินจากการทำแบบประเมินทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.7.8 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนจากการสอบวัดความรู้ของนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนจากแผนการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ จากแบบทดสอบจำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.7.9 ทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์ หมายถึง แสดงท่าทางประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการได้อย่างถูกต้อง ลีลาทางรำอ่อนช้อยสวยงามตรงตามจังหวะ ทำรำมีความสอดคล้องกับความหมายของเนื้อเพลง การแสดงสีหน้า ท่าทาง และการสื่ออารมณ์ของผู้แสดง ที่มีความเหมาะสมกับบทเพลงและมี

ความมั่นใจในตนเอง สมาชิกในกลุ่มมีความพร้อมเพรียงกันในการแสดง สามารถจดจำท่ารำและรูปแบบการแปรแถวของตนเองได้ ออกแบบการแสดงได้อย่างน่าสนใจ มีรูปแบบการแปรแถวที่หลากหลายหลากหลายและสวยงาม มีอุปกรณ์ประกอบการแสดงเพื่อให้การแสดงสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นสมาชิกในกลุ่มมีความพร้อมในการแสดง มีความสามัคคีกัน เพื่อให้การแสดงออกมาได้อย่างสมบูรณ์

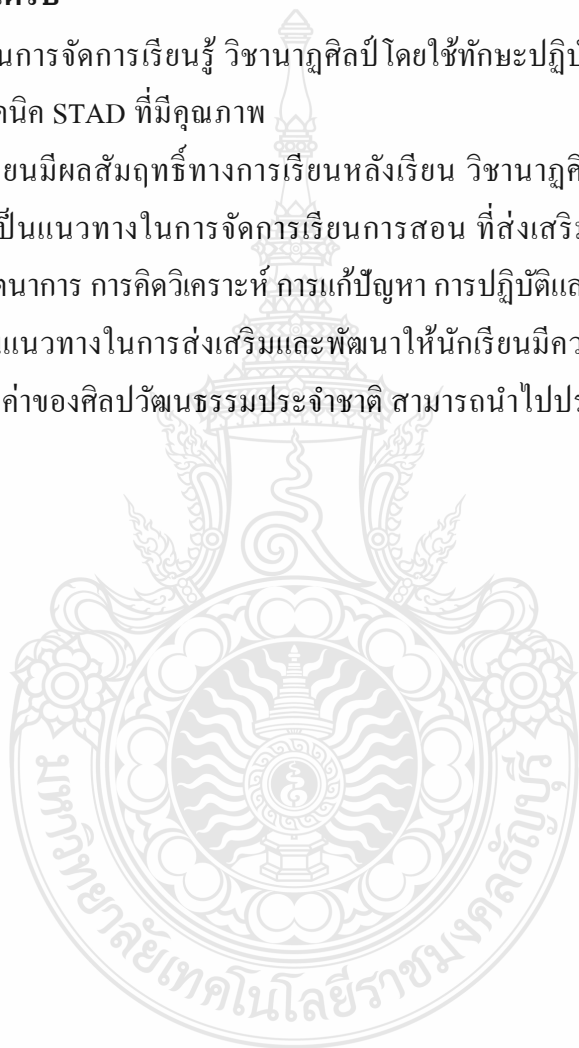
1.8 ประโยชน์ที่จะได้รับ

1.8.1 มีแผนการจัดการเรียนรู้ วิชานาฏศิลป์ โดยใช้ทักษะปฏิบัติของชมพู่ชั้น ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ที่มีคุณภาพ

1.8.2 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน วิชานาฏศิลป์ สูงขึ้น

1.8.3 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในด้านจินตนาการ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การปฏิบัติและการพัฒนาตนเอง

1.8.4 เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในรายวิชานาฏศิลป์ และรู้จักคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้



บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- 2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์
- 2.2 การจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์
- 2.3 การวัดและประเมินผลในการเรียนนาฏศิลป์
- 2.4 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน
- 2.5 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการสอน Student Teams-Achievement Division (STAD)
- 2.6 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 2.7 ทักษะปฏิบัติ
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์

2.1.1 วิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งร่างกาย มีคุณธรรม มีความรู้ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพ

2.1.2 ความสำคัญของรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมคุณค่าและความงาม มีสุนทรียภาพ ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตและช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

2.1.3 เนื้อหาสาระของรายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะทางศิลปะ มีความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่าง ๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญคือ

2.1.3.1 นาฏศิลป์ มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดได้อย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

2.1.3.2 คุณภาพผู้เรียน เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของสาระที่ 3 นาฏศิลป์

1) รู้และเข้าใจการใช้นาฏศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแปลความและสื่อสารผ่านการแสดง รวมทั้งพัฒนารูปแบบการแสดง สามารถใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ในการพิจารณาคุณภาพการแสดง วิจารณ์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ โดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบทางนาฏศิลป์ ร่วมจัดการแสดงนำแนวคิดของการแสดงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

2) รู้และเข้าใจประเภทละครไทยในแต่ละยุคสมัย ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่าง ๆ รวมทั้งสามารถออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์ เครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์และละคร มีความเข้าใจ ความสำคัญ บทบาทของนาฏศิลป์ และละครในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน มาตรฐาน ศ 3.1 มี 7 ตัวชี้วัด ได้แก่

1. ระบุโครงสร้างของบทละครโดยใช้ศัพท์ทางการละคร
 2. ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครที่เหมาะสมบรรยายเปรียบเทียบการแสดง
อากัปกริยาของผู้คนในชีวิตประจำวันและในการแสดง
 3. มีทักษะในการใช้ความคิดในการพัฒนารูปแบบการแสดง
 4. มีทักษะในการแปลความและการสื่อสารผ่านการแสดง
 5. วิเคราะห์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ที่มีความแตกต่างกันโดยใช้ความรู้ เรื่อง
องค์ประกอบนาฏศิลป์
 6. ร่วมจัดงานการแสดงในบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ
 7. นำเสนอแนวคิดจากเนื้อเรื่องของการแสดงที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
- มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม
เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล
มาตรฐาน ศ 3.2 มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่
1. ออกแบบ และสร้างสรรค์อุปกรณ์ และเครื่องแต่งกาย เพื่อแสดงนาฏศิลป์และ
ละครที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ
 2. อธิบายความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครในชีวิตประจำวัน
 3. แสดงความคิดเห็นในการอนุรักษ์

2.2 การจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์

การจัดการเรียนรู้ วิชานาฏศิลป์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร พบว่า การจัดการเรียนการสอน
นาฏศิลป์ควรคำนึงถึงส่วนประกอบที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

2.2.1 ความสำคัญของนาฏศิลป์

จารุณี ลิมปนานนท์ (2539, น.9) ได้ระบุถึงความสำคัญของดนตรีและนาฏศิลป์โดยสรุปไว้ว่า
เป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาทั้งนี้
เพราะการเรียนดนตรีและนาฏศิลป์ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนาน มีโอกาสได้แสดงออกทั้งในด้าน
การร้องเพลงการเคาะจังหวะ และการเคลื่อนไหวร่างกายในลีลาจังหวะต่างๆส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการ
พัฒนาในด้านต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534, น.
288) ได้ระบุไว้ดังนี้

1) ด้านบุคลิกภาพ ความเคยชินต่อการแสดงออกในลักษณะต่างๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ยอมรับสภาพความเป็นจริง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ มีลักษณะคล่องแคล่วกระฉับกระเฉง ก่อให้เกิดบุคลิกภาพของผู้เรียนในที่สุด

2) ด้านสังคม การเข้าร่วมกิจกรรมฝึกให้ผู้เรียนเข้าใจในเรื่อง “กลุ่ม” การเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี ทำอย่างไรจึงจะสามารถเข้ากับคนอื่น ๆ ได้ ให้ผู้เรียนผลัดกันเป็นผู้ชมและผู้แสดง ทำให้รู้จักมารยาททางสังคมในการให้เกียรติคนอื่น ๆ รู้จักการยอมรับความสามารถของผู้อื่นพร้อมจะแสดงความสามารถของตนเองออกมา เมื่อเกิดความผิดพลาดก็พร้อมที่จะให้อภัยผู้อื่น ยอมรับความผิดพลาดของตนเองได้

3) ด้านอารมณ์ กิจกรรมดนตรีนาฏศิลป์ เป็นการตอบสนองความต้องการทางอารมณ์อย่างหนึ่งโดยเฉพาะ ถ้าให้ผู้เรียนมีความสุขสนุกสนาน อบอุ่น ได้รับการยอมรับจากเพื่อนและครู และช่วยลดความวิตกกังวลตามธรรมชาติลง ผ่อนคลายความเครียด หรืออารมณ์ที่ขุ่นมัว ถ้าเข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอผู้เรียนจะมีอารมณ์แจ่มใสสนุกสนานร่าเริงเกิดการพัฒนาของอารมณ์ไปในทางบวก ทำให้ผู้เรียนสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองในสถานการณ์ต่างๆ ได้

4) ด้านเจตคติผู้เรียนจะเห็นความสำคัญของดนตรีว่ามีประโยชน์ต่อชีวิตชีวาประจำวัน ทำให้ชีวิตมีความสุขอย่างสมบูรณ์ เข้าใจ เห็นความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมของชาติและชาติอื่นและรู้จักเลือกที่จะรับศิลปวัฒนธรรมอันดีงามได้อีกด้วย

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์จึงมีความสำคัญและเป็นกิจกรรมที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียน จะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านสังคม ด้านอารมณ์ รวมทั้งเจตคติของผู้เรียนอีกด้วย

2.2.2 หลักการและวิธีการสอนนาฏศิลป์

เรณู โกศินานนท์ (2535, น.15 -16) ได้เสนอหลักการสอนนาฏศิลป์ไว้ ดังต่อไปนี้

- 1) สอนจากสิ่งที่ย่างไปหายาก
- 2) สอนตามความสามารถของแต่ละบุคคล
- 3) การสอนโดยวิธีสืบเปลี่ยน หรือเปลี่ยนแปลงทำที่ยากให้เขา (โดยพยายามรักษาแบบแผนเดิมไว้)
- 4) การสอนแต่ละท่าต้องอธิบายให้ละเอียด และถือหลักที่ละน้อยให้แม่นยำแล้วจึงต่อท่า
- 5) ระหว่างรำครูต้องคอยสังเกตและเตือน ให้ผู้เรียนรักษาลีลาท่าที่ให้อยู่ในแบบแผน
- 6) ครูต้องจับท่าผู้เรียนอยู่เสมอไม่ใช้รำนำหน้าอย่างเดียว

7) การใช้ศัพท์นาฏศิลป์ บางโอกาสอาจเปลี่ยนใช้ให้เข้าใจง่าย โดยใช้ศัพท์ธรรมชาติ แทนเพื่อสะดวกต่อการจำ ส่วนศัพท์ที่ถูกต้องตามหลักกริยา ให้บอกควบคู่กันไป

8) หัดให้ร้องเพลงประกอบทำรำด้วย เพื่อปลูกฝังนิสัยการร้องเพลง เพื่อประโยชน์ในการฝึกซ้อมด้วยตนเอง และเพื่อเป็นการผ่อนคลาย เพราะครูต้องอธิบายขณะร้องด้วย

9) เปรียบเทียบท่ารำที่คล้ายคลึงกันหรือตรงกันข้าม เพื่อไม่ให้จำสับสน

10) วิธีรำนำท่าผู้เรียน คือ 1) การรำนำหน้า (ครูหันหน้าทิศเดียวกับผู้เรียน) กระทำเมื่อแรกต่อท่า และ 2) การรำต่อหน้าหรือประจันหน้า (ครูหันหน้าเข้าหาผู้เรียน) ครูผู้สอนต้องมีความสามารถความชำนาญในการรำกลับข้างเมื่อหันหน้าเข้าหาผู้เรียนก็จะแลดูไปในทางเดียวกันการรำประจันหน้านี้ เป็นประโยชน์แก่ครูจะได้แลเห็นข้อบกพร่องของนักเรียน

11) เข้มงวดเรื่องแถว และท่วงทีของผู้เรียนให้ระวังอยู่เสมอ

12) สอนโดยแยกท่ารำ ให้ทำทีละอย่าง แล้วค่อยทำพร้อมการใช้เพลง จะกระทำได้เมื่อต่อท่ารำเป็นขั้น ๆ แล้วให้รำตามเสียงเพลงเป็นช่วง ๆ หรือต่อท่ารำจนจบเพลงแล้วก็ได้

13) บอกท่าล่วงหน้า ขณะรำต้องคอยบอกท่าที่จะถึง เพื่อให้ผู้เรียนนึกทบทวน

14) การใช้สัญญาณก่อนเปลี่ยนท่า จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการรำหมู่ เพื่อความพร้อมเพรียงเช่น การตบมือให้จังหวะ

จากหลักการและวิธีการสอนนาฏศิลป์ สรุปได้ว่า การสอนนาฏศิลป์นั้นครูผู้สอน สอนจากสิ่งที่ย่อยไปหายาก สอนตามความสามารถของแต่ละบุคคล การสอนแต่ละท่าต้องอธิบายให้ละเอียด และถือหลักทีละน้อยให้แม่นยำแล้วจึงต่อท่า ในระหว่างรำครูต้องคอยสังเกตและเตือน และให้ร้องเพลงประกอบท่ารำด้วย วิธีการสอนส่วนใหญ่จะต้องอาศัยการสอนแบบสาธิตให้ผู้เรียนสังเกตและฝึกปฏิบัติตาม และการสอนแบบปฏิบัติ เป็นการที่ครูกำหนดให้ผู้เรียนฝึกฝนจนชำนาญ และสามารถจดจำท่ารำต่างๆ และสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

2.2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการสอนนาฏศิลป์

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2533, น.167 - 171) สรุปว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม เน้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ที่มีอิทธิพลต่อกันและกันพฤติกรรมของคนเราส่วนมากจะเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต การเลียนแบบจากตัวแบบ ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ โดยมีกระบวนการที่สำคัญ ดังนี้

1) ความใส่ใจของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าผู้เรียนไม่มีความใส่ใจการเรียนรู้โดยการสังเกต หรือการเลียนแบบก็จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ดังนั้น การเรียนรู้รูปแบบนี้ ความใส่ใจจึงเป็นสิ่งแรกที่ผู้เรียนจะต้องมี ผู้เรียนจะต้องรับรู้ ส่วนประกอบที่สำคัญของพฤติกรรมของผู้ที่เป็นตัวแบบ

องค์ประกอบที่สำคัญของตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อความใส่ใจของผู้เรียนมีหลายอย่าง เช่น เป็นผู้ที่มีเกียรติสูง มีความสามารถสูง หน้าตาดี รวมทั้งการแต่งตัว การมีอำนาจที่จะให้รางวัลหรือการลงโทษ

2) การจดจำ การที่ผู้เรียนหรือผู้ที่สังเกตสามารถที่จะเลียนแบบ หรือการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบได้ เพราะผู้เรียนสังเกต จากตัวแบบ และบันทึกสิ่งไว้ในความจำระยะยาวของตนเอง สรุปแล้ว ผู้สังเกตที่สามารถระลึกถึงสิ่งที่ตนสังเกตจนเกิดภาพพจน์ในใจ และสามารถแสดงพฤติกรรมเลียนแบบจากตัวแบบได้

3) การแสดงพฤติกรรมเหมือนกับตัวแบบ เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนแปรสภาพภาพพจน์ในใจ แล้วแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่มีลักษณะเหมือนกับตัวแบบ และ ปัจจัยที่สำคัญของขั้นตอนนี้คือความพร้อมทางด้านร่างกาย และมีทักษะที่จำเป็นต้องการใช้ในการเลียนแบบของผู้เรียน ถ้าผู้เรียนไม่มีสองอย่างนี้ ก็ไม่สามารถแสดงพฤติกรรมเลียนแบบตัวแบบได้

4) กระบวนการจูงใจ แรงจูงใจของผู้เรียนที่จะแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบที่ตนสังเกตนั้น เกิดจากความคาดหวังว่า การเลียนแบบจะนำประโยชน์มาให้แก่ตนเอง เช่น การได้รับแรงเสริมหรือรางวัล หรืออาจนำประโยชน์บางสิ่งบางอย่างมาให้ ดังนั้น หลักทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเน้นกระบวนการเรียนรู้แบบเลียนแบบ อาศัยกระบวนการสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ กระบวนการความใส่ใจ กระบวนการจดจำ กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบและกระบวนการจูงใจ

นอกจากนี้ วาสนา วรรณโกฏิ (2539, น.22) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาทักษะซึ่งสอดคล้องกับวิธีการพัฒนาทักษะทางนาฏศิลป์ มีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) การเลียนแบบ เป็นขั้นเริ่มต้นที่ครูจะต้องให้แบบอย่างที่ถูกต้องเพื่อให้ผู้เรียนทำตามตัวอย่าง เช่น การจับมือ การเขียนคำ การคัด เป็นต้น

2) การฝึกทำเอง เป็นขั้นที่ต้องให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และ แสดงออกได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องดูแบบอย่างจากครู แต่อยู่ภายใต้การตรวจสอบของครูฝึก

3) การตรวจสอบแก้ไขเป็นขั้นตรวจสอบจากครูจนแน่ใจว่าผู้เรียนจะสามารถแสดงออกได้ถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ ถ้ายังมีข้อบกพร่องก็เสนอแนะแก้ไขหากถูกต้องแล้วอาจแนะนำเพิ่มเติม เพื่อช่วยเสริมให้มีความสมบูรณ์ได้ดียิ่งขึ้น

4) การแสดงออกได้ชัดเจน คล่องแคล่ว เป็นขั้นฝึกหลังจากการแก้ไขตรวจสอบ และเพิ่มเติมแล้ว โดยการฝึกอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นขั้นสุดยอดของการฝึก

5) ขั้นแสดงออกหรือปฏิบัติได้โดยอัตโนมัติ เป็นขั้นที่แสดงออกได้อย่างชำนาญ เป็นไปอย่างธรรมชาติ

อมรา กล้าเจริญ (2535, น.52) ได้ระบุ ถึงประเภทของสื่อการเรียนการสอนนาฏศิลป์ว่า ประกอบด้วย

1) สื่อการเรียนการสอนที่เป็นเอกสารใช้ประกอบการเรียนการสอน ในรูปแบบแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

2) สื่อการเรียนการสอนที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่

- 2.1) เครื่องเคาะจังหวะ เช่น กรับ ฉิ่ง กลอง เป็นต้น
- 2.2) ภาพการแสดงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในแต่ละบทเรียน
- 2.3) ภาพเครื่องดนตรี เครื่องแต่งกายที่เกี่ยวข้อง
- 2.4) แผนภูมิเพลง
- 2.5) บัตรคำ หรือบัตรประกอบภาพที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในแต่ละบทเรียน
- 2.6) เทปเพลง เครื่องบันทึกเสียง
- 2.7) เทปวีดิทัศน์
- 2.8) กล้องชุดการสอน

จากสื่อการเรียนการสอนนาฏศิลป์ สรุปได้ว่าเป็นสิ่งที่ใช้ประกอบการสอนในรูปแบบแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และประเภทที่เป็นวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องเคาะจังหวะ, ภาพการแสดงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในแต่ละบทเรียน, ภาพเครื่องดนตรี เครื่องแต่งกายที่เกี่ยวข้อง, แผนภูมิเพลง, บัตรคำ หรือบัตรประกอบภาพที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในแต่ละบทเรียน, เทปเพลง เครื่องบันทึกเสียง, เทปวีดิทัศน์ และกล้องชุดการสอน

2.3 การวัดและประเมินผลในการเรียนนาฏศิลป์

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ในการเรียนนาฏศิลป์นั้น เป็นสิ่งที่อาจซับซ้อนกว่าการวัดและการประเมินผลในสาขาวิชาอื่นๆและค่อนข้างจะผิวนิในการวัดความจำหรือการรับรู้ข้อเท็จจริงรูปแบบในการประเมินผลทางด้านนาฏศิลป์จะมุ่งด้านการแสดงออกมากกว่าด้านความรู้หรือข้อเท็จจริง รูปแบบในการประเมินทางดนตรีและนาฏศิลป์จึงต้องแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) การประเมินผลด้านความรู้ โดยการใช้คำถามหรือข้อทดสอบ เพื่อทราบถึงความเข้าใจ หรือการรับรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ลักษณะของรูปแบบการแสดง หรือดนตรี

2) การวัดและการประเมินผลจากพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกซึ่งทำได้โดยการสังเกตในการสังเกตนี้ นอกจากจะสังเกตความก้าวหน้าทางการแสดง การฟัง การร้อง ความผสมกลมกลืนในการเคลื่อนไหวแล้ว ยังต้องรวมไปถึงการสังเกตความเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติที่มีต่อ

นาฏศิลป์ เช่น ความสนใจ ความเอาใจใส่ การทำกิจกรรมกลุ่ม หรือการพัฒนาทางอารมณ์ในขณะที่ทำกิจกรรม รวมถึงความคิดสร้างสรรค์ เหล่านี้ต้องอาศัยการสังเกตของผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ (เพ็ญณี ก้นตะวงษ์. ม.ป.ป., น.87 - 88)

นอกจากนี้ วรรณกรรม สุทธิสวรรค์ (2541, น.15) ได้เสนอแนะเทคนิคการวัดและประเมินผล การเรียนนาฏศิลป์ไว้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1) การสังเกตโดยตรง เป็นการสังเกตทั้งในด้านการปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานและพฤติกรรมการแสดงออก โดยครูจะสร้างแบบกรอกประเมินผลขึ้นใช้ให้สัมพันธ์กับหน่วยการสอนย่อย โดยวิธีจัดอันดับคุณภาพ เช่น การกำหนดเกณฑ์ไว้ ดังนี้ ระดับคะแนน 3 = ดี ระดับคะแนน 2 = พอใช้ และระดับคะแนน 1 = ควรปรับปรุง เป็นต้น

2) การสัมภาษณ์ เป็นการประเมินผลเพื่อฟังความคิดเห็น และทัศนคติเกี่ยวกับนาฏศิลป์ การสัมภาษณ์อาจใช้การซักถามด้วยปากเปล่าเพื่อสังเกตผู้เรียนหรืออาจทำเป็นแบบทดสอบถามความคิดเห็นให้ผู้เรียนกรอก

3) การตรวจผลงาน เป็นการประเมินผลว่านักเรียนมีผลการเรียนในเรื่องนั้นเป็นอย่างไรซึ่งครูผู้สอนควรประเมินผลต่อเนื่องกันไป เพื่อจะได้ทราบความก้าวหน้าของนักเรียนทุกระยะ

4) การทดสอบ เป็นการประเมินผลที่ต้องใช้ระยะเวลา เพราะต้องทำการทดลองเป็นรายบุคคลจากหลักการวัดและประเมินผลนาฏศิลป์

สรุปได้ว่า การประเมินผลในการเรียนการสอนนาฏศิลป์ คือ การประเมินผลด้านความรู้ โดยการใช้คำถามหรือข้อทดสอบ และการวัดและการประเมินผลจากพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออก โดยการสังเกตโดยตรง เป็นการสังเกตทั้งในด้านการปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานและพฤติกรรมการแสดงออก การสัมภาษณ์ เป็นการประเมินผลเพื่อฟังความคิดเห็น และทัศนคติเกี่ยวกับนาฏศิลป์ของนักเรียน การตรวจผลงาน เป็นการประเมินผลว่านักเรียนมีผลการเรียนในเรื่องนั้นเป็นอย่างไร การทดสอบ เป็นการประเมินผลที่ต้องใช้ระยะเวลา เพราะต้องทำการทดลองเป็นรายบุคคลจากหลักการวัดและประเมินผลนาฏศิลป์ รวมไปถึงการสังเกตความเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติที่มีต่อนาฏศิลป์ เช่น ความสนใจ ความเอาใจใส่ การทำกิจกรรมกลุ่ม หรือการพัฒนาทางอารมณ์ในขณะที่ทำกิจกรรม รวมถึงความคิดสร้างสรรค์ด้วย

2.4 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน

(Instructional Model Based on Simpson's Processes for psycho-Motor Skill Development)

ทิสนา แคมมณี (2545, น.221-296) กล่าวว่า จากการสังเกตและวิเคราะห์ผลงานของนักการศึกษาผู้ค้นคิดระบบและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ พบว่านักศึกษานิยมใช้คำว่า “ระบบ” ในความหมายที่เป็นระบบใหญ่ ๆ เช่นระบบการศึกษา หรือถ้าเป็นระบบการเรียนการสอน ก็จะครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ๆ ของการเรียนการสอนในภาพรวม และนิยมใช้คำว่า “รูปแบบ” กับระบบที่ย่อยกว่า โดยเฉพาะกับ “วิธีสอน” ซึ่งเป็นองค์ประกอบย่อยที่สำคัญของระบบการเรียนการสอน ดังนั้นการนำวิธีสอนใด ๆ มาจัดทำอย่างเป็นระบบตามหลักและวิธีการจัดระบบแล้ว วิธีสอนนั้นก็จะกลายเป็น “ระบบวิธีสอน” หรือที่นิยมเรียกว่า “รูปแบบการเรียนการสอน”

1) ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบ

ซิมป์สัน (Simpson, 1972) กล่าวว่า ทักษะเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางกายของผู้เรียน เป็นความสามารถในการประสานการทำงานของกล้ามเนื้อหรือร่างกาย ในการทำงานที่มีความยุ่งยากซับซ้อน และต้องอาศัยความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อหลาย ๆ ส่วน การทำงานดังกล่าวเกิดขึ้นได้จากการสั่งงานของสมอง ซึ่งต้องมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกที่เกิดขึ้น ทักษะปฏิบัตินี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้ว จะเกิดความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญชำนาญการ และความคงทน ผลของพฤติกรรมหรือการกระทำสามารถสังเกตได้จากความเร็ว ความแม่นยำ ความเร็วหรือความราบรื่นในการจัดการ

2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือทำงานที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวหรือการประสานงานของกล้ามเนื้อทั้งหลายได้อย่างดี มีความถูกต้องและชำนาญ

3) กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนพัฒนาการปฏิบัติ หรือทำงานที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวหรือการประสานของกล้ามเนื้อทั้งหลายได้อย่างดี มีขั้นตอนดังนี้ (Simpson, 1972, น. 56 – 60, อ้างถึงในทิสนา แคมมณี 2550, น. 35 – 37)

ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำ โดยการให้ผู้เรียนสังเกตการทำงานนั้นอย่างตั้งใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นการเตรียมความพร้อม เป็นขั้นการปรับตัวให้พร้อมเพื่อการทำงาน

หรือแสดงพฤติกรรมนั้น ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ โดยการปรับตัวให้พร้อมที่จะเคลื่อนไหว หรือแสดงทักษะนั้น ๆ และมีจิตใจและสภาวะอารมณ์ที่ดีต่อการที่จะทำหรือแสดงทักษะนั้น ๆ

ขั้นที่ 3 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม เป็นขั้นที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำ หรือการแสดงทักษะนั้น หรืออาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนลองผิดลองถูก จนสามารถกระทำได้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำได้เอง เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติ และมีความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้น ๆ

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้น ๆ จนผู้เรียนสามารถทำได้คล่องแคล่ว ชำนาญ เป็นไปโดยอัตโนมัติ และด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง

ขั้นที่ 6 ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับทักษะหรือการปฏิบัติของตนให้ดีขึ้นและสามารถประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนเองได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่างๆ ได้

ขั้นที่ 7 ขั้นการคิดริเริ่ม เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเกิดความชำนาญ และสามารถคิดประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายแล้ว ผู้ปฏิบัติจะเริ่มเกิดความคิดใหม่ ๆ และจะกระทำสิ่งนั้นให้เป็นไปตามที่ตนเองต้องการ

4) ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะสามารถกระทำหรือแสดงออกอย่างคล่องแคล่ว ชำนาญ ในสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ นอกจากนั้นยังช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และความอดทนให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนด้วย

2.5 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการสอน Student Teams - Achievement Division (STAD)

ชาตรี เกิดธรรม (2545, น.15) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า เทคนิคร่วมด้วยช่วยงานกลุ่ม (Student Team Achievement Divisions : STAD) เป็นเทคนิคร่วมด้วยช่วยงานที่ได้รับการพัฒนาโดยโรเบิร์ต สลาบิน (Robert Slavin) และคณะในมหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์

ขั้นตอนการทำกิจกรรม แบ่งได้ 5 ขั้นตอน คือ

1) ครูนำเสนอเนื้อหา ครูจะสอนเนื้อหาแก่นักเรียนทั้งชั้น โดยรวมก่อน อาจใช้อุปกรณ์การสอนต่างๆ มาช่วยในการสอน เนื้อหาที่สอนจะเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่จะให้นักเรียนศึกษา

2) จัดกลุ่ม กลุ่มควรประกอบด้วย 4-5 คน และแบ่งกลุ่มตามความสามารถที่แตกต่างกัน หน้าทีของกลุ่ม คือ เตรียมให้สมาชิกเข้าทำการทดสอบแข่งสมาชิกในกลุ่มจะอภิปรายทำแบบฝึกหัด ถกเถียงปัญหากัน และทำความเข้าใจกับบทเรียน

3) ศึกษาความรู้ นักเรียนทุกคนภายในกลุ่มช่วยกันศึกษาในเนื้อหาหรือหัวข้อที่ครูผู้สอนกำหนดให้ โดยช่วยกันสรุปเนื้อหาทั้งหมด

4) ทดสอบ

(4.1) ครูทำการทดสอบ โดยการแจกแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำ พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนการทำในลักษณะกลุ่มร่วมมือโดย

สมาชิกคนที่ 1 อ่านคำถามหรือ โจทย์ที่กำหนดให้แก่สมาชิกในกลุ่มฟัง

สมาชิกคนที่ 2 วิเคราะห์คำตอบที่ถูกต้องเหมาะสม

สมาชิกคนที่ 3 เขียนคำตอบ

สมาชิกคนที่ 4 ตรวจสอบคำตอบ

(4.2) ให้สมาชิกในกลุ่มหมุนเวียนกันทำหน้าที่ต่างๆ ในแต่ละข้อจนกว่าจะครบข้อคำถามนั้น พร้อมทั้งช่วยกันสรุปอีกครั้งเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันในกลุ่ม

5) ประเมินผล โดยตรวจสอบความถูกต้องของการทำแบบทดสอบ พร้อมทั้งนำคะแนนของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่มแล้วคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

6) ให้รางวัลกลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่าเกณฑ์ที่วางไว้จะได้รับคำชมเชยกลุ่มที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุดจะได้รับรางวัล

นาคยา ปิรันธนานนท์ (2543, น.30) ได้สรุป การเรียนแบบร่วมมือ : STAD มีลักษณะ การจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ที่เรียกว่า STAD (Student Team-Achievement Divisions)

1) ครูอธิบายงานที่ต้องทำในกลุ่ม ลักษณะการเรียนภายในกลุ่ม กฎ กติกา ข้อตกลงในการทำงานเป็นกลุ่ม

2) ผู้เรียนเข้ากลุ่มตามที่ครูกำหนดไว้ ลักษณะกลุ่มเป็นแบบคละเพศความสามารถ

3) จำนวนสมาชิกในแต่ละกลุ่มขึ้นอยู่กับจำนวนหัวข้อที่จะเรียน

4) สมาชิกแต่ละคนศึกษาหัวข้อจากสื่อที่ครูจัดเตรียมให้แล้วนำมาอธิบายให้กันและกันฟังจนเข้าใจ และร่วมกันทำงานอื่น ๆ ตามที่ครูกำหนด

5) กำหนดบทบาทหน้าที่ให้ผู้เรียนแต่ละคนต้องปฏิบัติ ขณะที่ทำงานกลุ่ม เพื่อให้การทำงานกลุ่มเป็นไปด้วยดี

6) เมื่อเรียนหน่วยหรือเรื่องนั้นจบแล้วครูประเมินในสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนไป

ละออ ปิ่นทอง (2549, น. 5) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ว่าเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้แบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ 4 – 5 คน โดยแต่ละคนสามารถ เชื่อชาติ คนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า กระทั่งคนที่อ่อนเกิดความเข้าใจอย่างแม่นยำ เมื่อทดสอบย่อยต้องทำด้วยตนเองไม่มีการช่วยเหลือกันแต่ละคนต้องทำคะแนนให้ได้มากที่สุดเพื่อความสำเร็จของกลุ่มให้ได้รับการยกย่อง ทุกกลุ่มมีสิทธิได้รับการยกย่อง

วัฒนาพร ระบุทับทุกซ์ (2542, น.37-38) ได้สรุปว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Student Team-Achievement Divisions) (STAD) เทคนิคนี้ได้พัฒนาเพิ่มเติมจาก เทคนิค TGT แต่ใช้การทดสอบเป็นรายบุคคลแทนการแข่งขัน มีขั้นตอนกิจกรรมดังนี้

- 1) ครูนำเสนอเนื้อหาใหม่ โดยนำเสนอด้วยสื่อที่น่าสนใจใช้ในการสอนโดยตรง หรือตั้งประเด็นให้นักเรียนอภิปราย
- 2) จัดผู้เรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 - 5 คน ให้สมาชิกมีความสามารถคละกัน มีทั้ง เก่ง กลาง และอ่อน
- 3) แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาบทวนเนื้อหาที่ครูนำเสนอจนเข้าใจ
- 4) ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มทำแบบทดสอบ เพื่อวัดความรู้ความสามารถในเนื้อหาที่เรียน
- 5) ตรวจสอบคำตอบของผู้เรียน นำคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม
- 6) กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุด (ในกรณีที่แต่ละกลุ่มมีจำนวนสมาชิกไม่เท่ากันให้ใช้คะแนนเฉลี่ยแทนคะแนนรวม) จะได้รับคำชมเชยโดยอาจติดประกาศไว้ป้ายนิเทศ

วัชริน ประเสริฐศรี (2554, น. 46) กล่าวว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิค เอส ที เอ ดี (STAD) ในแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิก 4 คน ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงปานกลางและต่ำ โดยใช้สัดส่วน 1:2:1 สมาชิกในแต่ละกลุ่มจะต้องร่วมมือกันให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียน เพื่อที่จะให้แต่ละคนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนในแต่ละกลุ่มจะต้องเตรียมสมาชิกของตนให้พร้อมสำหรับการทดสอบรายบุคคล คะแนนที่แต่ละกลุ่มทำได้จะถูกแปลงให้เป็นคะแนนของกลุ่มและในแต่ละสัปดาห์จะมีการประกาศผลกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดดังนั้นสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะร่วมมือกันในการทำงานเพื่อที่จะทำให้กลุ่มของตนประสบความสำเร็จ

สิริพร ทิพย์คง (2545, น.160) กล่าวว่า เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดให้นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนแตกต่างกันมาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มกลุ่มละประมาณ 4 คน สมาชิกในกลุ่มจะมีระดับสติปัญญาและความสามารถที่ต่างกัน เป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน โดยครูเป็นผู้กำหนดเนื้อหาและลักษณะงานของกลุ่มครูเป็นผู้สอนเนื้อหาให้กับนักเรียนทั้งห้องเรียน แล้วให้แต่ละกลุ่มทำงานตามที่ครูกำหนด นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือ

กัน คนที่เก่งช่วยเหลือเพื่อนที่อ่อน เวลาสอบทุกคนต่างทำข้อสอบแล้ว ครูนำคะแนนของนักเรียนทุกคนภายในกลุ่มมาคิดเป็นคะแนนรวมของกลุ่มใหญ่ และจัดลำดับคะแนนของทุกกลุ่มแล้วปิดประกาศให้ทุกคนทราบ

สลาบิน (Slavin 1978) ได้กล่าวว่า เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบหนึ่งที่ Robert Slavin และคณะจากมหาวิทยาลัย John Hopkins ได้ร่วมมือกันพัฒนาขึ้น เป็นคล้ายกับเทคนิค TGT ที่แบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกันกลุ่มละประมาณ 4 – 5 คนเป็นเด็กเรียนเก่ง 1 คน เรียนปานกลาง 2 คน และเรียนอ่อน 1 คน โดยให้สมาชิกของกลุ่มได้เกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ และให้ทำการทดสอบความรู้ที่นักเรียนได้รับ คะแนนที่ได้จากการทดสอบของสมาชิกแต่ละคนนำมาเอามาบวกเป็นคะแนนรวมของกลุ่ม ผู้สอนจะต้องใช้วิธีเสริมแรง เช่น ให้รางวัล คำชมเชย ยกย่อง

สรุปว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคการสอน Student Teams – Achievement Division (STAD) เป็นการให้นักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนแตกต่างกันมาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ กลุ่มละประมาณ 4 - 6 คน ที่มีระดับสติปัญญาและความสามารถแตกต่างกันโดยจะเป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน สมาชิกในกลุ่มจะต้องร่วมมือกัน ให้ความช่วยเหลือกันในการเรียน เพื่อที่จะให้แต่ละคนเกิดความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ในแต่ละกลุ่มจะต้องเตรียมสมาชิกของตนให้พร้อมสำหรับการทดสอบรายบุคคล คะแนนที่แต่ละกลุ่มทำได้จะถูกแปลงให้เป็นคะแนนของกลุ่ม และเปรียบเทียบกับคะแนนฐาน เพื่อคิดเป็นคะแนนพัฒนาการของแต่ละกลุ่ม โดยมีรางวัลเป็นสิ่งกระตุ้นให้นักเรียนร่วมมือกันทำงานให้สำเร็จ

วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคการสอน Student Teams – Achievement Division (STAD)

- 1) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
- 2) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการทางสังคม เช่น ทักษะกระบวนการกลุ่ม ทักษะการเป็นผู้นำ และฝึกความรับผิดชอบ

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคการสอน STAD คำว่า “STAD” เป็นตัวย่อของ “Student Teams – Achievement Division” กระบวนการดำเนินการมีดังนี้ (Slavin 1995: น.71-73; อ้างถึงใน สุรัตดา ลอยฟ้า, 2536: น.8)

- 1) การเสนอเนื้อหา (Class Presentation) ผู้สอนทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้วและนำเสนอเนื้อหาสาระหรือความคิดรวบยอดใหม่

2) การทำงานเป็นกลุ่ม (Team Study) ผู้สอนจัดผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกัน จัดให้คละกันและชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มที่ต้องช่วยเหลือกันและร่วมมือกันเรียนรู้ เพราะผลการเรียนของสมาชิกแต่ละคนส่งผลต่อผลรวมของกลุ่ม

3) การทดสอบย่อย (Test/Quizzes) สมาชิกหรือผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคลหลังจากเรียนรู้หรือทำกิจกรรมแล้ว

4) คะแนนพัฒนาการของผู้เรียน (Individual Improvement Score) เป็นคะแนนการพัฒนาหรือความก้าวหน้าของสมาชิกแต่ละคน ซึ่งครูและนักเรียนอาจร่วมกันกำหนดคะแนนการพัฒนาเป็นเกณฑ์ขึ้นมา

5) การรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงของทีม (Team Recognition) เป็นการประกาศผลงานของทีมเพื่อรับรองและยกย่องชมเชยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ปิดประกาศ ให้อาจารย์ลงจดหมายข่าว ส่งเข้าประกวด ประกาศเสียงตามสาย เป็นต้น

ขั้นตอนการเรียนการสอน

1) การเสนอเนื้อหา (Class Presentation) ประกอบด้วย

(1.1) การจัดเตรียมเนื้อหาสาระ ผู้สอนต้องเตรียมเนื้อหาสาระหรือเรื่องที่จะทำการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เป็นเนื้อหาใหม่โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้สื่ออุปกรณ์หรือแหล่งเรียนรู้ ใบความรู้ ใบงาน หนังสือ เป็นต้น

(1.2) การจัดเตรียมแบบทดสอบย่อย เช่น ข้อสอบ กระดาษคำตอบ เกณฑ์การให้คะแนน

2) การทำงานเป็นทีมหรือกลุ่ม (Team Study) มีกระบวนการดังต่อไปนี้ คือ ให้จัดโดยนักเรียนคละกันทั้งเพศ และความสามารถทีละ 4 – 5 คน ทีมมีสมาชิก 4 ประกอบด้วยชาย 2 คน หญิง 2 คน เป็นคนเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน วิธีการจัดเริ่มจากเรียงลำดับนักเรียนจากเก่งที่สุดไปหาอ่อนที่สุดตามผลการเรียน อาจเป็นคะแนนการทดสอบหรือเกรด กำหนดจำนวนกลุ่มและกำหนดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยเรียงลำดับเริ่มจากคนที่หนึ่งถึงคนสุดท้ายตามลำดับก็จะได้นักเรียนที่เข้ากลุ่มคละกันตามความเก่งความอ่อนครูต้องชี้แจงให้นักเรียนในกลุ่มได้รู้ถึงหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มว่านักเรียนต้องช่วยกันเรียนแก้ปัญหาร่วมกันตรวจสอบคำตอบและแก้ไขคำตอบร่วมกันสมาชิกในกลุ่มทุกคนต้องทำให้ดีที่สุดเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ให้กำลังใจกันและทำงานร่วมกันได้ เมื่อครูจัดกลุ่มเสร็จ ควรให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำงานจากใบงานที่ครูเตรียมไว้ สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะต้องช่วยกันตอบคำถาม เพื่อเตรียมตัวสำหรับการทดสอบย่อย โดยแบ่งกันตอบคำถามเป็นคู่ๆ และเมื่อตอบคำถามเสร็จแล้วก็จะเอาคำตอบมาแลกเปลี่ยนกันโดยสมาชิกแต่ละคนจะต้องมีความ

รับผิดชอบในการตอบคำถามแต่ละข้อให้ได้ ในการกระตุ้นให้สมาชิกแต่ละคนมีความรับผิดชอบซึ่งกันและกันควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

(2.1) ต้องแน่ใจว่าสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มสามารถตอบคำถามแต่ละข้อได้อย่างถูกต้อง

(2.2) ให้ผู้เรียนช่วยกันตอบคำถามทุกข้อให้ได้โดยไม่ต้องขอความช่วยเหลือ

เหลือจากเพื่อนนอกกลุ่มหรือขอความช่วยเหลือจากครูให้น้อยลง

(2.3) ต้องให้แน่ใจว่าสมาชิกแต่ละคนสามารถอธิบายคำตอบแต่ละข้อได้

ถ้าคำถามแต่ละข้อเป็นแบบเลือกตอบ

3) ชั้นทดสอบย่อย (Test/Quizzes) หลังจากเรียนผ่านพ้นไปแล้วนักเรียนจะต้อง

ได้รับการทดสอบ โดยเป็นรายบุคคลไม่อนุญาตให้ช่วยเหลือกัน ทำข้อทดสอบตามความสามารถของตนเอง ที่เรียนมาแล้ว และจัดทำคะแนนการพัฒนาของสมาชิกแต่ละคน และคะแนนของกลุ่ม

4) คะแนนพัฒนาการของผู้เรียน (Individual Improvement Score) นักเรียนทุกคน

มีโอกาสได้คะแนนสูงสุดเพื่อช่วยเพื่อน ซึ่งจะทำให้ไม่ได้เลยถ้าคะแนนในการสอบต่ำกว่าคะแนนที่ได้ในครั้งก่อน คะแนนพัฒนาการของนักเรียนจะเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น ในการทดสอบแต่ละครั้งครูจะมีคะแนนพื้นฐาน (Base Score) ซึ่งเป็นคะแนนต่ำสุดของนักเรียนในการทดสอบย่อยแต่ละครั้ง คะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคนได้จากความแตกต่างระหว่างคะแนนพื้นฐาน (คะแนนต่ำสุดในการทดสอบ) กับคะแนนที่นักเรียนสอบได้ใน การทดสอบย่อยนั้นๆ ส่วนคะแนนของกลุ่ม (Team Score) ได้จากการรวมคะแนนพัฒนาการของนักเรียนทุกคนในกลุ่มเข้าด้วยกันดังเช่น ตัวอย่างตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การใช้เกณฑ์การคิดคะแนนความก้าวหน้า

คะแนนจากการทดสอบ	คะแนนความก้าวหน้า
1. ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนพื้นฐานมากกว่า 10 คะแนน	0
2. ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐาน 1-10 คะแนน	5
3. ได้คะแนนเท่ากับคะแนนฐาน	10
4. ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐาน 1-10 คะแนน	15
5. ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐานมากกว่า 10 คะแนน	20
6. ได้คะแนนเต็ม	30

5) การรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงของทีม (Team Recognition) เป็นการนำคะแนนการพัฒนาของทีมไปเทียบเกณฑ์ เพื่อหาระดับคุณภาพ และเป็นการประกาศผลงานของทีมที่ได้คะแนนสูง เพื่อรับรองและยกย่องชมเชยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ปิดประกาศ ให้รางวัล ลงจดหมายข่าว ส่งเข้าประกวด ประกาศ เป็นต้น

ตัวอย่างเกณฑ์ระดับคุณภาพ คะแนนการพัฒนา ระดับคุณภาพ

กลุ่มระดับดี (Good Team) คะแนนความก้าวหน้าของกลุ่มเท่ากับ 15 – 19 คะแนน

กลุ่มระดับดีมาก (Great Team) คะแนนความก้าวหน้าของกลุ่มเท่ากับ 20 – 24 คะแนน

กลุ่มระดับดีเยี่ยม (Super Team) คะแนนความก้าวหน้าของกลุ่มเท่ากับ 25 – 30 คะแนน

ข้อดีและข้อจำกัด ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

ข้อดี

- 1) ผู้เรียนมีความเอาใจใส่รับผิดชอบตนเองและกลุ่มร่วมกับเพื่อนสมาชิก
- 2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันได้ร่วมมือกันเรียนรู้
- 3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนผลัดกันเป็นผู้นำ ผู้เรียน ได้ฝึกและเรียนรู้ทักษะทางสังคม
- 4) ผู้เรียนมีความตื่นตัวสนุกสนานกับการเรียนรู้

ข้อจำกัด

- 1) ถ้าผู้เรียนขาดความรับผิดชอบจะส่งผลให้งานกลุ่มและการเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จ
- 2) เป็นวิธีที่ผู้สอนจะต้องเตรียมการและดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีจึงจะได้ผลทำให้ผู้สอนมีภาระงานเพิ่มมากขึ้น

2.5.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)

การเรียนรู้แบบร่วมมือ Cooperative and Collaborative Learning หรือ การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เพราะมีลักษณะเป็นกระบวนการเรียนรู้เป็นแบบร่วมมือ ข้อแตกต่างระหว่าง Cooperative Learning กับ Collaborative Learning อยู่ที่ระดับความร่วมมือที่แตกต่างกัน Sunyoung, J. (2003) ได้สรุปว่า ความแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจนระหว่าง Cooperative Learning กับ Collaborative Learning คือ เรื่องโครงสร้างของงานอันได้แก่ Pre – Structure , Task – Structure และ Content Structure โดย Cooperative Learning จะมีการกำหนดโครงสร้างล่วงหน้ามากกว่า มีความเกี่ยวข้องกับงานที่มีการจัดโครงสร้างไว้เพื่อคำตอบที่มีขอบเขตจำกัด ชัดเจน และมีการเรียนรู้ในขอบข่ายความรู้และทักษะที่ชัดเจนมากกว่า ส่วน Collaborative Learning มีการจัดโครงสร้างล่วงหน้าน้อยกว่า เกี่ยวข้องกับงานที่มีการจัดโครงสร้างแบบหลวมๆ (ill – Structure Task) เพื่อให้ได้คำตอบที่

ยี่หุ่่นหลากหลาย และมีการเรียนรู้ในขอบข่ายความรู้และทักษะที่ไม่จำกัดตายตัว ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสภาพการเรียนการสอนออนไลน์มักนิยมใช้คำว่า Collaborative Learning

ไสว พักขาว (2542, น.132) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็กๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีความรับผิดชอบ ร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้กลุ่มได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

สมศักดิ์ ภู่วิภาดารรณ (2544, น.3) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ เป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มการทำงาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และเพิ่มแรงจูงใจในการเรียน และเป็นการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน กล่าวคือสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในการเรียนรู้และสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจและเพิ่มการเรียนรู้ของสมาชิกในแต่ละกลุ่ม

วิลเลียม (2000, น.168) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ เป็นการเรียนที่มีการแบ่งกลุ่มเล็ก ๆ ที่มีเป้าหมายร่วมกัน โดยมีส่วนประกอบ 5 ส่วน คือ มีเป้าหมายร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ทางบวก ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ความรับผิดชอบรายบุคคล และทักษะทางสังคม

จากความหมายการเรียนแบบร่วมมือดังกล่าว สรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มมีความสามารถคละกัน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย โดยทั่วไปสมาชิก 4 คน ที่มีความสามารถแตกต่างกันเป็นนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน นักเรียนในกลุ่มต้องเรียนและรับผิดชอบงานของกลุ่มร่วมกัน มีการกำหนดบทบาทของสมาชิกในกลุ่มในการทำกิจกรรมที่ชัดเจน และเท่าเทียมกัน สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายร่วมกัน และสมาชิกในกลุ่มจะได้รับรางวัลร่วมกัน เมื่อกลุ่มทำคะแนนได้ดีถึงเกณฑ์ที่กำหนด

2.5.2 เป้าหมายของการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ

การจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือหรือร่วมมือกันเรียนรู้ เป็นการจัดกิจกรรมที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทัศนคติและค่านิยมในตัวนักเรียนที่จำเป็นทั้งในและนอกห้องเรียน การจำลองรูปแบบพฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์ในห้องเรียน การเสนอแนะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแนวความคิดที่หลากหลายระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม การพัฒนาพฤติกรรมการแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่างมีเหตุผล รวมทั้งการพัฒนาลักษณะของผู้เรียนให้รู้จักตนเองและเพิ่มคุณค่าของตนเอง จากกิจกรรมดังกล่าวจะมีผลต่อผู้เรียน โดยสรุปใน 3 ประการ คือ

1. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน (Cognitive Knowledge)
2. ทักษะทางสังคม โดยเฉพาะทักษะการทำงานร่วมกัน (Social Skills)

3) การรู้จักตนเองและตระหนักในคุณค่าของตนเอง (Self-Esteem)

2.5.3 ทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงทฤษฎีพื้นฐานของการเรียนแบบร่วมมือ ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ประกอบด้วยทฤษฎีพื้นฐานสองกลุ่ม คือ กลุ่มทฤษฎีแรงจูงใจและกลุ่มทฤษฎีปัญญา ดังนี้

1) ทฤษฎีแรงจูงใจ

แรงจูงใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ผลในการเรียนของนักเรียน นอกจากจะขึ้นอยู่กับความสามารถแล้วยังขึ้นกับแรงจูงใจ นักเรียนที่มีความสามารถสูงแต่ขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ก็จะมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนต่ำ (สุรางค์ โคว์ตระกูล, 2541, น. 179) ทฤษฎีแรงจูงใจที่เกี่ยวข้องโดยตรงและอธิบายเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือมี 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีมนุษยนิยม และทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

(1.1) ทฤษฎีมนุษยนิยม

นักจิตวิทยามนุษยนิยมเชื่อว่า คนทุกคนมีแรงจูงใจที่จะประกอบกิจกรรมอยู่เสมอ ถือว่าแรงจูงใจเป็นแรงขับที่ทำให้มนุษย์เจริญเติบโตและพัฒนา หรือ พฤติกรรมของมนุษย์เป็นผลของ “Growth principle” หรือ “หลักการความเจริญเติบโต” ภายในตัวของทุกคน (สุรางค์ โคว์ตระกูล, 2541, น.158; อ้างอิงจาก Combs & Avile, 1985) นักจิตวิทยามนุษยนิยมทุกท่านได้ยึดถือหลักพื้นฐานนี้ แต่ผู้ที่ได้ตั้งทฤษฎีกับแรงจูงใจ คือ มาสโลว์

มาสโลว์ กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนต้องการความรัก และการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่ (Love and belonging need) โดยที่มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะเป็นที่รักของผู้อื่น ต้องการความสัมพันธ์กับผู้อื่น และเป็นที่ยอมรับของหมู่

การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือจะเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในขั้นนี้ กล่าวคือ การเรียนแบบร่วมมือจะมีการแบ่งหน้าที่ของสมาชิกที่เท่าเทียมกันในการเรียน แบ่งเนื้อหาเพื่อให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มได้ศึกษาเนื้อหาที่ต่างกัน ทำให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มเป็นผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเรื่องในการนำเสนอต่อกลุ่ม ดังนั้น จะทำให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มมีความรู้สึกว่าคุณค่าของตนเองเป็นที่รัก และเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ลำดับความต้องการขั้นต่อไปของ มาสโลว์ คือ ความต้องการที่รู้สึกว่าคุณค่าของตนเองมีค่าความต้องการนี้ประกอบไปด้วยความต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่า และมีเกียรติ ต้องการได้รับความยกย่องนับถือ จากผู้อื่นผู้ที่สมปรารถนาในความต้องการนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง

จากความต้องการดังกล่าว การเรียนการสอนแบบร่วมมือจะตอบสนองต่อความต้องการขั้นนี้ กล่าวคือ การที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะเป็นผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาที่ตนได้รับฝึกหัดและทำให้กลุ่มประสบผลสำเร็จนั้น สมาชิกทุกคนต้องมีความสนใจและตั้งใจ ที่จะศึกษาในส่วนที่รับผิดชอบของตนอย่างเต็มที่ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่องจากกลุ่ม

ส่วนความต้องการขั้นสุดท้ายของ มาสโลว์ คือ ความต้องการที่จะรู้จักตนเอง ตามสภาพที่แท้จริงและพัฒนาศักยภาพของตน เป็นสิ่งที่ต้องรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของคน จะกล้าที่จะตัดสินใจเลือกทางเดินของชีวิต รู้จักค่านิยมของตน มีความจริงใจต่อตนเอง ปรารถนาที่จะเป็นคนดีที่สุดเท่าที่จะมีความสามารถทำได้ เปิดโอกาสให้ตนเองเผชิญกับความจริงของชีวิต เผชิญกับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่ “ท้าทาย” นำ “ตื่นเต้น” และมีความหมาย กระบวนการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน เป็นกระบวนการที่ไม่มีจุดจบ ตลอดเวลาที่มีชีวิตอยู่บนมนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองเต็มที่ตามศักยภาพของตน

การเรียนการสอนแบบร่วมมือ จะเป็นการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมและฝึกให้ผู้เรียนเผชิญกับความจริง หรือปัญหาด้วยตนเอง โดยที่ตนเองจะต้องเป็นผู้ที่ศึกษาหรือเจอปัญหาหรือแก้ปัญหาด้วยตนเองในส่วนตัวรับผิดชอบของตน ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของการตอบสนองหรือพฤติกรรม(Response or Behavior) ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกตัดสินใจด้วยตนเองได้

(1.2) ทฤษฎีปัญหา

นักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม ได้สร้างทฤษฎีแรงขับ โดยยึดหลักของความสมดุล ที่กล่าวว่าโดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เราแสวงหาสถานการณ์สมดุลอยู่เสมอ หรือมีความไม่สบายใจที่จะรักษาความคงตัวภายใน ทฤษฎีนี้ ฮัล (Hull) ให้ชื่อว่า “ทฤษฎีลดแรงขับ”

การเรียนการสอนแบบร่วมมือจะเป็นการเรียนการสอนที่จะช่วยสร้างแรงจูงใจและจุดมุ่งหมาย ในการเรียนได้ กล่าวคือ รางวัล หรือโครงสร้างด้านเป้าหมายที่นักเรียนร่วมกันปฏิบัติ โครงสร้างนี้มีอยู่ 3 ประการ คือ ความร่วมมือที่นักเรียนร่วมกันปฏิบัติด้วยความเสียสละ เพื่อการบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม การแข่งขันจะเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนได้มากขึ้น เมื่อผู้แข่งขันมีโอกาสทำสำเร็จ และแข่งขันกับผู้ที่มีความสามารถระดับเดียวกัน และความเป็นกลางลดความต้องการ (Needs reduction) สิ่งเร้าก่อนเกิดพฤติกรรม (Antecedent stimulus) ความต้องการ (needs) แรงขับ (Drive) ของเอกัตบุคคลที่นักเรียนแต่ละคนทำโดยไม่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายของคนอื่น

นอกจากนี้การเรียนแบบร่วมมือยังทำให้เกิดสถานการณ์ที่สมาชิกแต่ละคนเชื่อว่าตนเองจะบรรลุเป้าหมายส่วนตัวได้โดยที่กลุ่มต้องช่วยเหลือร่วมมือกันในกลุ่มเพื่อความสำเร็จให้ได้ แม้กระทั่งทุ่มเทความพยายามอย่างสูงสุดก็ยอม กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ รางวัลที่กลุ่มจะได้รับขึ้นอยู่กับ

กับผลงานของกลุ่มที่สมาชิกทุกคนช่วยกันอย่างกระตือรือร้น รางวัลที่คาดหวังนี้ ช่วยสร้างแรงจูงใจทางสังคมให้แต่ละคนร่วมมือกัน ทฤษฎีปัญญา ที่เป็นพื้นฐานรองรับการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้มี 2 กลุ่มคือ

(1.2.1) ทฤษฎีพัฒนาการ ความเชื่อพื้นฐานของทฤษฎีพัฒนาการ คือ ปฏิสัมพันธ์ที่มีระหว่างกันในการปฏิบัติงานบางอย่างนั้นช่วยให้การเรียนรู้เกิดความคิดรวบยอดดีขึ้น ในทัศนะของไวคอตสกี (สมพงษ์ สิงหะพล. 2543, น.177; อ้างอิงจาก Vygotsky: Nod.) เชื่อว่า กิจกรรมที่เด็กได้กระทำร่วมกันหรือ ร่วมมือกันทำช่วยเสริมสร้างความเติบโตได้ เนื่องจากเด็กที่มีอายุใกล้เคียงกันยอมรู้ที่จะพูดคุยกันได้สอดคล้องกับขั้นตอนการพัฒนาการของพวกเขามากกว่าผู้ใหญ่ และเนื่องจากการเลียนแบบพฤติกรรมในกลุ่มเกิดขึ้น ได้ดีกว่าเมื่อเด็กกระทำกิจกรรมตามลำพัง โดยระยะแรกอิทธิพลจะออกมาในลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จากนั้นจะมีอิทธิพลไปสู่การเรียนรู้ตามมา การเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการทางสังคม และมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียนด้วยกัน เช่นเดียวกับ เพียร์เจ (สมพงษ์ สิงหะพล. 2543, น.177; อ้างอิงจาก Piaget: n.d.) ได้เสนอแนวทางในการเรียนรู้ของเด็กว่า บางวิชาเด็กจะเรียนรู้ได้เฉพาะจากการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นเท่านั้น นักจิตวิทยาพัฒนาการกลุ่มที่ยึดแนวคิดของ Piaget ได้เสนอแนวทางไว้ชัดเจนว่าควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมมือกันให้มากขึ้นในการเรียนที่โรงเรียน การที่เด็กได้ร่วมมือกันนั้น เขาจะเรียนรู้จากกันและกันไปในตัว เพราะในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันนั้น สิ่งที่ได้คือความขัดแย้งทางปัญญา เหตุผลที่เหมาะสมจะตามมาและความเข้าใจในระดับที่สูงจะเกิดขึ้น

(1.2.2) ทฤษฎีความประณีตทางปัญญา ทฤษฎีนี้แตกต่างจากทฤษฎีพัฒนาการที่ว่า หากข้อมูลความรู้ที่จะให้จำนั้นสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับข้อมูลความรู้เดิมที่มีอยู่แล้วต้องให้ผู้เรียนมีส่วนจัดการเกี่ยวกับข้อมูลความรู้นั้นด้วย ยกตัวอย่างเช่น การให้ผู้เรียนเขียนสรุป หรือเขียนหัวข้อสำคัญของคำบรรยายจะช่วยให้การเรียนรู้ได้ดีกว่าเขียนจดคำบรรยายเพียงอย่างเดียวเนื่องจากการเขียนสรุปหรือเขียนหัวข้อสำคัญนั้น ผู้เรียนต้องจัดระเบียบข้อมูลใหม่ว่า ในคำบรรยายมีสิ่งใดที่สำคัญเป็นจุดเน้นใจความของการบรรยาย

วิธีที่ให้ผลดีที่สุดในการจัดการข้อมูล คือ ให้ผู้เรียนอธิบายข้อมูลแก่ผู้เรียนคนอื่น เมื่อผู้เรียนคนใดมีบทบาทเป็นผู้จัดเตรียมสรุปคำบรรยายให้กับคนอื่นเมื่อผู้เรียนคนใดมีบทบาทเป็นผู้จัดเตรียมสรุปคำบรรยายให้กับคนอื่น ผู้นั้นจะต้องใช้การวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่เขาจะเข้าใจมากที่สุด เพื่อนำไปถ่ายทอดให้ผู้อื่น การเป็นผู้สรุปให้คนอื่นซึ่งต้องเตรียมการอย่างรอบคอบและประณีตนี้ ช่วยให้นักเรียนผู้นั้นเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด ผลการวิจัยจำนวนหนึ่งยืนยันข้อ

ค้นพบนี้เป็นอย่างดี คือ (สมพงษ์ สิงหะพล. 2543, น.176; อ้างอิงจาก Dansereau. 1985; 1988: Webb. 1985)

- 1) นักเรียนที่เป็นผู้ตัวให้เพื่อนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น
- 2) นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยที่ทำงานร่วมกัน จะเรียนรู้ได้ดีกว่านักศึกษาที่เรียนโดยลำพัง
- 3) นักศึกษาที่เป็นผู้อธิบายและเป็นผู้ฟังคำอธิบาย เรียนรู้ได้ดีกว่านักศึกษาที่เรียนตามลำพัง แต่ผู้อธิบายเรียนได้ดีที่สุด
- 4) กิจกรรมที่ให้ทำงานร่วมกันพบว่านักเรียนที่พัฒนาสูงสุด คือ นักเรียนที่เป็นผู้จัดการข้อมูลและอธิบายให้คนอื่นฟัง

ทฤษฎีปัญญานับสนุนว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนักเรียนที่เรียนเก่งและนักเรียนที่เรียนช้าเพราะนักเรียนที่เรียนเก่งจะได้ประโยชน์ในการเรียนยิ่งขึ้นในการที่ตนได้อธิบาย ชี้แจงบทเรียนให้เพื่อน ในขณะที่นักเรียนที่เรียนอ่อน เรียนรู้ได้ช้า ได้ประโยชน์จากการที่ได้แหล่งความรู้ที่มีค่าจากเพื่อนอีกแห่งนอกเหนือจากการสอน นอกจากนี้การที่นักเรียนได้ทำงานร่วมกันทำให้เกิดความสนุกสนาน ความอบอุ่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการส่งเสริมทักษะทางสังคม

2.5.4 ลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือ

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เข้าใจว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี ต้องมีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย โดยต้องเน้นให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมให้มาก สอดคล้องกับแนวคิดในปัจจุบันที่เน้นการเรียนแบบนักเรียนเป็นสำคัญ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือ มีลักษณะของการเรียนแบบใดนั้น เออเรน(Arends. 2001, น.135) ได้กล่าวถึงลักษณะการเรียนแบบร่วมมือที่สำคัญ ดังนี้

- 1) เป็นการเรียนแบบกลุ่มที่มีเป้าหมายทางการเรียนร่วมกัน
- 2) ภายในกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถคละกัน คือมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูง ปานกลาง และต่ำ รวมกันในกลุ่ม
- 3) ภายในกลุ่มจะประกอบด้วยสมาชิกที่มีความแตกต่างกันทั้งในด้านเพศ และวัฒนธรรม
- 4) การให้รางวัลจะให้รางวัลในรูปแบบรางวัลกลุ่มมากกว่าการให้รางวัลเป็นรายบุคคลจากลักษณะการเรียนดังกล่าว จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกถึงความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อกลุ่ม

มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันทำงานเพื่อความสำเร็จของกลุ่มซึ่งจะส่งผลต่อความร่วมมือกัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.5 วิธีการเรียนแบบร่วมมือ

วิธีการเรียนแบบร่วมมือมีเทคนิค 2 แบบ คือ แบบเป็นทางการ (Formal cooperative learning) และแบบไม่เป็นทางการ (Informal cooperative learning)

1) การเรียนแบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ

วันเพ็ญ จันทร์เจริญ (2542 : น.119 – 122) ได้แบ่งเทคนิคการเรียนแบบร่วมมืออย่างเป็นทางการได้ 9 เทคนิค ดังนี้

(1.1) เทคนิคการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยการเล่นเกม (Team – Games –Tournament หรือ TGT) คือ การจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มละ 4 คน ระดับความสามารถต่างกัน โดยครูเป็นผู้กำหนดบทเรียนและการทำกิจกรรมของกลุ่มเอาไว้ และครูทำการสอนให้นักเรียนทั้งชั้น แล้วให้แต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามที่กำหนด นักเรียนในกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เด็กที่เรียนเก่งช่วยเพื่อนทำให้ถูกต้องให้ถูกต้องก่อนส่งครู แล้วจัดกลุ่มใหม่เป็นกลุ่มแข่งขันที่มีความสามารถเท่าเทียมกัน มาแข่งตอบปัญหาซึ่งจะมีการจัดกลุ่มใหม่ทุกสัปดาห์ โดยพิจารณาจากความสามารถของแต่ละบุคคล คะแนนของแต่ละกลุ่มจะได้จากคะแนนของสมาชิกที่เข้าแข่งขันร่วมกับกลุ่มอื่น ๆ รวมกัน แล้วมีการมอบรางวัลให้แก่กลุ่มที่ได้คะแนนสูงเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้

(1.2) เทคนิคการแบ่งกลุ่มแบบกลุ่มสัมฤทธิ์ (Student Team Achievement Division หรือ STAD) คือ การจัดกลุ่มเหมือน TGT แต่ไม่มีการแข่งขันกัน โดยให้นักเรียนทุกคนต่างคนต่างทำข้อสอบ แล้วนำคะแนนพัฒนาการ (คะแนนที่ดีกว่าเดิมในการสอบครั้งก่อน) ของแต่ละคนมารวมเป็นคะแนนกลุ่ม และมีการให้รางวัล

(1.3) เทคนิคการจัดกลุ่มแบบช่วยรายบุคคล (Team Assisted Individualization หรือ TAI) เทคนิคนี้เหมาะกับวิชาคณิตศาสตร์ ใช้สำหรับประถมศึกษาปีที่ 3-6 สมาชิกกลุ่มเทคนิคนี้มี 4 คน มีระดับความรู้ที่แตกต่างกัน ครูให้นักเรียนที่มีความรู้ระดับเดียวกันของแต่ละกลุ่มมาสอนตามความยากง่ายของเนื้อหา โดยวิธีการสอนจะแตกต่างกัน เด็กกลับไปยังกลุ่มของตน และต่างคนต่างทำงานที่ได้รับมอบหมายแต่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการให้รางวัลกับกลุ่มที่ทำคะแนนได้ดีกว่าเดิม

(1.4) เทคนิคโปรแกรมการร่วมมือในการอ่านและเขียน (Cooperative Integrated Reading and Composition หรือ CIRC) เทคนิคนี้ใช้สำหรับวิชาอ่าน เขียน และทักษะอื่น ๆ ทางภาษา สมาชิกในกลุ่มมี 4 คน มีพื้นความรู้เท่ากัน 2 คน และอีก 2 คนก็เท่ากัน แต่ต่างระดับความรู้กับ 2 คนแรก ครูจะเรียกคู่ที่มีความรู้ระดับเท่ากันจากกลุ่มทุกกลุ่มมาสอน แล้วให้นักเรียนกลับไปเข้ากลุ่มแล้วเรียก

คู่ต่อไปจากกลุ่มทุกกลุ่มมาสอน คะแนนของกลุ่มจะพิจารณาจากคะแนนสอบของสมาชิกของกลุ่มเป็นรายบุคคล

(1.5) เทคนิคการต่อภาพ (Jigsaw) เทคนิคนี้ ใช้สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3-6 สมาชิกในกลุ่มมี 6 คน มีความรู้ต่างกัน สมาชิกแต่ละคนไปเรียนร่วมกับสมาชิกในกลุ่มอื่นในหัวข้อที่ต่างออกไป แล้วทุกคนกลับเข้ามากลุ่มของตน สอนเพื่อนในสิ่งที่ตนไปเรียนร่วมกับสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ มา การประเมินผลเป็นรายบุคคลแล้วรวมคะแนนเป็นของกลุ่ม

(1.6) เทคนิคการต่อภาพ 2 (Jigsaw 2) เทคนิคนี้สมาชิกในกลุ่ม 4 – 5 คนนักเรียนทุกคนมีความสนใจในบทเรียนเดียวกัน สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มให้ความสนใจในหัวข้อย่อยของบทเรียนต่างกัน นักเรียนที่มีความสนใจในหัวข้อเดียวกันจะมาประชุมปรึกษากัน ค้นคว้าและอภิปราย แล้วกลับมากลุ่มเดิมของตนสอนเพื่อนในเรื่องที่ตนไปประชุมกับสมาชิกของกลุ่มอื่นมา ผลการสอบของแต่ละคนเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ทำคะแนนรวมได้ดีกว่าครั้งก่อนจะได้รับรางวัล

(1.7) เทคนิคการตรวจสอบเป็นกลุ่ม (Group Investigation) เทคนิคนี้สมาชิกในกลุ่มมี 2 – 6 เป็นรูปแบบที่ซับซ้อน แต่ละกลุ่มเลือกหัวข้อเรื่องที่ต้องการจะศึกษาค้นคว้า สมาชิกในกลุ่มแบ่งหน้าที่กันทั้งกลุ่ม มีการวางแผนการดำเนินงานตามแผน การวิเคราะห์ การสังเคราะห์งานที่ทำ การนำเสนอผลงานต่อหน้าชั้นเรียน มีการให้รางวัล หรือการคะแนนให้เป็นกลุ่ม

(1.8) เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together: LT) วิธีนี้สมาชิกในกลุ่มมี 4 – 5 คน ระดับความรู้ความสามารถต่างกัน มีการแบ่งบทบาทหน้าที่กันและผลัดเปลี่ยนบทบาทหน้าที่กัน เช่น คนที่ 1 รับผิดชอบเนื้อหาที่ 1 คนที่ 2 รับผิดชอบเนื้อหาที่ 2 หรือครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาฝึกฝน การทำความเข้าใจเนื้อหาใหม่และทำแบบฝึกหัดหรือใบงานหรือบัตรกิจกรรม คะแนนของกลุ่มพิจารณาจากผลงานของกลุ่มแต่ละกลุ่ม

(1.9) เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกลุ่ม (Co-op – Co-op) ซึ่งเทคนิคนี้ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ คือ นักเรียนช่วยกันอภิปรายหัวข้อที่จะศึกษาแบ่งหัวข้อใหญ่เป็นหัวข้อย่อย แล้วจัดนักเรียนเข้ากลุ่มตามความสามารถที่แตกต่างกัน โดยแต่ละกลุ่มจะเลือกหัวข้อที่จะศึกษาตามความสนใจของกลุ่ม แล้วแบ่งหัวข้อย่อยออกเป็นหัวข้อเล็ก ๆ เพื่อนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มเลือกไปศึกษาและมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนภายในกลุ่มแล้ว นักเรียนเลือกศึกษาเรื่องที่ตนเลือกและนำเสนอต่อกลุ่ม กลุ่มรวบรวมหัวข้อต่าง ๆ จากนักเรียนทุกคนในกลุ่มแล้วรายงานผลต่อชั้นและมีการประเมินผลงานกลุ่ม

เทคนิคทั้ง 9 ดังกล่าวข้างต้น ส่วนมากจะใช้ตลอดคาบการเรียน หรือตลอดกิจกรรมการเรียนในแต่ละคาบ เรียกการเรียนแบบร่วมมือประเภทนี้ว่า การเรียนแบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ

(Formal Cooperative Learning) แต่ยังมีเทคนิคอื่น ๆ อีกจำนวนมากที่ไม่จำเป็นต้องใช้ตลอดกิจกรรมการสอนในแต่ละคาบ อาจใช้ในขั้นนำ สอดแทรกในขั้นตอนใด ๆ ก็ได้ หรือใช้ในขั้นสรุป หรือขั้นทบทวน หรือขั้นวัดผล เรียกการเรียนแบบร่วมมือประเภทนี้ว่า การเรียนแบบร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการ (Informal Cooperative Learning) ดังนี้

2) การเรียนแบบร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการ

สมพงษ์ สิงหะพล (2543, น.181 – 182) ได้กล่าวถึง เทคนิคการเรียนแบบร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการได้ 14 เทคนิค ดังนี้

(2.1) อภิปรายกลุ่มธรรมชาติ (Spontaneous group discussion) นักเรียนที่นั่งเป็นกลุ่ม นั่งชิดหรือใกล้กัน ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของบทเรียนอาจอภิปราย 2 – 3 นาที ไปจนถึง 1 ชั่วโมง

(2.2) ร่วมกันคิด (Numbered heads together) ในแต่ละกลุ่มทุกคนมีหมายเลขประจำตัว เมื่อศึกษางานเสร็จครูเรียกหมายเลขใดหมายเลขหนึ่งให้ตอบคำถาม คนถูกเรียกถือเป็นตัวแทนกลุ่ม

(2.3) ผลงานทีม (Team product) แต่ละกลุ่มทำงานให้สำเร็จภายในชั่วโมงเรียน มอบหมายให้ทุกคนในกลุ่มมีบทบาทแล้วนำเสนองานต่อชั้นเรียน

(2.4) ช่วยกันทบทวน (Cooperative review) แต่ละกลุ่มเวียนกันถามตอบเพื่อทบทวนบทเรียน กลุ่มที่ถามได้ 1 คะแนน กลุ่มที่ตอบถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน กลุ่มที่อธิบายข้อมูลเพิ่มเติมได้ 1 คะแนน

(2.5) คู่คิด (Think pair share) นักเรียนนั่งเป็นคู่ในกลุ่มของตนเพื่อหาคำตอบที่ตกลงกันเสนอคำตอบที่ตกลงกันต่อชั้นเรียน

(2.6) เพื่อนเรียน (Partners) นักเรียนในแต่ละกลุ่มจับคู่กันเรียน คู่หนึ่งอาจไปขอคำอธิบายสอบถามปรึกษาหารือจากกลุ่มอื่น เมื่อเข้าใจแจ่มแจ้งแล้วก็ถ่ายทอดความรู้สู่คู่อื่นในกลุ่ม

(2.7) มุมสนทนา (Corners) แต่ละกลุ่มแบ่งเป็นกลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มย่อยนั่งตามมุมหรือจุดต่าง ๆ ของห้อง จากนั้นทุกกลุ่มย่อยอธิบายเรื่องราวที่ได้ศึกษาให้กลุ่มย่อยในมุมอื่นฟัง

(2.8) เล่าเรื่องรอบวง (Round robin) นักเรียนทุกคนนั่งเป็นวงกลม แต่ละคนเล่าเรื่องให้ชั้นฟังไปที่ละคนจนครบ โดยใช้เวลาเท่า ๆ กัน

(2.9) คู่ตรวจสอบ (Pair check) ในแต่ละกลุ่มให้นักเรียนจับคู่ 2 – 3 คู่ เมื่อรับโจทย์หรืองานจากครู คนหนึ่งแก้โจทย์ปัญหาหรือตอบปัญหา อีกคนหนึ่งเสนอแนะ โจทย์ปัญหาต่อก็สลับบทบาทกัน ทำโจทย์ปัญหาได้ 2 – 3 ปัญหา ให้แต่ละคู่ นำคำตอบไปตรวจสอบกับคู่อื่นในกลุ่มของตน

(2.10) วงกลมสนทนา (Inside – outside circle) นักเรียนนั่งหรือยืนเป็นวงกลม 2 วง จำนวนเท่ากัน วงในหันหน้าออกวงนอกหันหน้าเข้า คนอยู่ตรงข้ามจับคู่กัน เมื่อครูถามทั้งสองปรึกษากันแล้วตอบคำถาม คำถามต่อไปครูให้สองวงเคลื่อนไปตรงข้ามกัน แล้วถามคำถามใหม่จนจบบทเรียน

(2.11) คู่ทำงาน (Match mind) มอบหมายให้ชั้นทำงานตามบทเรียนแต่ละคน แสวงหาคู่ทำงานร่วมกัน ปรึกษากัน ช่วยกันแต่ให้ทำส่งเป็นรายงานส่วนตัว

(2.12) สัมภาษณ์ 3 ชั้น (Three – step interview) ในแต่ละกลุ่มให้จับคู่กัน 2 – 3 คู่ ในแต่ละคู่ คนที่ 1 ถาม คนที่ 2 ตอบ คนที่ 1 เล่าให้กลุ่มทราบคำตอบอย่างไร คำถามต่อไปเปลี่ยนบทบาทกัน

(2.13) เครือข่ายทีม (Team – work webbing) แต่ละกลุ่มศึกษาบทเรียนแล้วเขียนแนวความคิดหลัก พร้อมแสดงความสัมพันธ์ของความคิดเห็นหลักในรูปของแผนภูมิแผนภาพไดอะแกรม เพื่อให้เห็นเครือข่ายของความคิดว่าสัมพันธ์กันอย่างไร

(2.14) คำตอบโต้ะกลม (Round table) ให้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อยในแต่ละกลุ่มทุกคนเขียนคำตอบลงในกระดาษส่งต่อไปเรื่อย ๆ จนครบทุกคน การเขียนตอบอาจให้ปรึกษากันหรือห้ามปรึกษากันก็ได้ จากนั้นตรวจคำตอบจากครู

จากเทคนิควิธีการเรียนแบบร่วมมือที่กล่าวมานั้นล้วนแต่เป็นเทคนิคที่มีประโยชน์ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนแต่เนื่องจากเทคนิคเหล่านี้มีลักษณะการจัดกิจกรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งแต่ละเทคนิคจะออกแบบให้เหมาะสมกับเป้าหมายที่ต่างกัน ฉะนั้นการที่จะเลือกใช้เทคนิคใด ควรคำนึงถึงเป้าหมายที่ต้องการความเหมาะสมกับผู้เรียน และเนื้อหาวิชาด้วย สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการทดลองในวิชานาฏศิลป์ ส่วนใหญ่จะเน้นหนักในด้านการปฏิบัติ และกิจกรรมการเรียนการสอนจะเป็นรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม ดังนั้น รูปแบบการเรียนแบบร่วมมือที่ผู้วิจัยเลือกที่จะนำมาสอนร่วมกับรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน คือ กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ เอส. ที. เอ. ดี. (STAD)

2.6 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.6.1 ความหมายของการวางแผนการจัดการเรียนรู้

ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช (2545, น. 26-27) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแผนการสอนหรือบันทึกการสอนที่ผู้สอนทำอยู่ แต่มีเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุดโดยให้ผู้เรียนค้นพบคำตอบหรือทำงานเป็นกระบวนการสำเร็จด้วยตนเอง ตามศักยภาพของแต่ละบุคคลภายใต้คำแนะนำ

และดูแลของครูผู้สอนเลือกใช้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม

ส่วนรุจิร ภู่อาระ (2545, น. 159) กล่าวว่าแผนการจัดการเรียนรู้ว่า เป็นเครื่องมือแนวทาง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม

นิคม ชมภูหลง (2545, น.180) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542, น.1) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปว่า แผนการจัดการเรียนรู้คือ แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดสาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ ตลอดจนการวัดผลและการประเมินผล

2.6.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

สุพล วงสินธ์ (2536, น.5-6) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นกุญแจดอกสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งสรุปความไว้ ดังนี้

- 1) ทำให้เกิดการวางแผนวิธีเรียนที่ดี ผสมผสานความรู้และจิตวิทยาการศึกษา
- 2) ช่วยให้ครูมีคู่มือการสอนที่ทำด้วยตนเองล่วงหน้ามีความมั่นใจในการสอน
- 3) ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในด้านของหลักสูตร วิธีสอนการวัดผลและประเมินผล
- 4) เป็นคู่มือสำหรับผู้มาสอนแทน
- 5) เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรง เป็นประโยชน์ต่อวงการการศึกษา
- 6) เป็นผลงานทางวิชาการแสดงความชำนาญความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำ

2.6.3 ลักษณะที่ดีของแผนการจัดการเรียนรู้

สมนึก กัททิชฌ์ (2546, น.5) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของแผน ดังนี้

1) เนื้อหาต้องเขียนเป็นรายคาบ หรือรายชั่วโมงตารางสอน โดยเขียนให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องให้อยู่ในโครงการสอน และเขียนเฉพาะเนื้อหาสาระสำคัญพอสังเขป

2) ความคิดรวบยอด หรือหลักการสำคัญ ต้องเขียนให้ตรงกับเนื้อหาที่จะสอน ครูต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนถึงจะเขียนความคิดรวบยอดได้อย่างมีคุณภาพ

3) จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ต้องเขียนให้สอดคล้องกับความคิดรวบยอด ไม่ใช่เขียนสอดคล้องเฉพาะเนื้อหาที่จะสอนเท่านั้นเพราะจะได้เฉพาะพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้ความจำ สมรรถ หรือการพัฒนาของนักเรียนจะไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

4) กิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดเทคนิคการสอนต่างๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

5) สื่อการสอนที่สมควรเลือกให้สอดคล้องกับเนื้อหา สื่อดังกล่าวต้องช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในหลักการได้ง่าย

6) การวัดผลต้องคำนึงถึงเนื้อหา ความคิดรวบยอด จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและช่วงที่ทำการวัด (ก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน) เป็นการตรวจสอบว่าการสอนของครูบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

2.6.4 ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้

ถ้าครูได้ทำแผนการจัดการเรียนรู้และใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้น เพื่อนำไปใช้สอนในคราวต่อไป แผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวจะเกิดประโยชน์ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2544, น.134)

- 1) ครูรู้วัตถุประสงค์ของการสอน
- 2) ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยความมั่นใจ
- 3) ครูสามารถจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
- 4) ครูสามารถจัดกิจกรรมได้อย่างมีคุณภาพ
- 5) ถ้าครูประจำชั้นไม่ได้สอน ครูที่มาทำการสอนแทนสามารถสอนแทนได้ตาม

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นพิจารณาได้ว่า เป็นความหมายที่อธิบายถึงกิจกรรม และข้อมูลที่จะต้องใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ จึงสรุปความหมายได้ว่าการวางแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การเตรียมการสอนอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางการสอนสำหรับครู อันจะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพข้อมูลที่ผู้สอนต้องเตรียมในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่

- 1) การกำหนดจุดประสงค์
- 2) การคัดเลือกเนื้อหา
- 3) การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 4) การเลือกสื่อการเรียนการสอน
- 5) การวัดผลประเมินผล

ผู้สอนควรได้จัดเตรียมข้อมูลเหล่านี้อย่างสอดคล้องต่อเนื่องกัน เพื่อประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติจริง

2.6.5 ความสำคัญของการวางแผนการจัดการเรียนรู้

การสอนจะประสบผลสำเร็จด้วยดีหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการวางแผนการจัดการเรียนรู้เป็นสำคัญประการหนึ่ง ถ้าผู้สอนมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีก็เท่ากับบรรลุจุดหมายปลายทางไปแล้วครั้งหนึ่ง ดังนั้นการวางแผนการจัดการเรียนรู้จึงเป็นหัวใจสำคัญของครูผู้สอน

การวางแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรที่จะต้องนำมาจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน โดยการตีความหมายของหลักสูตร ซึ่งนำไปสู่คู่มือที่ใช้เป็นแนวทาง ให้กับครูผู้สอน ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) วิเคราะห์หลักสูตร ได้แก่ กำหนดจุดหมาย วางโครงสร้าง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รวมถึงการวัดและประเมินผล คำอธิบายในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ ซึ่งระบุเนื้อหาที่ต้องให้นักเรียนได้เรียน ตามลำดับขั้นตอนกระบวนการที่ต้องให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ
- 2) ศึกษาความสอดคล้องสัมพันธ์ขององค์ประกอบแต่ละส่วนของหลักสูตร
- 3) จัดลำดับความคิดรวบยอดให้นักเรียนแต่ละระดับชั้นได้เรียนรู้ก่อนหลัง โดยพิจารณาขอบข่ายเนื้อหา และตรงตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชา
- 4) กำหนดผลที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน เมื่อได้เรียนรู้ความคิดรวบยอดแต่ละเรื่องแล้ว
- 5) ระบุกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่กำหนดไว้ในคำอธิบายรายวิชา หรืออาจพิจารณาจากกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ
- 6) กำหนดเวลาเรียนให้เหมาะสมกับขอบข่ายเนื้อหาสาระหรือความคิดรวบยอดของจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมที่กำหนดไว้
- 7) จัดทำเป็นเอกสารที่เรียกว่า กำหนดการสอนหรือแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ใช้เป็นแนวทางในการเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

2.6.6 การเตรียมการสอนและการปฏิบัติการสอน

การเตรียมการสอนเริ่มด้วยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นผลมาจากการวางแผน มาตรฐานเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ย่อยๆ องค์ประกอบที่สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ควรมีดังนี้ (สำลี รักสุทธี และคณะ. 2544)

- 1) สาระสำคัญ
- 2) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 3) เนื้อหา
- 4) กิจกรรมการเรียนการสอน
- 5) สื่อการเรียนการสอน
- 6) การวัดและประเมินผลการเรียน

2.6.7 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีหัวข้อสำคัญดังนี้

- 1) สาระสำคัญ (Concept) เป็นความคิดรวบยอดที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้กำหนดไว้
- 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective) เป็นจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน เมื่อได้เรียนตามแผนการสอน
- 3) เนื้อหาสาระ (Content) เป็นเนื้อหาที่จัดกิจกรรมและต้องการให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
- 4) กิจกรรมการเรียนการสอน (Instructional Activities) เป็นการเสนอขั้นตอนหรือกระบวนการสอน ซึ่งจะนำไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนด
- 5) สื่อและอุปกรณ์ (Instructional Media) เป็นสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้
- 6) การวัดผลและประเมินผล (Measurement and Evaluation) เป็นการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการวัดผลและประเมินผลว่านักเรียนบรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนด
- 7) กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมทันทีที่การสอนก่อนนำไปใช้สอน
- 8) ข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาเป็นการตรวจสอบแผนการสอน เพื่อเสนอแนะหลังจากที่ได้ตรวจสอบความถูกต้องแล้ว การกำหนดรายละเอียดในหัวข้อต่างๆ ในแผนการสอนที่สมบูรณ์ เช่น การกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียน การสอน การใช้สื่อและการวัดผล ประเมินผลให้มีความสอดคล้องส่งเสริมการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนการสอน

9) บันทึกการสอน เป็นการบันทึกของผู้สอนบันทึกหลังจากนำแผนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อ และการวัดผลประเมินผลไปใช้ เพื่อนำแผนไปปรับปรุงและใช้สอนในครั้งต่อไป ประกอบด้วย 3 หัวข้อ คือ

(9.1) ผลการเรียนรู้ เป็นการบันทึกผลการเรียน และด้านคุณภาพ และปริมาณทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย ซึ่งได้กำหนดในชั้นกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

(9.2) ปัญหาอุปสรรค เป็นการบันทึกปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในขณะสอน ก่อนสอนและ หลังทำการสอน

(9.3) ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข เพื่อแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุจุดประสงค์ของผู้เรียนที่หลักสูตรกำหนด

2.6.8 แนวทางการตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการเรียนรู้ที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว ผู้เขียนควรตรวจสอบว่าแผนที่เขียนขึ้นนั้นยังมีข้อใดที่ควรปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องโดยมีหลักการ ดังนี้ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัยมูลคำ. 2545, น.108-116)

1) จุดประสงค์การเรียนการสอน

ลักษณะของจุดประสงค์ที่ดีควรมีคุณสมบัติ 3 ประการ 1)ความครอบคลุม คือ ต้องครอบคลุมมวลพฤติกรรม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะ เจตคติ เพราะทั้งสามด้านนี้เป็นองค์ประกอบเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นจุดหมายสูงสุดของการศึกษา ในแผนการเรียนรู้หรือบันทึกการสอน อาจไม่จำเป็นต้องครอบคลุม 3 ด้านนี้เสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเวลา เนื้อหา และวัยของผู้เรียน 2)ความชัดเจน คือ จุดประสงค์นั้นควรมีความเป็นพฤติกรรมมากพอที่จะสามารถตรวจสอบว่ามีการบรรลุพฤติกรรมเหล่านั้นแล้วหรือไม่ เช่น กำหนดให้ “รู้” กับให้ “ตอบได้” คำว่า “รู้” เป็นความคิดรวบยอดมากกว่าพฤติกรรม ถือว่าไม่ชัดเจน แต่คำว่า “ตอบ” มีลักษณะเป็นพฤติกรรมมากขึ้นโดยผู้เรียนอาจจะพูดตอบ หรือ เขียนตอบก็ได้ ความเหมาะสม คือ จุดประสงค์นั้นไม่สูงหรือต่ำเกินไป ทั้งนี้เมื่อคำนึงถึง เวลา เนื้อหา และวัยของผู้เรียน

2) เนื้อหาสาระ

เนื้อหาที่ดีในแผนการเรียนรู้จะต้องมีคุณสมบัติ 3 ประการคือ ความถูกต้อง ความครอบคลุม และความชัดเจน ดังนี้

(2.1) ความชัดเจน หมายถึง การที่เนื้อหา มีแบบแผนของการนำเสนอสาระที่ไม่สับสนเข้าใจง่าย

(2.2) ความครอบคลุม หมายถึง ปริมาณเนื้อหาตามหัวข้อนั้นมีมากพอที่จะก่อให้เกิดความคิดรวบยอดได้หรือไม่

(2.3) ความถูกต้อง หมายถึง เนื้อหาสาระตรงตามหลักวิชา โดยทั้งนี้อาจยึดตามคู่มือวิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3

3) กิจกรรมการเรียนการสอน (เน้นผู้เรียน)

กิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติน่าสนใจความเหมาะสมและความริเริ่ม ดังนี้

(3.1) ความเหมาะสม หมายถึง กิจกรรมที่นำมาใช้จะต้องทำให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ได้จริง

(3.2) ความน่าสนใจ หมายถึง กิจกรรมที่นำมาใช้ชวนให้น่าติดตามไม่เบื่อหน่าย

(3.3) ความคิดริเริ่ม หมายถึง การที่นำเอากิจกรรมใหม่ๆ ที่ท้าทายมาสอดแทรกช่วยให้เกิดการเรียนรู้

4) สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติของความน่าสนใจ ความประหยัดและการช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็ว ดังนี้

(4.1) น่าสนใจ หมายถึง สื่อนั้นช่วยให้น่าติดตาม ไม่น่าเบื่อ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็ว หมายถึง สื่อนั้นจะต้องใช้ได้ผลในการทำให้ผู้เรียนรู้ได้จริง และตรงกับเนื้อหาที่ใช้เรียน

(4.2) ประหยัด หมายถึง สื่อที่ใช้นั้นราคาแพง อยู่ในระดับสถานศึกษารับผิดชอบได้

5) การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลที่ระบุไว้ในแผนการเรียนรู้ที่ดีควรมีคุณสมบัติของความเที่ยงตรง ความเชื่อถือได้ และความสามารถประยุกต์ได้ ดังนี้

(5.1) เชื่อถือได้ หมายถึง เครื่องมือและวิธีการที่นำไปใช้ในแต่ละแผนนั้นต้องสอดคล้อง และตรงตามจุดประสงค์ที่ระบุไว้ในแผนการเรียนรู้ต่างๆ และรวมทั้งตรงตามเนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอน

(5.2) เที่ยงตรง หมายถึง เครื่องมือและวิธีการที่นำไปใช้ในแต่ละแผนต้องสอดคล้อง และตรงตามจุดประสงค์ที่ระบุไว้ในแผนการเรียนรู้ต่างๆ และรวมทั้งตรงตามเนื้อหาที่ใช้ประกอบการสอน

(5.3) สามารถประยุกต์ได้ หมายถึง การที่ประเมินที่ระบุไว้สามารถประเมินได้จริงมิใช่แต่ระบุไว้เฉยๆ

6) การวัดทักษะปฏิบัติ

ไพศาล หวังพานิช (2523, น. 89) กล่าวว่า การวัดทักษะภาคปฏิบัติเป็นการวัดความสามารถในการปฏิบัติ ซึ่งเป็นการวัดที่ให้ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมตรงออกมาด้วยการกระทำ โดยถือว่าการปฏิบัติเป็นความสามารถในการผสมผสานหลักการต่างๆ ที่ได้รับการฝึกฝนให้ปรากฏออกมาเป็นทักษะของผู้เรียน

สุนันท์ สลโกสุม (2539, น. 65) กล่าวว่า การวัดภาคปฏิบัติเป็นการทดสอบ เพื่อพิจารณาความสามารถในการทำงานได้ตามจุดมุ่งหมาย (Manipulate Objective) หรือเป็นการทดสอบ เพื่อพิจารณาประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficient and Effect) ที่เกิดจากการกระทำหรือจากสถานการณ์ที่ได้กำหนดขึ้น

จึงสรุปได้ว่า การวัดทักษะปฏิบัติ เป็นการวัดความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้เรียน โดยมีการแสดงออกซึ่งการกระทำที่ตรงกับจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนกำหนด การวัดความสามารถในการปฏิบัติ ซึ่งเป็นการวัดที่ให้ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมตรงออกมาด้วยการกระทำ โดยถือว่าการปฏิบัติเป็นความสามารถในการผสมผสานหลักการต่างๆ ที่ได้รับการฝึกฝนให้ปรากฏออกมาเป็นทักษะของผู้เรียน

7) ความสอดคล้องขององค์ประกอบต่างๆ ของแผนการเรียนรู้ ความสอดคล้องของแผนการเรียนรู้ ให้พิจารณาความสอดคล้องของเรื่องจุดประสงค์การเรียนการสอน เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน ประเมินผลตลอดทั้งแผนนั้นๆ

2.7 ทักษะปฏิบัติ

การที่คนเราเรียนรู้และทำสิ่งต่าง ๆ ใต้นั้น นอกจากต้องอาศัยแรงจูงใจ มโนทัศน์การแก้ปัญหาความคิดพินิจวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเจตคติแล้วยังต้องอาศัยทักษะในการทำงาน ทักษะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การทำงานคล่องแคล่วมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนที่แท้จริงเชื่อว่า จะให้ผู้เรียนได้รับความรู้เท่านั้นแต่ต้องให้เขาเกิดทักษะด้วยในการเรียนทักษะมีลักษณะเป็นการลองผิดลองถูก เช่น เด็กหัดพูด หัดเดิน เด็กต้องเป็นผู้กระทำเองหัดขับรถจะต้องขับเองจริง ๆ เรียนด้วยการกระทำ

2.7.1 ความหมายของทักษะ

ทักษะ ตรงกับคำว่า Skill ในภาษาอังกฤษ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พ.ศ.2525(2542, น. 392) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง ความชำนาญ จากความหมายนี้ทักษะจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการฝึกฝนอยู่เป็นประจำ จึงจะเกิดความชำนาญในการเรียน

ส. วาสนา ประवालพฤษ (2537, น. 5) ได้ระบุว่า ทักษะ หมายถึง ความชำนาญ วิชา ทักษะหรือเนื้อหาที่เป็นทักษะ หมายถึงวิชาที่จะต้องสอนให้เกิดความชำนาญ สามารถนำไปใช้ได้ อย่างคล่องแคล่ว ว่องไว ไม่ผิดพลาด วิชาเหล่านี้เปรียบเสมือนเครื่องมือ เครื่องใช้ที่จะต้องฝึกใช้ให้ เกิดความชำนาญจึงจะสามารถใช้เครื่องมือเหล่านี้ได้ดี มีประสิทธิภาพ ความชำนาญจะเกิดขึ้นได้ ต้องฝึกปฏิบัติบ่อย ๆ และทำมาก ๆ ก็จะเกิดความชำนาญเกิดทักษะขึ้น ทำนองเดียวกันวิชาทักษะ หรือเนื้อหาที่ประสงค์จะให้เกิดทักษะก็ต้องใช้วิธีสอน โดยฝึกให้ผู้เรียนทำมาก ๆ บ่อย ๆ ครั้งจนเกิด ความชำนาญขึ้น

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2530, น. 100) ระบุว่า ทักษะ หมายถึง ลักษณะของพฤติกรรม การ เคลื่อนไหวที่ประสานสัมพันธ์ และต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ ซึ่งตรงกับคำว่า “เชี่ยวชาญ” และ “ชำนาญ” และ “คล่องแคล่ว” เช่น การอ่านภาษาอังกฤษหรือการเขียนภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง และรวดเร็ว จนเรียกว่ามีทักษะหรือมีความเชี่ยวชาญในการอ่านภาษาอังกฤษ หรือการเขียน ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2524, น. 270) ระบุว่า ทักษะ คือ ลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงถึง ความสามารถในการแสดงออกได้ต่อเนื่องกันหรือประสานสัมพันธ์กับอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย หรือความคิดที่ได้ตอบสนองปัญหาอย่างคล่องแคล่ว ถูกต้องจนเป็นนิสัยหรือเป็นแบบอัตโนมัติ เช่น คนพูดภาษาอังกฤษได้คล่องแคล่วแสดงถึงการมีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ เสมือนที่พิมพ์ดีด ได้ถูกต้องและรวดเร็ว แสดงถึงการมีทักษะในการใช้มือ เป็นต้น

ดี เซคโค (De Cecco, 1968, น. 277) ระบุว่า ทักษะคือการกระทำที่มีลักษณะเป็นการตอบ สนองต่อสิ่งเร้า โดยการตอบสนองนั้น ๆ มีลักษณะต่อเนื่องกัน การตอบสนองนั้น ๆ เป็นการ ประสานงานกันของการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ ตั้งแต่ 2 ส่วนขึ้นไป การตอบสนองนั้น ๆ มีการ แสดงออกที่เป็นกระบวนการ

2.7.2 ลักษณะของทักษะ

ดี เซคโค (De Cecco, 1968, น. 277 – 281) ได้ระบุถึงลักษณะของทักษะไว้ดังนี้

1) มีการตอบสนองที่ต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ (Response chain) เมื่อมีสิ่งเร้าเกิดขึ้น บุคคลจะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้นในลักษณะที่ต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ และเป็นไปโดยอัตโนมัติ เช่น นักกีฬาฟุตบอล ซึ่งมีทักษะในการเล่นฟุตบอล ขณะที่เขาอยู่ในสนามฟุตบอลและเห็นว่าลูกฟุตบอล กำลังกลิ้งมา หรือกำลังลอยอยู่ในอากาศ ใกล้เคียงถึงตัวเขา เขาจะเตรียมตอบสนองต่อลูกฟุตบอลด้วยการหยุดลูกฟุตบอล หรือส่งลูกฟุตบอลต่อไปให้เพื่อนนักฟุตบอลคนอื่นที่ต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ ถ้าเขา หยุดลูกฟุตบอล เขาจะหยุดมันได้ด้วยควมนุ่มนวล และในทันทีนั้นเขาอาจจะเลี้ยงลูกฟุตบอล

ต่อไปผ่านคู่ต่อสู้หรือฝ่ายตรงข้ามไปได้ด้วยดี ด้วยทักษะ ความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญนั่นเอง

2) มีการเคลื่อนไหวที่ผสมผสานกัน (Movement-coordination) เมื่อบุคคลได้ตอบสนองต่อสิ่งเร้าในลักษณะที่ต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่นั้น จะเห็นได้ว่าอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย จะเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานกัน เช่น ผู้ที่มีทักษะในการพิมพ์ดีดจะเห็นได้ว่าการประสานกันระหว่างตาและนิ้วมือ ตาของผู้พิมพ์ดีดจะอยู่ที่ต้นฉบับ ส่วนมือก็กดตัวอักษรที่เป็นพิมพ์ดีด ผู้ที่มีทักษะในการพิมพ์ เสียงพิมพ์จะดังในลักษณะที่เรียกว่า “ข้าวตอกแตก” ส่วนผู้ที่ขาดทักษะในการพิมพ์ เสียงพิมพ์จะดังในลักษณะที่เรียกว่า “น้ำค้างตก” เป็นต้น

3) รูปแบบของการตอบสนองมีลักษณะเฉพาะ (Response patterns) ทักษะในเรื่องใดจะมีรูปแบบของการตอบสนองเป็นลักษณะเฉพาะของเรื่องนั้น เช่น ผู้ที่มีทักษะในการพิมพ์ดีด จะมีรูปแบบของการตอบสนองต่อเครื่องพิมพ์ดีดเป็นการเฉพาะ ซึ่งแตกต่างไปจากผู้ที่มีทักษะในการเล่นดนตรี หรือผู้ที่มีทักษะในการเขียนภาพศิลป์ เป็นต้น

2.7.3 ประเภทของทักษะ

เบอร์นาร์ด (Bernard, 2000, Online) ได้แบ่งทักษะไว้ 2 ประเภท ดังนี้คือ

1) ทักษะทางกลไกการสัมผัส (Sensorimotor skill) เป็นทักษะเกี่ยวกับการใช้กลไก กล้ามเนื้อและข้อต่อ เป็นการเคลื่อนไหวทางกลไกโดยอัตโนมัติ เช่น การเดิน การขับจักรจักรยาน การใช้เครื่องครัวของแม่ครัว การเดินร่า ฯลฯ

2) ทักษะทางกลไกการรับรู้ (Perceptual-motor skill) เป็นทักษะในระดับที่ซับซ้อน ขึ้นต้องอาศัยทั้งการรับรู้และการเคลื่อนไหวทางกลไก มักจะเป็นการเรียนรู้ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ และเกี่ยวข้องกับการจำและการคิด ตัวอย่างเช่น ในขณะที่เราใช้นิ้วมือเขียนหนังสือ เราจะต้องใช้การเคลื่อนไหวของนิ้วและมือ การจำ การคิด และสายตาเป็นต้น

2.7.4 กระบวนการเกิดทักษะ

มาลินี จุฑะลพ (2527, น. 128) ได้ระบุไว้ว่า ฟิทท์ (Fitt) กำหนดกระบวนการเกิดทักษะไว้ 3 ขั้นตอน คือ

1) ขั้นความรู้ความเข้าใจ (Cognitive phase) ทักษะในขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนทักษะ จะทำความเข้าใจ หรือเรียนรู้ธรรมชาติของทักษะ ปกติทักษะขั้นนี้จะเกิดขึ้นโดยไม่ต้องใช้เวลาฝึกฝน มากความรู้ความเข้าใจนั้นอาจเกิดจากการสังเกต จากการสอนหรือการอธิบายจากผู้อื่นการเรียนทักษะ ในขั้นนี้ ผู้เรียนจะต้องสนใจเป็นพิเศษ แต่จะมีความผิด พลาดได้ อาจจะทำให้ช้า ถ้าการประสานสัมพันธ์ทางกลไกยังไม่ดีหรือถูกรบกวนจากสิ่งแวดล้อม

2) ขั้นของการจัดระเบียบกลไกกล่อมเนื้อ (Organizing phase) เป็นขั้นที่มีทักษะระดับกลางในขั้นนี้อวัยวะรับสัมผัส อวัยวะแสดงออกและการตรวจสอบความถูกต้องจากการกระทำนั้น ๆ มีการประสานกันอย่างมีระเบียบ ซึ่งสามารถประกอบกิจกรรมได้ดีจึงเกือบจะเป็นอัตโนมัติ เป็นขั้นใช้กลไกกล่อมเนื้อมากกว่าการใช้ความรู้ความเข้าใจการเกิดทักษะในขั้นนี้จะทำได้ดีแม้จะมีความตั้งใจน้อย สามารถตรวจสอบความถูกต้องหรือรู้ผลในสิ่งที่ทำได้รวดเร็ว และการตอบสนองที่สม่ำเสมอ

3) ขั้นที่มีทักษะอย่างสมบูรณ์ (Perfecting phase) ขั้นนี้ต้องใช้การเรียนรู้มานาน ซึ่งจะต้องผ่านมาจากการเรียนขั้นที่ 1 และ 2 มาก่อน เป็นทักษะระดับที่สามารถทำได้รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นไปโดยอัตโนมัติโอกาสที่จะผิดพลาดมีน้อยมาก

สุวิมล ร่องวานิช (2545, น. 43) ได้ให้ความหมายการวัดทักษะปฏิบัติไว้ว่า การวัดทักษะปฏิบัติประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ

- 1) ต้องมีการปฏิบัติงานหรือแสดงกระบวนการปฏิบัติงานให้ปรากฏ
- 2) การปฏิบัติงานต้องอาศัยกลไกการทำงานของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่ประสานสัมพันธ์กัน
- 3) การปฏิบัติงานควรมีการกระทำซ้ำบ่อยครั้ง
- 4) การปฏิบัติงานเป็นกระบวนการทำให้เกิดการเรียนรู้

การวัดภาคปฏิบัตินั้นต้องมีการให้ผู้เรียนมีการปฏิบัติงานแน่นอน หากประมวลแนวคิดของนักวัดผลทั้งหลายจะพบว่าทักษะการปฏิบัติงานเป็นความสามารถซึ่งอาจจะเป็นด้านสมอง หรือไม่ใช่ทางสมองก็ได้ ทั้งนี้ทักษะดังกล่าวสามารถทดสอบได้โดยให้ผู้ถูกทดสอบ “แสดง” ำให้ดูเพื่อจะได้มีข้อมูลในการตัดสินระดับความสามารถในการปฏิบัติงานทั้งความถูกต้องในกระบวนการปฏิบัติงานหรือคุณภาพของผลงานที่เป็นผลมาจากกระบวนการปฏิบัติ นั้น หรือทั้งกระบวนการและผลงาน การวัดภาคปฏิบัติจึงเป็นกระบวนการที่วัดทักษะที่วัดเป็นความสามารถด้านใดก็ได้แม้กระทั่งความสามารถด้านภาษา จุดสำคัญอยู่ที่ว่าพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นนั้น เป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในรูปของการปฏิบัติ โดยสิ่งเร้าที่นำเสนอเป็น Verbal หรือ Non-verbal ก็ได้จากกระบวนการข้างต้น สรุปได้ว่ากระบวนการเกิดทักษะจะเริ่มจากความรู้ความเข้าใจขั้นต้นก่อนจากนั้นจะเป็นการจัดระเบียบกลไกกล่อมเนื้อที่มีทักษะอย่างสมบูรณ์นอกจากนี้ยังมีกระบวนการทางสรีรวิทยาหรือกระบวนการทางจิตวิทยาด้วยซึ่งมีผลต่อกระบวนการเกิดทักษะ

2.7.5 การวัดทักษะปฏิบัติ

นักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของการวัดด้านการปฏิบัติไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

ส. วาสนา ประवालพฤษ์ (2537, น. 1) ให้ความหมายของการทดสอบภาคปฏิบัติไว้ว่า เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดทักษะในการปฏิบัติงาน เช่น การเล่นเกม การเล่นดนตรี การปรุงอาหารหรือการควบคุมเครื่องจักรในโรงงาน เป็นต้น การประเมินผลสัมฤทธิ์โดยการสอบการปฏิบัติลักษณะนี้มีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง 2 ประการ คือ วิธีการ และผลงาน

เขียน ไชยสร (2529, น. 37) ให้ความหมายของการวัดผลงานภาคปฏิบัติว่าเป็นการวัดความสามารถของบุคคลในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยบุคคลนั้นได้ลงมือปฏิบัติและการจัดการทำ (Manipulate) ซึ่งมีการเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับสิ่งที่อยู่ในลักษณะรูปธรรม (Materials or physical objects) โดยทางกายหรือการรับรู้ทางประสาทสัมผัส

เมห์เรนส์และเลห์แมน (Mehrens & Lehman, 1984, น. 208) ได้ระบุว่าการวัดทักษะปฏิบัติเป็นการทดสอบเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวหรือการตอบสนองที่เป็นการกระทำของผู้ถูกทดสอบซึ่งผู้ทดสอบจะอยู่ในสถานการณ์จริงหรือคล้ายจริงมากที่สุด

จากความหมายของทักษะและการวัดด้านปฏิบัติ สรุปได้ว่า การวัดผลด้านทักษะปฏิบัติ หมายถึงการทดสอบที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่กำหนดให้ เพื่อพิจารณากระบวนการ และผลผลิตที่เกิดขึ้น ว่ามีความเหมาะสมกับสิ่งเร้าเพียงใดในรูปของการปฏิบัติ

เมห์เรนส์และเลห์แมน (Mehrens & Lehman, 1984, น. 208) ได้กำหนดขั้นตอนในการพัฒนากระบวนการวัดทักษะปฏิบัติไว้ 6 ขั้นตอน คือ

1) การกำหนดงานที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติ ในขั้นนี้ผู้สอนต้องศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่ามุ่งเน้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมใด ต้องการให้บรรลุในเรื่องใด แล้วกำหนดงานให้สอดคล้องกับหลักสูตรรายวิชานั้น

2) การกำหนดสถานการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้วัดต้องกำหนดสภาพการณ์หรือเงื่อนไขในการปฏิบัติงานแก่ผู้เรียนให้ชัดเจนว่าจะมีลักษณะใด การวัดทักษะอาจเกิดขึ้นในสภาพการณ์จริง ในสถานการณ์ที่มีการจำลองให้คล้ายคลึงกับสภาพการณ์จริง ในสถานการณ์ที่ผู้สอนควบคุมในเงื่อนไขต่าง ๆ ในการทำงานเพื่อการทดสอบกระบวนการปฏิบัติงานในครั้งนั้น ๆ หรือในสถานการณ์ที่ไม่ต้องลงมือปฏิบัติงาน แต่วัดโดยทดสอบด้วยข้อสอบ

3) การกำหนดคุณลักษณะที่ใช้ในการวัดทักษะ (Performance outcome) โดยเน้นให้เห็นว่าในการปฏิบัติงานนั้นให้ความสำคัญกับการวัดกระบวนการหรือผลงาน หรือทั้งสองส่วน และจะวัดผ่านตัวบ่งชี้อะไรบ้าง

4) การกำหนดวิธีการวัดภาคปฏิบัติที่เหมาะสมกับพฤติกรรมที่จะวัด วิธีการที่ใช้มีหลายประเภท ได้แก่ การทดสอบด้วยข้อสอบ การให้ปฏิบัติงานจริง การให้ส่งสิ่งของที่ผลิตได้

5) การกำหนดความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ ความเหมาะสมของผู้วัด ช่วงเวลาที่ทำกรวัดในขั้นตอนนี้ผู้วัดต้องตัดสินใจเกี่ยวกับประเภทของเครื่องมือใช้ในการวัด การสร้างเครื่องมือการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

6) การกำหนดวิธีการประเมินผลและรายงานผลการวัดทักษะปฏิบัติ

2.7.6 เครื่องมือในการวัดผลทักษะปฏิบัติ

ในการประเมินด้านการปฏิบัติโดยมากผู้ตรวจต้องให้คะแนนกระบวนการหรือผลงานของผู้เข้าสอบหากไม่มีเครื่องมือและเกณฑ์ในการตัดสินใจก็ยากที่จะหาความเที่ยงตรงได้ ดังนั้นจึงมีการสร้างเครื่องมือเพื่อช่วยให้ผู้ตรวจให้คะแนนได้สะดวกและเที่ยงตรงมากขึ้น เครื่องมือในการวัดผลด้านการปฏิบัติ มีหลายแบบมีการจัดแบ่งลักษณะแตกต่างกันไป ซึ่งพอจะรวบรวมได้ดังนี้ แบบสำรวจรายการ จะเป็นรายการที่กำหนดไว้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ต้องการให้กระทำหรือวิธีการที่มีจุดประสงค์จะให้ทำตามนั้น ผู้สังเกตจะตรวจสอบความต้องการว่าผู้ถูกประเมินได้ทำตามรายการนั้นหรือไม่ การใช้แบบสำรวจเป็นการกำหนดน้ำหนักคะแนนว่าได้หรือไม่ได้ ถ้าผ่านหรือได้แสดงว่าผู้ปฏิบัติได้ทำตามรายการนั้นถูกต้อง ถ้าไม่ได้แสดงว่าทำไม่ถูกต้อง ในการสังเกตการณ์ปฏิบัติบางครั้งอาจให้ผู้สังเกตบันทึกลำดับที่ของการปฏิบัติหรือพฤติกรรม ตามลำดับตั้งแต่ 1 เป็นต้นไปก็ได้ ซึ่งในลักษณะนี้จะทำให้มองเห็นภาพรวมของการปฏิบัติงานอีกด้วย (ส.วาสนา ประवालพฤกษ์. 2537, น.3) ในบางครั้งอาจมีการระบุความถี่ของพฤติกรรมที่ทำด้วย เช่น ยิ้ม 3 ครั้ง ยกมือ 5 ครั้ง ซึ่งจะบอกถึงความเข้มข้นของการปฏิบัติเช่นกัน (Mehrens & Lehman.1978, น. 351) โดยจัดเป็นรูปแบบได้ดังนี้

1) แบบมาตราประมาณค่า ไม่ได้มีความแตกต่างจากแบบสำรวจรายการมากนัก เพียงแต่มีการขยายลำดับคะแนนที่ให้เพิ่มขึ้น แต่เป็นที่นิยมในการใช้ประมาณการปฏิบัติมากกว่า เพราะมีคุณสมบัติในการวัดคุณลักษณะที่ต่อเนื่อง อาจทำเป็น 2 ระดับ จนถึง 10 ระดับแต่นิยมทำเป็นเลขคี่มากกว่า เช่น 3, 5, 7 ระดับ (ส. วาสนา ประवालพฤกษ์. 2537, น. 3)

2) แบบจัดอันดับ เป็นวิธีที่จะเรียงลำดับผู้เรียนในคุณสมบัติหนึ่งๆตามที่กำหนดให้ ซึ่งสามารถใช้ในการวัดวิธีหรือผลงานได้ แต่ส่วนใหญ่ใช้ในการวัดผลงานมากกว่า การจัดอันดับมีความเชื่อมั่นสูงขึ้น ถ้าจัดอันดับด้วยคุณสมบัติใดคุณสมบัติหนึ่งโดยเฉพาะ และมีนิยามของคุณสมบัติ

นั้นชัดเจน แต่ถ้าจัดอันดับหลายอย่างในคราวเดียวกันจะทำให้ความเชื่อมั่นต่ำลง เช่น ครูจัดอันดับในการเลือกตำแหน่งในการศึกษาเพียงอย่างเดียว ไม่ใช่จัดอันดับความสามารถในการศึกษา (ซึ่งรวมถึงการจับเข็ม การเตรียมบริเวณที่ฉีด ความปลอดภัย การยึดผิวหนัง) เป็นต้น

ในการจัดอันดับคุณภาพผลงาน ซึ่งมักใช้ในการสอบด้านการปฏิบัตินั้น ครูอาจจะแบ่งคุณภาพผลงานออกเป็นหลายประการแล้วจัดอันดับทีละคุณภาพ การจัดอันดับที่ง่ายและสะดวกโดยมากนิยมใช้หลักการแบ่งทีละ 3 ดังนี้ (ส. วาสนา ประมวลพฤกษ์. 2537, น.2 – 3)

- 1) นำผลงานทั้งหมดมาแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ สูง ปานกลาง ต่ำ
- 2) นำกลุ่มปานกลางมาพิจารณาแบ่งเป็น 3 อีกครั้ง หลังจากนั้นทำเช่นเดียวกันในกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ
- 3) กำหนดให้กลุ่มสูงเป็น 9, 8, 7 ซึ่ง 9 คือ กลุ่มที่มีผลงานดีที่สุดในกลุ่มสูง และ 7 คือกลุ่มที่มีผลงานต่ำที่สุดในกลุ่มสูง และให้กลุ่มกลางเป็น 6, 5, 4 และกลุ่มต่ำเป็น 3, 2, 1 ทั้งนี้ตัวเลขที่มีค่าสูงแทนคุณภาพงานที่สูง
- 4) นำกลุ่มที่อยู่ระหว่างกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำคือ 7 และ 6 มาพิจารณาเพื่อโยกย้ายให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และทำเช่นเดียวกันในกลุ่ม 4 และ 3

แบบบันทึก การบันทึกมักเป็นวิธีการที่ไม่ได้กำหนดรูปแบบไว้อย่างชัดเจนเหมือนวิธีอื่น ๆ ผู้บันทึกค่อนข้างมีอิสระในการบันทึกลงไปมากกว่าเครื่องมือชนิดอื่น การบันทึกเพียงครั้งเดียวไม่สามารถให้ข้อมูลที่มีความหมายนัก แต่การบันทึกต่อเนื่องหลาย ๆ ครั้งจะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนขึ้นการบันทึกไม่ควรลงความเห็นของผู้บันทึกลงไป ยกเว้นให้เขียนแยกให้ชัดเจน

จากที่กล่าวมา เครื่องมือวัดผลทักษะปฏิบัติ สรุปได้ว่า การประเมินด้านการปฏิบัติมีสองรูปแบบ คือ 1) แบบมาตราประมาณค่า ไม่ได้มีความแตกต่างจากแบบสำรวจรายการมากนัก เพียงแต่มีการขยายลำดับคะแนนที่ให้เพิ่มขึ้น แต่เป็นที่นิยมในการใช้ประมาณการปฏิบัติมากกว่า เพราะมีคุณสมบัติในการวัดคุณลักษณะที่ต่อเนื่อง 2) แบบจัดอันดับ เป็นวิธีที่จะเรียงลำดับผู้เรียนในคุณสมบัติหนึ่ง ๆ ตามที่กำหนดให้ซึ่งสามารถใช้ในการวัดวิธีหรือผลงานได้ แต่ส่วนใหญ่ใช้ในการวัดผลงานมากกว่า การจัดอันดับมีความเชื่อมั่นสูงขึ้น ถ้าจัดอันดับด้วยคุณสมบัติใดคุณสมบัติหนึ่ง โดยเฉพาะ และมีนิยามของคุณสมบัตินั้นชัดเจน แต่ถ้าจัดอันดับหลายอย่างในคราวเดียวกันจะทำให้ความเชื่อมั่นต่ำลง สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้เครื่องมือในการวัดทักษะปฏิบัติ เป็นแบบมาตราประมาณค่า

2.7.7 การสร้างเครื่องมือวัดผลด้านทักษะปฏิบัติ

ในการสร้างเครื่องมือวัดผลด้านทักษะปฏิบัติมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) วางแผนการสร้างเครื่องมือ โดย 1) ศึกษาจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของรายวิชา ที่สอน 2) ศึกษาธรรมชาติของงานที่ให้ปฏิบัติ 3) วิเคราะห์คุณลักษณะของพฤติกรรมที่ต้องการวัด 4) กำหนดน้ำหนักความสำคัญของคุณลักษณะที่วัด
- 2) การดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดย 1) การกำหนดวิธีการวัดคุณลักษณะด้าน ทักษะ 2) การกำหนดเครื่องมือวัดคุณลักษณะด้านทักษะปฏิบัติ 3) การกำหนดเนื้อหาที่ปรากฏใน เครื่องมือ 4) การกำหนดวิธีการตรวจให้คะแนน 5) การสร้างคู่มือการใช้เครื่องมือ
- 3) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดย 1) การนำเครื่องมือไปทดลองใช้แล้ว แก้ไขปรับปรุง 2) การวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ 3) การตัดสินผล

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 งานวิจัยในประเทศ

จิราภรณ์ ศรีสร้างคอม (2551, น. 88-93) ได้ทำการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การประดิษฐ์ ทำராประกอบการเรียนรู้ ชุดฟ้อนภูไทหมอเหยา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) ชุดฟ้อนภูไทหมอเหยาครั้งนี้ เพื่อประดิษฐ์ทำராและคู่มือประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องฟ้อนภูไทหมอเหยา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาแผนการเรียนรู้เรื่องฟ้อนภูไทหมอเหยา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ 80/80 และ เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้เรื่องฟ้อนภูไทหมอเหยา กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนเชียงหวางพิทยาคาร อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานีจำนวน 25 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มแบบ กลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย คู่มือประกอบการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องฟ้อนภูไทหมอเหยาจำนวน 6 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ แบบวัดทักษะปฏิบัติเรื่องฟ้อนภูไทหมอเหยา สถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏ ดังนี้ คู่มือประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพของแผนมีค่าเท่ากับ 82.33/87.82 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ดัชนีประสิทธิผลของแผน มีค่าเท่ากับ .8149 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 81.49

จำเนียร หาญชัยภูมิ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเรื่อง การร้อยลูกปัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนา ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ผลการวิจัย พบว่า

1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนา ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนา ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันสูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) ทักษะการปฏิบัติงาน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนา ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันสูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) เจตคติต่อการเรียนศิลปะ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตาม แนวคิดการพัฒนา ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันสูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

ชุตติกาญจน์ รุ่งเรือง (2552, น. 71-74) ได้วิจัย การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติและ ความคิดสร้างสรรค์ด้านนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ด้วย กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ ความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์ด้านนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่าง การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง เป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนวัดโคกโพธิ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา จากห้องเรียนตาม สภาพจริง 2 ห้องเรียน จำนวน 68 คน จับฉลากเป็นกลุ่มทดลอง ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ 1 ห้องเรียนจำนวน 35 คน และกลุ่ม ควบคุมที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 1 ห้องเรียน จำนวน 33 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการ ทดลอง 20 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม สัมพันธ์ แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติแบบทดสอบวัดความรู้ แบบประเมินทักษะปฏิบัติ และแบบ ประเมินความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสถิติทดสอบ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (MANOVA) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีความรู้หลังทดลองสูงกว่่านักเรียนที่ ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีทักษะปฏิบัติ สูงกว่านักเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้

นิสา เมลานนท์ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนานวัตกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏลีลา นาฏยศัพท์ โดยใช้วิธีสอนปฏิบัติ นาฏศิลป์ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) สำหรับนักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์และการละคร และสาขาวิชานาฏดุริยางคศิลป์ไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ผลวิจัยพบว่า

1) ประสิทธิภาพของนวัตกรรมการสอนนาฏศิลป์ เรื่อง นาฏลีลา นาฏยศัพท์ ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์เท่ากับ 81.92/91.36 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้สำหรับดัชนีประสิทธิผลของนวัตกรรมการสอนนาฏศิลป์ เรื่อง นาฏลีลา นาฏยศัพท์ ที่สร้างขึ้นมีค่าเท่ากับ 0.7230 แสดงว่า หลังจากการใช้นวัตกรรมการสอน นักศึกษามีคะแนนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 72.30

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์และการละครและสาขาวิชานาฏดุริยางคศิลป์ไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ที่เรียนโดยนวัตกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏลีลา นาฏยศัพท์ พบว่ามี คะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประนอม โพธิ์กัน (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยเรื่องคำและหน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค STAD กับการสอนปกติ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 76 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเรื่องคำและหน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค STAD สูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 2) เจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่รับการสอนโดยใช้เทคนิค STAD สูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเรื่องคำและหน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สุพจน์ ขุนชาอุชาติ (2551, น. 115-123) ได้วิจัยการเปรียบเทียบผลการเรียนของโปรแกรมบทเรียนแบบทักษะปฏิบัติและการเรียนแบบปกติ เรื่อง โน้ตดนตรีสากลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาโปรแกรมบทเรียน เรื่อง โน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของโปรแกรมบทเรียน เรื่อง โน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรมบทเรียน กับการเรียนปกติ เรื่อง โน้ตดนตรีสากล

เบื้องต้น เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติของนักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรมบทเรียน กับการเรียนปกติ เรื่อง โน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยโปรแกรมบทเรียน กับนักเรียนที่เรียนปกติ เรื่อง โน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วย โปรแกรมบทเรียนกับนักเรียนที่เรียนปกติ เรื่อง โน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 โรงเรียนไพโรจน์วิทยาคม ปีการศึกษา 2551ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 38 คน รวม จำนวน 76 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมบทเรียน เรื่อง โน้ตดนตรีสากลเบื้องต้นมีเนื้อหาจำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง โน้ตดนตรีสากลเบื้องต้น แบบวัดทักษะปฏิบัติทางดนตรีของโปรแกรมบทเรียน และการเรียนแบบปกติแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อโปรแกรมบทเรียน และ วิธีสอนแบบปกติ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test (Independent Samples) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้โปรแกรมบทเรียน ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 89.39/84.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 และมีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6609 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 66.09 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีทักษะการปฏิบัติดนตรีสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มีคะแนนเฉลี่ยความคงทนในการเรียนรู้เท่ากับ 93.06 ส่วนนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติมีคะแนนเฉลี่ยความคงทนในการเรียนรู้เท่ากับร้อยละ 90.18 มีความพึงพอใจสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โปรแกรมบทเรียน ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้

เสาวรี ภูบาลชื่น (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ เรื่อง รำวงมาตรฐาน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ตามแนวคิดของชิมพ์ชัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย มหาสารคาม (ฝ่ายประถม) จำนวน 32 คนได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ เรื่องรำวงมาตรฐาน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาระนาฏศิลป์ เรื่องรำวงมาตรฐาน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบ ปรนัยชนิดเลือกตอบ 30 ข้อ 3)แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ สาระนาฏศิลป์เรื่องรำวงมาตรฐาน ตามแนวคิดของชิมพ์ชัน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ผลปรากฏดังนี้ 1) ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์เรื่องรำวง มาตรฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตามแนวคิดของซิมพ์สัน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.68/85.75 2. ดัชนี ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.6401 แสดงว่าหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์เรื่องรำวงมาตรฐาน ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวคิดของซิมพ์สัน นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 64.01 3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ สาระนาฏศิลป์เรื่องรำวงมาตรฐาน ตามแนวคิดของซิมพ์สัน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30 คะแนนและ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.77

ศิริพร จิรัชมีพานิช (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือผสมผสานระหว่างเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) และเทคนิคกลุ่มเกมแข่งขัน (TGT) ประชากรที่ใช้ ได้แก่ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาวิชาภาษาไทย (ท33101) อยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเทศบาลทั้งหมด 4 โรงเรียน จำนวน 300 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล 5 วัดเกาะกลาง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ทั้งหมด 2 ห้องเรียน ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 35 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แผนการจัดการการเรียนรู้ เรื่อง รูปลักษณะคำไทย แบบทดสอบย่อย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ ผสมผสานระหว่างเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (STAD) และเทคนิคกลุ่มเกมแข่งขัน (TGT) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.80/82.67

2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Helena (2008, น. 215-245) ได้วิเคราะห์ภาวะของการรับรู้ของครูที่ทำการสอนนักเรียนจำนวน 20 คน ของโรงเรียนสอนดนตรีในประเทศอังกฤษ เกี่ยวกับด้านการสอนดนตรีแบบตัวต่อตัว โดยมีจุดประสงค์การวิจัยที่เน้นกระบวนการและการจัดการ ซึ่งการศึกษาได้แยกครูผู้สอนออกมาเพื่อทำการศึกษา และมีข้อเสนอแนะถึงความจำเป็นต่อปัญหาที่จะเผชิญซึ่งยากที่จะแก้ไขในการกำหนดความเข้มข้นและความซับซ้อนด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นอกจากนี้ภาวะความเครียดยังแสดงให้เห็นระหว่างแรงบันดาลใจของครูที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักเรียนความมั่นใจในตัวเองและต่อกระบวนการสอนที่ครูใช้ ซึ่งการถ่ายทอดทักษะทางเทคนิคและทางดนตรี ส่วนใหญ่โดยผ่านครูที่นำไปสู่ผลสะท้อนต่อการปฏิบัติ ซึ่งจะมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการนี้พลวัตของความสัมพันธ์แบบตัวต่อตัวพบว่า ขณะที่ศักยภาพซึ่งสะท้อนจากการปฏิบัติในการสอนแบบตัวต่อตัวมีผลที่ดีมาก แต่ความสัมพันธ์จะขัดขวางการพัฒนาเรื่องความรับผิดชอบของตัวเองไปบางส่วน

ร่วมถึงการพัฒนาในด้านการฟังเสียงของแต่ละคน โดยที่ทั้งสองประการนี้ถูกประเมินค่าไว้ค่อนข้างสูงจากครูผู้สอน

ลู ตรองตวน (Luu Trong Tuan, 2010) ทำการทดลองการจัดกิจกรรมการสอดแทรกการเรียนแบบร่วมมือในชั้นเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาเวียดนาม ปีที่ 1 ในวิชาการอ่านภาษาอังกฤษ ด้านการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม/คู่ และผลสัมฤทธิ์การเรียนด้านทักษะการอ่าน เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาทักษะการอ่านกับแบบการเรียนที่แตกต่างกันของนักศึกษา ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่าจำนวนนักศึกษาในกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์การเรียนที่สูงขึ้น และจำนวนชิ้นงานที่ไม่ได้คุณภาพน้อยกว่ากลุ่มควบคุม

มิงชู เลา และฮังชุน วาง (Ming-chu Liao and Hung-chun Wang, 2009) ศึกษาประสิทธิภาพใช้กิจกรรมแบบร่วมมือของนักศึกษาฝึกสอนในการฝึกสอนภาษาอังกฤษหลังจากเรียนกลวิธีการเรียนแบบร่วมมือผ่านกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาฝึกสอนในการฝึกสอนภาษาอังกฤษที่ได้ลงมือทำกิจกรรมกลุ่มแบบร่วมมือในการเรียนกลวิธีการเรียนแบบร่วมมือ และวิพากษ์แสดงความเห็นต่อกระบวนการทำกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือทั้งของตนและเพื่อนสมาชิกทั้งในระดับชั้นเรียน แล้วจึงศึกษาหลักการและทฤษฎีของการเรียนแบบร่วมมือ พบว่านักศึกษาแสดงความตระหนักรู้ในหลักการและทฤษฎีของกลวิธีการสอนดังกล่าว

จากการศึกษาวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบทักษะปฏิบัติซิมพ์สัน และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ทำให้นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติงานสูงขึ้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพราะเป็นการฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์ เป็นผลให้เกิดการร่วมมือในระบบกลุ่มเป็นการฝึกให้บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม ผู้เรียนกล้าแสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเอง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนสูงขึ้นหลังจากใช้แผน นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับมากถึงมากที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงคำนิยาม 12 ประการ เพื่อให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชานาฏศิลป์มากขึ้นด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชัยรัตน์ จังหวัดปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง(Experimental Research)โดยใช้รูปแบบแผนการทดลองการทดสอบหลังการทดลองแบบมีกลุ่มควบคุม (Posttest – Only Control Group Design) (Cambell and Stanley,1969) ดังภาพที่ 3.1

R	X	O _{post1}
R		O _{post2}

เมื่อ X เป็นตัวแปรสาเหตุที่จัดกระทำ(Treatment)

O_{post1} เป็นผลการทดสอบหลังทดลองของกลุ่มทดลอง

O_{post2} เป็นผลการทดสอบหลังทดลองของกลุ่มควบคุม

R เป็นการสุ่มตัวอย่าง

ภาพที่ 3.1 รูปแบบ Posttest – Only Control Group Design (Cambell and Stanley,1969)

ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 ขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ คือ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธัญรัตน์ ที่กำลังศึกษาในวิชานาฏศิลป์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จังหวัดปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จำนวน 320 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนธัญรัตน์ จำนวน 96คน จากจำนวนประชากร 320 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แล้วแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละ 48 คน โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบความสามารถที่มีความเท่าเทียมกัน (Comparable) จากนั้นสุ่มกลุ่มนักเรียนจากนักเรียนสองกลุ่มดังกล่าว เพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

3.2.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

3.2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลง ค่านิยม 12 ประการ ซึ่งแบบทดสอบเป็นปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.2.4 แบบประเมินทักษะปฏิบัติ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ

3.3 ขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

3.3.1.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ จากหนังสือ วารสาร วิทยุทัศน์ และเอกสารต่างๆ ให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

3.3.1.2 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเขียนกิจกรรมการเรียนการสอนตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 กลุ่มสาระนาฏศิลป์ จำนวน 9 แผน ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความหมาย และหลักการการประดิษฐ์ทำรำ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ขั้นตอนการประดิษฐ์ทำรำ 3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง นาฏยศัพท์ ภาษาท่า และท่าทางที่ใช้ในการประดิษฐ์ทำรำ 4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ความเป็นมา ความหมาย และการร้องเพลงค่านิยม 12 ประการ 5) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ 6) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ 7) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ 8) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ และ 9) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง การแสดงประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ

3.3.1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องและความสมบูรณ์ของแผนการจัดการเรียนรู้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.1.4 หาค่าความสอดคล้อง (IOC) ในด้านต่างๆ จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (ยูทธิชัย เขาแก้ว, 2552, น. 52)

ข้อความที่สอดคล้อง	ให้คะแนน	+1
ข้อความที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน	0
ข้อความที่ไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน	-1

ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าของดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และค่าดัชนีรวมทั้งฉบับต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงจะสามารถนำไปใช้ในการทดลองได้ และจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมีค่าดัชนีความสอดคล้องของทุกแผนการจัดการเรียนรู้ และทุกรายการพิจารณามีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 - 1.00 แต่มีบางรายการมีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 และผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประเมินคุณภาพโดยใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ 4 มาตรฐาน ดังนี้

4	หมายถึง	มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/เหมาะสมมากที่สุด
3	หมายถึง	มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/เหมาะสมมาก
2	หมายถึง	มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/เหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความสอดคล้อง/เชื่อมโยง/เหมาะสมน้อยที่สุด

วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของผลการประเมินรายข้อ รายแผน แล้วนำค่าเฉลี่ย มาแปลผลโดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

คุณภาพดีมาก	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	3.28 – 4.00
คุณภาพดี	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	2.52 – 3.27
คุณภาพดีพอใช้	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1.76 – 2.51
คุณภาพดีปรับปรุง	หมายถึง	คะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง	1.00 – 1.75

จากการประเมินแต่ละแผนปรากฏผล ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 การประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนที่	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
1	3.58	0.62	คุณภาพดีมาก
2	3.49	0.59	คุณภาพดีมาก
3	3.53	0.59	คุณภาพดีมาก
4	3.63	0.49	คุณภาพดีมาก
5	3.56	0.50	คุณภาพดีมาก
6	3.48	0.58	คุณภาพดีมาก
7	3.42	0.61	คุณภาพดีมาก
8	3.60	0.49	คุณภาพดีมาก
9	3.78	0.42	คุณภาพดีมาก

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมากทั้ง 9 แผน

3.3.1.6 ทำการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ก่อนนำไปทดลองใช้

3.3.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งแบ่งออกเป็นแผนภาคทฤษฎี 4 แผน และแผนภาคปฏิบัติ 5 แผน ที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทำการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน

42 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบคุณภาพและประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้และดูความเหมาะสมของการใช้ภาษา เนื้อหา เวลา และจากการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทำการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คน ประสิทธิภาพของแผน ภาคทฤษฎีมีค่า 88.27/85.40 ประสิทธิภาพของแผน ภาคปฏิบัติมีค่า 87.02/86.98

3.3.2 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.3.2.1 ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 3 นาฏศิลป์ จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลทางการศึกษา

3.3.2.2 ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ

3.3.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเสนอแบบทดสอบต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 50 ข้อ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัย และนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ

3.3.2.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC-Index of Item-Objective Congruence) นำข้อสอบที่มีคะแนนเฉลี่ยจากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่านมากกว่า 0.5 ขึ้นไป โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัด โดยใช้หลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (ยูทธิชัย เขาแก้ว, 2552, น. 52)

ข้อคำถามที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้คะแนน +1

ข้อคำถามที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้คะแนน 0

ข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้คะแนน -1

นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อ ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงจะสามารถไปใช้ในการทดลองได้ และจากการนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จำนวน 43 ข้อ

3.3.2.5 นำแบบทดสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้งเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องของแบบทดสอบอีกครั้ง

3.3.2.6 นำแบบทดสอบที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 49 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ซึ่งกำหนดค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 -0.80 (ประภาพรธรรม เสี่ยงวงศ์, น.73) และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20 -1.00 (พิสนุ ผ่องศรี, 2552, น.171) และหาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับ จะได้แบบทดสอบ จำนวน 30 ข้อ มีค่าของความยากง่าย ตั้งแต่ 0.31 – 0.80 มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.25 – 0.94 และมีค่าความเชื่อมั่น .490

3.3.2.7 นำแบบทดสอบที่มีประสิทธิภาพนั้น มาเลือกจำนวน 30 ข้อแล้วไปใช้จริง และเก็บรวบรวมคะแนนเพื่อคิดคำนวณหาค่าทางสถิติ

3.3.3 การสร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติ โดยศึกษาการสร้างแบบวัดทักษะปฏิบัติจากหนังสือแนวทางการประเมิน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 50) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยใช้ค่ากลางระหว่างคะแนน 0 - 3 แบ่งคะแนนเป็น 4 ช่วง ดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย	ความหมาย
2.50 - 3.00	ดีเยี่ยม
1.50 - 2.49	ดี
0.50 - 1.49	ปรับปรุง
0 - 0.49	ไม่ผ่าน

3.3.3.1 สร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติ และเสนอแบบทดสอบต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ และนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและแก้ไข

3.3.3.2 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาดูความสอดคล้องของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2544, น.218)

- ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- ให้คะแนน 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง แล้วเลือกข้อที่มีค่าของดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงสามารถนำไปใช้ได้ และจากการนำแบบประเมินทักษะปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบค่าความเที่ยงตรง มีค่า IOC

ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแบบประเมินทักษะปฏิบัตินี้ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 - 1.00

3.3.3.3 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติ มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

3.3.3.4 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติ ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงให้เหมาะสมแล้วนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 42 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะปฏิบัติ พบว่าแบบประเมินทักษะปฏิบัติที่สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่น .765

3.3.3.5 นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติ ไปใช้จริง โดยเก็บรวบรวมคะแนนเพื่อคิดคำนวณหาค่าทางสถิติ

ตารางที่ 3.2 การประเมินทักษะปฏิบัติประกอบการแสดงเพลงค่านิยม 12 ประการ

ลำดับที่	แผนการจัดการเรียนรู้	ประเมิน
1	ความหมาย และหลักการ การประดิษฐ์ทำรำ	แบบทดสอบ เรื่อง ความหมาย และหลักการ การประดิษฐ์ทำรำ
2	ขั้นตอนการประดิษฐ์ทำรำ	แบบทดสอบ เรื่อง ขั้นตอนการประดิษฐ์ทำรำ
3	นาฏศัพท์ ภาษาท่า และท่าทางที่ใช้ในการประดิษฐ์ทำรำ	1.แบบประเมินทักษะปฏิบัติ นาฏศัพท์ ภาษาท่าและท่าทางที่ใช้ในการประดิษฐ์ทำรำ 2.แบบทดสอบ นาฏศัพท์ ภาษาท่าและท่าทางที่ใช้ในการประดิษฐ์ทำรำ
4	ความเป็นมา ความหมายและการร้องเพลงค่านิยม 12 ประการ	1. แบบทดสอบ เรื่อง เพลงค่านิยม 12 ประการ 2. แบบประเมินทักษะการร้องเพลงค่านิยม 12 ประการ
5	การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ	แบบประเมินทักษะปฏิบัติการแสดงประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ
6	การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ	แบบประเมินทักษะปฏิบัติการแสดงประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ
7	การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ	แบบประเมินทักษะปฏิบัติการแสดงประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ

ตารางที่ 3.2 การประเมินทักษะปฏิบัติประกอบการแสดงเพลงค่านิยม 12 ประการ (ต่อ)

สัปดาห์ที่	แผนการจัดการเรียนรู้	ประเมิน
8	การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ	แบบประเมินทักษะปฏิบัติการแสดงประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ
9	การแสดงประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ	แบบประเมินทักษะปฏิบัติการแสดงประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ไปใช้โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.4.1 การเตรียมตัวผู้เรียน โดยเตรียมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนทั้งหมด 320 คน แบ่งกลุ่มออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มละ 48 คน โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบความสามารถที่มีความเท่าเทียมกัน (Comparable) จากนั้นสุ่มกลุ่มนักเรียนจากนักเรียนสองกลุ่มดังกล่าว เพื่อกำหนดให้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และเตรียมตัวผู้สอน แจกให้ผู้เรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดผลประเมินผล

3.4.2 ดำเนินตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ จำนวน 9 แผน โดยใช้เวลาดทดลอง 9 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง

3.4.3 ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบทดสอบ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ จำนวน 30 ข้อ

3.4.4 ทดสอบทักษะปฏิบัติ โดยใช้แบบประเมินทักษะปฏิบัติ ซึ่งประเมินโดยครูผู้สอน หลังการจัดการเรียนรู้ครบ 9 สัปดาห์

3.4.5 รวบรวมข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

1) การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC (สมนีก ภัททิยธนี, 2549, น. 96)

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ กับเนื้อหา หรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2) ค่าอำนาจจำแนก (Discriminant) ของข้อสอบ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2528, น. 180-184)

$$D = P_H - P_L$$

เมื่อ $P_H = \frac{\text{จำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง}}{\text{จำนวนผู้เรียนในกลุ่ม}}$

$P_L = \frac{\text{จำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน}}{\text{จำนวนผู้เรียนในกลุ่ม}}$

D คือ ค่าอำนาจจำแนก

P_H คือ สัดส่วนของคะแนนของผู้เรียนกลุ่มเก่ง

P_L คือ สัดส่วนของคะแนนของผู้เรียนกลุ่มอ่อน

3) ค่าความยากง่าย (Difficulty) ของข้อสอบคำนวณหาค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ การวิเคราะห์ ความยากง่ายเป็นการวิเคราะห์รายข้อใช้สูตร (เขาวดี วิบูลย์ศรี, 2545)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P = ความยากง่าย

R = จำนวนคนที่ทำข้อสอบถูก

N = จำนวนคนที่ทำข้อสอบทั้งหมด

4) ค่าความเชื่อมั่น KR-20 เป็นสูตรในการหาค่าความเชื่อมั่นที่เหมาะสมสำหรับแบบทดสอบที่มีค่าความยากง่ายในลักษณะกระจาย สูตรที่ใช้ในการหา มีรูปแบบดังนี้

$$r_t = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

$$S_t^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N}$$

เมื่อ

r_t คือ สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

n คือ จำนวนข้อของแบบทดสอบ

p คือ สัดส่วนของผู้เรียนที่ทำข้อสอบข้อนั้นถูกต้องกับผู้เรียนทั้งหมด

q คือ สัดส่วนของผู้เรียนที่ทำข้อสอบข้อนั้นผิดกับผู้เรียนทั้งหมด

S_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนสอบทั้งฉบับ

N คือ จำนวนผู้เรียน

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลการวิจัย

1) ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (สมนึก กัททิยธนี. 2544, น. 238)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของความถี่คูณคะแนน

N แทน จำนวนสมาชิกทั้งหมด

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N - 1}}$$

2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (สมนึก กัททิยธนี. 2544, น. 95)

เมื่อ SD. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนของแต่ละคน

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

3.5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในการวิจัย

1) ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ Independent Samples t-test (สมนึก กัททิตยธนี, 2549, น. 63) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กรณีที่มีความแปรปรวนของประชากรทั้งสองกลุ่มเท่ากัน

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติในการแจกแจงแบบ t

\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
n_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1
n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 2
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of freedom) ในกรณีนี้คำนวณได้จาก $n_1 + n_2 - 2$

กรณีที่มีความแปรปรวนของประชากรทั้งสองกลุ่มไม่เท่ากัน

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤติในการแจกแจงแบบ t

\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
n_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1
n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 2

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of freedom) ในกรณีนี้คำนวณได้จากสูตร

$$df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$



บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และการนำเสนอผลของการวิจัยเรื่องการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของชิมพ์ชัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนรัตนันท์

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-Distribution
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน และใช้แบบวัดทักษะปฏิบัติในการวัดทักษะปฏิบัติการทำรำ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 4.1 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคะแนนการประเมินทักษะปฏิบัติระหว่างกลุ่ม
ความคุมกับกลุ่มทดลอง

เลขที่	คะแนนแบบทดสอบ		คะแนนประเมินทักษะปฏิบัติ	
	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1	16	25	18	28
2	17	26	20	30
3	16	26	20	28
4	17	25	20	30
5	18	26	20	24
6	20	24	20	30
7	22	24	20	26
8	21	26	20	26
9	23	25	22	24
10	26	27	26	28
11	27	24	28	26
12	18	25	20	30
13	19	25	18	28
14	18	28	20	26
15	20	24	20	26
16	17	26	20	28
17	25	27	24	28
18	27	25	26	30
19	18	27	18	28
20	19	25	18	30
21	21	26	20	28
22	17	20	18	26
23	17	28	16	28
24	19	21	26	28
25	20	25	22	30

ตารางที่ 4.1 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคะแนนการประเมินทักษะปฏิบัติระหว่างกลุ่ม
ควบคุมกับกลุ่มทดลอง (ต่อ)

เลขที่	คะแนนแบบทดสอบ		คะแนนประเมินทักษะปฏิบัติ	
	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
26	21	26	20	26
27	23	25	20	28
28	22	23	22	28
29	21	25	20	28
30	22	22	20	26
31	20	25	22	26
32	21	23	20	24
33	20	26	20	30
34	22	25	22	28
35	19	28	18	28
36	20	27	22	26
37	21	28	20	30
38	24	23	28	28
39	22	25	22	28
40	21	28	20	30
41	21	26	22	28
42	23	27	20	26
43	18	29	18	30
44	19	24	18	28
45	21	25	20	28
46	22	23	20	24
47	24	29	26	30

ตารางที่ 4.1 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคะแนนการประเมินทักษะปฏิบัติระหว่างกลุ่ม
ควบคุมกับกลุ่มทดลอง (ต่อ)

เลขที่	คะแนนแบบทดสอบ		คะแนนประเมินทักษะปฏิบัติ	
	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
48	20	27	18	28
รวม	985	1,219	998	1,330
ค่าเฉลี่ย	20.52	25.40	20.79	27.71
S.D.	2.69	1.92	2.70	1.80

จากตารางที่ 4.1 คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคะแนนการประเมินทักษะปฏิบัติระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทำแบบทดสอบ กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.40 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เท่ากับ 1.921 และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.52 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เท่ากับ 2.690 คะแนนจากการประเมินทักษะปฏิบัติ พบว่ากลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 27.71 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เท่ากับ 1.798 และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.79 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เท่ากับ 2.697

4.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการร่ำ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ทำร่ำ ประกอบเพลงคำนิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ทำร่ำ ประกอบเพลงคำนิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

การทดสอบ	การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	sig
หลังเรียน	กลุ่มทดลอง	48	25.40	1.921	10.219**	.000
	กลุ่มควบคุม	48	20.52	2.690		

** P < 0.05

จากตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่ากลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.40 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เท่ากับ 1.921 และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.52 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เท่ากับ 2.690 จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยสถิติทดสอบ t ได้ค่า $t = 10.219$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของชิมพ์ชัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการรำ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

การทดสอบ	การทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t	sig
ทักษะปฏิบัติ	กลุ่มทดลอง	48	27.71	1.798	14.783**	.000
	กลุ่มควบคุม	48	20.79	2.697		

** $P < 0.05$

จากตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบทักษะปฏิบัติการรำ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่ากลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 27.71 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เท่ากับ 1.798 และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.79 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เท่ากับ 2.697 จากการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการรำ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยสถิติทดสอบ t ได้ค่า $t = 14.783$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลปรากฏว่าทักษะปฏิบัติการรำ ของกลุ่มทดลอง จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของชิมพ์ชัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผลของการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธัญรัตน์ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการรำ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนธัญรัตน์ มีจำนวน 96 คน ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรอิสระ คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ วิชานาฏศิลป์ โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ 2) แผนจัดการเรียนรู้แบบปกติ ตัวแปรตาม คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) คะแนนทักษะปฏิบัติการรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การทดลองครั้งนี้ใช้เวลาทดลอง 9 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และ 4) แบบประเมินทักษะปฏิบัติ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่ากลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.40 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เท่ากับ 1.921 และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.52 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เท่ากับ 2.690 จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยสถิติทดสอบ t ได้ค่า $t = 10.219$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.1.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการรำ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่ากลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 27.71 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.798 และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.79 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.697 จากการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการรำ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยสถิติทดสอบ t ได้ค่า $t = 14.783$ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลปรากฏว่าทักษะปฏิบัติการรำ ของกลุ่มทดลอง จากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมป์สันร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่ากลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิสา เมลานนท์ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพัฒนานวัตกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏลีลานาฏยศัพท์ โดยใช้วิธีสอนปฏิบัตินาฏศิลป์ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Sympson) สำหรับนักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์และการละคร และสาขาวิชานาฏดุริยางคศิลป์ไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ผลวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของนวัตกรรมการสอนนาฏศิลป์ เรื่อง นาฏลีลานาฏยศัพท์ ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพด้านกระบวนการและด้านผลลัพธ์เท่ากับ 81.92/91.36 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้สำหรับดัชนีประสิทธิผลของนวัตกรรมการสอนนาฏศิลป์ เรื่อง นาฏลีลานาฏยศัพท์ ที่สร้างขึ้นมีค่าเท่ากับ 0.7230 แสดงว่า หลังจากการใช้นวัตกรรมทางการสอน นักศึกษามีคะแนนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 72.30 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์และการละคร

และสาขาวิชานาฏดุริยางคศิลป์ไทย ของมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ที่เรียนโดย นวัตกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏลีลานาฏยศัพท์ พบว่ามี คะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของประนอม โพธิ์กัน (2550, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยเรื่องคำและหน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค STAD กับการสอนปกติ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 76 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเรื่องคำและหน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค STAD สูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 2) เจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่รับการสอนโดยใช้เทคนิค STAD สูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเรื่องคำและหน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค STAD หลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

5.2.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติการรำ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง การประดิษฐ์ท่ารำ ประกอบเพลงคำนิยม 12 ประการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่ากลุ่มทดลองมีทักษะปฏิบัติการรำสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจำเนียร หาญชัยภูมิ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเรื่อง การร้อยลูกปัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะ ปฏิบัติของซิมพ์สัน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สูง กว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ทักษะการปฏิบัติงาน โดยใช้รูปแบบ การเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันสูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) เจตคติต่อการเรียนศิลปะ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตาม แนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันสูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุตติกาญจน์ รุ่งเรือง (2552, น. 71-74) ได้วิจัย การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติและความคิดสร้างสรรค์วิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์วิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ด้วย

กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการเรียนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนวัดโคกโพธิ์ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากห้องเรียนตาม สภาพจริง 2 ห้องเรียน จำนวน 68 คน จับฉลากเป็นกลุ่มทดลองที่เรียน โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ 1 ห้องเรียนจำนวน 35 คน และกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบปกติ 1 ห้องเรียน จำนวน 33 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 20 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติแบบทดสอบวัดความรู้ แบบประเมินทักษะปฏิบัติ และแบบประเมินความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสถิติทดสอบ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุคูณ (MANOVA) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ มีความรู้หลังทดลองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีทักษะปฏิบัติ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลสรุปและการอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) จากผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชัยรัตน์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงสามารถนำไปใช้อ้างอิงกับประชากรได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะเผยแพร่ให้ครูผู้สอนในรายวิชานาฏศิลป์ในสถานศึกษาอื่นๆ นำรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อประโยชน์ในการสอนต่อไป ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเผยแพร่แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังกล่าว แก่ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนชัยรัตน์ รวมทั้งเพื่อนครูต่างโรงเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เพื่อแบ่งปันข้อมูลแก่ครูท่านอื่นๆที่สนใจ

2) การจัดการเรียนการสอนโดยการใช้ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นการกระตุ้นให้นักเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ ด้วยเทคนิควิธีต่างๆและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านผลงาน ความคิด วิธีการ และข้อเสนอแนะ ที่หลากหลายรูปแบบ

3) การจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องใช้สื่อและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ผู้สอนควรทำการตรวจสอบสภาพอุปกรณ์ให้มีความพร้อมเสมอ เพื่อไม่เป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน

5.3.2 ข้อเสนอแนะด้านการวิจัย ครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาประสิทธิผลของการเรียนการสอนในระยะยาวจากการเรียนการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2) นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นี้ไปทดลองใช้กับนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ ต่างโรงเรียน เพื่อติดตามผลการทดลอง และตรวจสอบผลการพัฒนา ว่าการเรียนการสอนโดยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะยังให้ผลดีเช่นเดิมหรือไม่

3) ควรพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ในเนื้อหาวิชาอื่นๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น เพื่อการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ไปในทางที่หลากหลาย มีประสิทธิภาพ และมีจำนวนมากขึ้นต่อไป

4) ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนโดยแผนการจัดการเรียนรู้วิชานาฏศิลป์ โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับรูปแบบการสอนอื่นๆ ยกตัวอย่างเช่นเปรียบเทียบกับการเรียนโดยใช้ การจัดการเรียนการสอนแบบ TGT เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างทางเลือกให้แก่ครูผู้สอนที่จะนำนวัตกรรมในรูปแบบต่างๆ ที่มีการทดลองใช้และพัฒนาแล้วไปใช้พัฒนานักเรียน เพื่อผลความก้าวหน้าทางการศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. (2524). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กรมวิชาการ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.moe.go.th/publication/law2542/law2542.pdf> (20 กันยายน 2558).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จารุณี ลิ้มปานานนท์. (2539). **การใช้ชุดฝึกกิจกรรมนาฏศิลป์ด้วยตนเอง สำหรับครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ประถมศึกษา), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- จิราภรณ์ ศรีสร้างคอม. (2551). **การประดิษฐ์ทำรำประกอบการเรียนรู้ ชุดฟ้อนภูไทหมอลำเหย้า กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- จำเนียร หาญชัยภูมิ. (2554). **การร้อยลูกปัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของชิมพ์ชัน**. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี).
- ชาติรี เกิดธรรม. (2545). **เทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ: สถาพรบุคส์.
- ชุดิกาญจน์ รุ่งเรือง. (2552). **การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์ วิชา นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ**. (วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. (2545). **คู่มือการเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- ทิสนา แคมมณี. (2545). **ศาสตร์การสอน**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- (2550). รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย. พิมพ์ครั้งที่ 6.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤมล ชันสัมฤทธิ์. (2542). การนำเสนอแนวทางการพัฒนาอาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลป์. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- นาคยา ปิณฑานนท์. (2543). การเรียนแบบร่วมมือ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิคม ชมพูหลง. (2545). วิธีการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดทำหลักสูตร
สถานศึกษา. มหาสารคาม: อภิศาดการพิมพ์.
- นิตา เมลานนท์. (2555). พัฒนานวัตกรรมการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง นาฏลีลา นาฏยศัพท์ โดยใช้
วิธีสอนปฏิบัตินาฏศิลป์ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน(Sympson).
ฉะเชิงเทรา: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประนอม โพธิ์กัน. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยเรื่องคำ
และหน้าที่ของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค STAD กับการสอน
ปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี).
- พ่องพรรณ ดรั้งมงคลกุล และสุภาพ นั้ตราภรณ์. (2549). การออกแบบการวิจัย. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เพียน ไชยสร. (2529). เครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา. เชียงใหม่: ภาควิชาประเมิน
และวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิดวิธีและเทคนิคการ
สอน. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- เพ็ญณี กันตะวงษ์. ม.ป.ป. การสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย เล่ม 3. เอกสารนิเทศการศึกษา
ฉบับที่ 281 ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ กรมการฝึกหัดครู.
- ไพศาล หวังพานิช. (2523). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา
และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (สำเนา).
- ภพ เลหาไพบูลย์. (2540). แนวการสอนวิทยาศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- มาลินี จุฑะลพ. (2527). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: อักษรภาพิพัฒนา.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- รุจิรี ภู่อาระ. (2545). การเขียนแผนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: นีคพอยท์.
- เรณู โกศินานนท์. (2535). รำไทย. กรุงเทพฯ: องค์การคำคุณศัพท์.
- ละอ อี่ปันทอง. (2549). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้วิธีสอนตามรูปแบบการสอนแบบกลุ่มร่วมมือกิจกรรม STAD กับวิธีสอนตามปกติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี)
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: แอล ที เพรส.
- วันเพ็ญ จันทร์เจริญ. (2542), 119 – 122. การเรียนการสอนปัจจุบัน. (พิมพ์ครั้งที่ 2), สกนนคร: ฝ่ายโครงการเอกสารและตำรา สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- วรรณวราง สุทธิสุวรรณค์. (2541). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกิจกรรมนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม 2 รูปแบบ. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีทางการศึกษา), มหาวิทยาลัย เชียงใหม่).
- วัชริน ประเสริฐศรี. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่องเศษส่วนของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนด้วยการเรียนแบบร่วมมือกันกับการสอน ตามแนวคู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- วาสนา วรรณ โกฎิ. (2539). ชุดฝึกสำรวจมาตรฐานสำหรับครูประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การประถมศึกษา), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- ศิริพร จิรังศ์มีพานิช. (2554). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือผสมผสานระหว่างเทคนิคกลุ่มผลสัมฤทธิ์ STAD และเทคนิคกลุ่มเกมแข่งขัน (TGT). (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์).
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2530). จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- สมนึก ภัททิยชนิ. (2546). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม: ประสานการพิมพ์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- _____ (2549). การวัดผลการศึกษา. ภาพสันธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สมพงษ์ สิงหะพล. (2543). รูปแบบการสอน. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ. (2544). เทคนิคการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์. (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ส.วาสนา ประवालพฤษย์. (2537). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สิริพร ทิพย์คง. (2545). หลักสูตรและการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- สุกัญญา กัตัญญ. (2542). ผลการสอนวิทยาศาสตร์ตามแนวคอนสแต็คติวิสต์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต (ประถมศึกษา), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- สุนันท์ ศล โกสุม. (2539). การทดลองภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา.
- สุพจน์ ขุนชาญชาติ. (2551). การเปรียบเทียบผลการเรียนของโปรแกรมบทเรียนแบบทักษะปฏิบัติ
และการเรียนแบบปกติ เรื่อง โหนดดนตรีสากลเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
(วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- สุพล วังสินธุ์. (2536). การจัดทำแผนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ. สารพัฒนาหลักสูตร.
12(114): 5; เมษายน – พฤษภาคม.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2533). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____ (2541). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุลัดดา ลอยฟ้า. (2536). รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เอกสารการสอน. ขอนแก่น:
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). 19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. กรุงเทพฯ:
ภาพพิมพ์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2545). การวัดทักษะปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2534). แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ 2533). กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- _____ (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี. (2543). รายงานการเสวนาทางวิชาการเรื่องยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ศึกษา: บทเรียนจากประเทศสหรัฐอเมริกา. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานพัฒนานโยบายวิทยาศาสตร์ศึกษา.
- สำลี รัตสุทธิและคณะ. (2544). เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนและเขียนแผนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- เสาวรี ภูบาลชื่น. (2556). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้สาระนาฏศิลป์ เรื่อง ราวมาตรฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) ตามแนวคิดของซิมพ์สัน. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ(กศ.ม.หลักสูตรและการสอน), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ไสว พักขาว. (2542). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: เอมพันธ์.
- อมรา กล้าเจริญ. (2535). วิธีสอนนาฏศิลป์. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- อรวรรณ บรรจงศิลป์. (2545). การใช้กิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการเพิ่มระดับแรงจูงใจภายในของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาประถมศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- อุษา สบฤกษ์. (2536). การศึกษาพฤติกรรมการสอนนาฏศิลป์ไทยในวิทยาลัยนาฏศิลป์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- _____. (2545). การศึกษาพฤติกรรมการสอนนาฏศิลป์ไทยในวิทยาลัยนาฏศิลป์. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (อุดมศึกษา), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- _____. (2547). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนาฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของผู้เรียนนาฏศิลป์ไทยในระดับอุดมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (อุดมศึกษา), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- Arends, R. I. (2001). **Learning to teach (5th ed.)**. Singapore: McGraw-Hill.
- Barnard, John Phillip. (2000). **A Study of Internet and Library Use in and Academic Setting**. Ph.D. Dissertation. Arizona State University. Online. Available: <http://www.lib.umi.com/disertation2fullcit?P9962600>.
- De Cecco, J.P. (1968). **The Psychology of Learning and Instruction: Educational Psychology**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall,.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Helena, Gaunt. (2008). **One-to-one Tuition in a Conservatoire: the Perceptions of Instrumental and Vocal Teachers**, *Psychology of Music*. 36(2): 215-245; April.
- Luu Trong Tuan. (2010). **Infusing Cooperative Learning in to An EFL Classroom**, *English Language Teaching*. Vol 3, No 2, June 2010.
- Mehrens, Willam A. & Lehman, Irvin J. (1978). **Measurement and Evaluation in Education And Psych**. New York: Rinchart and Winston,.
- Mehrens, W.A. & Lehman , I.J. (1984). **Measurement and Evaluation in Education and Psychology**. New York: Rinchart & Winston.
- Ming-chu Liao and Hung-chun Wang. (2009). **Perception Differences of EFL Teachers and Students in Grammar Instruction and Error Correction**, *English Taching & Learning*. 33, 1 (Spring 2009): 101 – 146.
- Slavin, R. E. (1978). **Student teames and achievement divisions**. *Journal of Research and Development in Education*, No. 12, 41.
- _____. (1990). **“STAD AND TGT” cooperative Learning; Theory, research and practice**. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- _____. (1995). **Cooperative Learning : Theory, Research and Practice**. Boston: Allyn and Bcon.
- Simson. D. (1972). **Teaching physical education: A system approach**. Boston: Houghton Mufflin Co.
- Williams, Michael D. (2000). **Integrating technology into teaching and learning**. New Jersey: Prentice – Hall.

ภาคผนวก



ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย



รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ คำรณ สุนทรานนท์ ประธานหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ไทยศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ๓๕ วิทยาเขต
นนทบุรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.รจนา สุนทรานนท์ อาจารย์ประจำภาควิชานาฏดุริยางคศิลป์
คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ๓๕ วิทยาเขต
นนทบุรี
3. อาจารย์คณินิจ เกตมณีเมธากุล ครูชำนาญการพิเศษ คศ 3
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาขานาฏศิลป์
โรงเรียนเทพศิรินทร์ คลองสี่บสาม ปทุมธานี
4. อาจารย์กรรณก อุทยาพงษ์ ครูชำนาญการพิเศษ คศ 3
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาขานาฏศิลป์
โรงเรียนชัยรัตน์
5. อาจารย์วัชรศักดิ์ จิตรแน่น ครูชำนาญการพิเศษ คศ 3
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
โรงเรียนชัยรัตน์



ภาคผนวก ข

การค่าประสิทธิภาพและคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

- การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้
- การหาประสิทธิภาพจากการทดลองกลุ่มรายบุคคล
- การหาประสิทธิภาพจากการทดลองกลุ่มย่อย
- การหาประสิทธิภาพจากกลุ่มทดลองตามสภาพจริง
- การหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้
 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
 เรื่อง ความหมาย และหลักการประดิษฐ์ทำรา
 จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

รายการ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ของ คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
7	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
9	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่รับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
เรื่อง ขั้นตอนการประดิษฐ์ทำรา
จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

รายการ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ของ คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
3	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
5	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
6	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
7	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
9	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12	0	0	0	+1	+1	2	0.4	ปรับปรุง
13	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
14	+1	+1	0	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
15	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่รับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3
เรื่อง นาฏยศัพท์ ภาษาท่า และท่าทางที่ใช้ในการประดิษฐ์ท่ารำ
จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

รายการ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ของ คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
2	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
3	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
7	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
9	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12	0	0	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
14	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่รับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4
เรื่อง ความเป็นมา ความหมายและการร้องเพลงคำนิยาม 12 ประการ
จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

รายการ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ของ คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	0	0	0	+1	+1	2	0.4	ปรับปรุง
6	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
7	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
9	0	0	0	+1	+1	2	0.4	ปรับปรุง
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12	0	0	0	+1	+1	2	0.4	ปรับปรุง
13	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
14	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่รับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5
เรื่อง การประดิษฐ์ทำร่าประกอบเพลงคำนิยาม 12 ประการ
จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

รายการ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ของ คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	0	0	0	+1	+1	2	0.4	ปรับปรุง
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	0	0	0	+1	+1	2	0.4	ปรับปรุง
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
7	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
9	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่รับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6
เรื่อง การประดิษฐ์ทำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ (ต่อ)
จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

รายการ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ของ คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
14	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
15	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่รับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7
เรื่อง การประดิษฐ์ทำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ (ต่อ)
จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

รายการ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ของ คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
13	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่รับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8
เรื่อง การประดิษฐ์ทำร่าประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ (ต่อ)
จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

รายการ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ของ คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่รับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9
เรื่อง การแสดงประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ
จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

รายการ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ของ คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่รับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ตารางคะแนนระหว่างเรียนและหลังเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของชิมพ์ชัน
 ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ
 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มทดลองรายบุคคล

(แผนที่ 1 -4 ภาคทฤษฎี)

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน (แผนละ 10 คะแนน)					คะแนนวัด ผลสัมฤทธิ์ หลังเรียน (30คะแนน)
	แผนที่ 1	แผนที่ 2	แผนที่ 3	แผนที่ 4	รวม 40 คะแนน	
1	10	10	10	10	40	29
2	9	9	8	9	35	25
3	8	8	8	8	32	19
รวม	27	27	26	27	107	73
\bar{X}	9.00	9.00	8.67	9.00	35.67	24.33
S.D.	1.000	1.000	1.155	1.000	4.041	5.033
ร้อยละของค่าเฉลี่ย	90.00	90.00	86.67	90.00	89.17	81.11

(แผนที่ 4-8 ภาคปฏิบัติ)

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน(แผนละ 15 คะแนน)						คะแนนทักษะ ปฏิบัติ (30คะแนน)
	แผนที่ 4	แผนที่ 5	แผนที่ 6	แผนที่ 7	แผนที่ 8	รวม 75 คะแนน	
1	13	14	15	14	15	71	28
2	12	12	13	12	11	60	24
3	11	10	11	10	10	52	22
รวม	36	36	39	36	36	183	74
\bar{X}	12.00	12.00	13.00	12.00	12.00	61.00	24.67
S.D.	1.000	2.000	2.000	2.000	2.646	9.539	3.055
ร้อยละของค่าเฉลี่ย	80.00	80.00	86.67	80.00	80.00	81.33	82.22

ตารางคะแนนระหว่างเรียนและหลังเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน
 ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ
 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มทดลองกลุ่มเล็ก

(แผนที่ 1 -4 ภาคฤดูร้อน)

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน (แผนละ 10 คะแนน)					คะแนนวัด ผลสัมฤทธิ์ หลังเรียน (30คะแนน)
	แผนที่ 1	แผนที่ 2	แผนที่ 3	แผนที่ 4	รวม 40 คะแนน	
1	10	10	10	10	40	28
2	10	10	9	10	39	29
3	9	10	10	10	39	28
4	9	9	9	9	36	25
5	9	8	8	9	34	24
6	8	8	9	9	34	27
7	9	8	9	9	35	24
8	8	8	7	8	31	22
9	7	7	8	9	31	21
10	8	8	7	8	31	19
รวม	87	86	86	91	350	247
\bar{X}	8.70	8.60	8.60	9.10	35.00	24.70
S.D.	0.949	1.075	1.075	0.738	3.464	3.335
ร้อยละ ของ ค่าเฉลี่ย	87.00	86.00	86.00	91.00	87.50	82.33

(แผนที่ 4-8 ภาคปฏิบัติ)

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน(แผนละ 15 คะแนน)						คะแนนทักษะ ปฏิบัติ (30คะแนน)
	แผนที่ 4	แผนที่ 5	แผนที่ 6	แผนที่ 7	แผนที่ 8	รวม 75 คะแนน	
1	15	15	15	15	15	75	30
2	15	15	14	15	15	74	28
3	14	15	15	14	14	72	30
4	14	13	14	13	13	67	26
5	14	13	13	12	12	64	24
6	15	12	12	13	12	64	24
7	14	13	12	12	12	63	26
8	12	11	12	12	11	58	22
9	12	12	11	12	12	59	18
10	12	11	10	10	11	54	20
รวม	137	130	128	128	127	650	248
\bar{X}	13.70	13.00	12.80	12.80	12.70	65.00	24.80
S.D.	1.252	1.563	1.687	1.549	1.494	7.040	4.022
ร้อยละ ของ ค่าเฉลี่ย	91.33	86.67	85.33	85.33	84.67	86.67	82.67

คะแนนระหว่างเรียนและหลังเรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติ
 ของซิมพ์สันร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12
 ประการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของกลุ่มทดลองกลุ่มตามสภาพจริง

(แผนที่ 1 -4 ภาคฤดูร้อน)

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน (แผนละ 10 คะแนน)					คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ หลังเรียน (30คะแนน)
	แผนที่ 1	แผนที่ 2	แผนที่ 3	แผนที่ 4	รวม 40 คะแนน	
1	10	9	9	10	38	29
2	10	10	10	10	40	29
3	7	7	8	8	30	20
4	9	9	8	9	35	27
5	9	10	10	10	39	28
6	8	8	8	8	32	20
7	10	10	10	10	40	29
8	9	9	9	9	36	26
9	9	8	9	9	35	26
10	9	8	8	8	33	20
11	10	10	9	10	39	29
12	9	8	8	9	34	25
13	7	7	7	8	29	19
14	10	10	10	10	40	28
15	8	8	7	8	31	19
16	9	9	8	9	35	25
17	9	10	10	10	39	29
18	8	9	9	9	35	26
19	8	8	7	8	31	22
20	10	10	10	10	40	29
21	9	9	9	9	36	28
22	10	9	9	10	38	26

(แผนที่ 1 -4 ภาคฤดูร้อน) ต่อ

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน (แผนละ 10 คะแนน)					คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (30คะแนน)
	แผนที่ 1	แผนที่ 2	แผนที่ 3	แผนที่ 4	รวม 40 คะแนน	
23	10	10	10	10	40	22
24	9	8	9	9	35	29
25	7	7	8	8	30	27
26	9	10	10	10	39	20
27	9	8	8	9	34	26
28	8	8	8	8	32	27
29	8	9	10	9	36	22
30	9	9	9	9	36	29
31	7	8	8	8	31	27
32	9	10	9	10	38	28
33	8	8	9	9	34	29
34	8	9	9	9	35	23
35	10	10	10	10	40	21
36	8	8	7	8	31	28
37	8	9	8	8	33	28
38	10	9	8	9	36	28
39	10	9	9	10	38	25
40	8	9	9	9	35	22
41	9	9	9	9	36	28
42	8	8	8	8	32	28
รวม	9	9	9	9	36	1076
\bar{X}	9	10	10	10	39	25.62
S.D.	367	370	367	379	1483	3.342
ร้อยละของค่าเฉลี่ย	8.74	8.81	8.74	9.02	35.31	85.40

(แผนที่ 4-8 ภาคปฏิบัติ)

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน(แผนละ 15 คะแนน)						คะแนนทักษะปฏิบัติ (30คะแนน)
	แผนที่ 4	แผนที่ 5	แผนที่ 6	แผนที่ 7	แผนที่ 8	รวม 75 คะแนน	
1	14	14	15	14	14	71	30
2	13	14	15	14	15	71	28
3	12	10	10	11	10	53	18
4	21	12	13	12	11	69	26
5	15	15	14	14	14	72	30
6	11	10	11	10	10	52	20
7	25	15	15	15	15	85	30
8	23	13	14	13	13	76	28
9	22	13	14	13	13	75	28
10	11	11	12	10	10	54	22
11	15	15	14	15	15	74	30
12	14	13	13	12	12	64	26
13	11	10	10	10	11	52	22
14	14	14	15	15	14	72	28
15	12	11	12	12	11	58	20
16	14	13	13	13	13	66	28
17	24	15	15	14	14	82	30
18	14	14	13	13	12	66	26
19	12	11	12	12	11	58	18
20	15	15	14	14	14	72	30
21	14	12	13	12	12	63	28
22	14	13	12	12	12	63	26
23	14	14	15	14	14	71	30

(แผนที่ 4-8 ภาคปฏิบัติ) ต่อ

คนที่	คะแนนระหว่างเรียน(แผนละ 15 คะแนน)						คะแนนทักษะปฏิบัติ (30คะแนน)
	แผนที่ 4	แผนที่ 5	แผนที่ 6	แผนที่ 7	แผนที่ 8	รวม 75 คะแนน	
24	13	12	11	12	12	60	24
25	13	15	15	14	15	72	28
26	13	13	13	13	13	65	26
27	11	12	11	10	10	54	20
28	13	13	13	12	13	64	26
29	14	13	14	12	12	65	26
30	12	11	10	12	13	58	24
31	14	14	15	15	14	72	30
32	15	12	12	13	12	64	26
33	13	13	12	12	13	63	26
34	14	14	15	15	15	73	30
35	12	11	10	10	11	54	24
36	13	10	12	11	11	57	20
37	13	12	11	10	12	58	28
38	15	15	14	14	13	71	28
39	13	12	13	14	14	66	26
40	14	13	13	12	13	65	28
41	12	11	11	12	11	57	26
42	13	13	12	13	13	64	28
รวม	15	14	14	14	14	71	30
\bar{X}	605	536	540	530	530	2741	1096
S.D.	14.40	12.76	12.86	12.62	12.62	65.26	26.10
ร้อยละของ ค่าเฉลี่ย	3.436	1.559	1.586	1.545	1.513	8.070	3.505

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน
 ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ
 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคทฤษฎี

กลุ่ม	ร้อยละของคะแนน ระหว่างเรียน(E_1)	ร้อยละของคะแนน หลังเรียน (E_2)	ประสิทธิภาพ (E_1/E_2)
ทดลองรายบุคคล	89.17	81.11	89.17/81.11
ทดลองกลุ่มเล็ก	87.50	82.33	87.50/82.33
ทดลองสภาพจริง	88.27	85.40	88.27/85.40

ตารางที่ 6 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน
 ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD เรื่อง การประดิษฐ์ทำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ
 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคปฏิบัติ

กลุ่ม	ร้อยละของคะแนน ระหว่างเรียน(E_1)	ร้อยละของคะแนน หลังเรียน (E_2)	ประสิทธิภาพ (E_1/E_2)
ทดลองรายบุคคล	81.33	82.22	81.33/82.22
ทดลองกลุ่มเล็ก	86.67	82.67	86.67/82.67
ทดลองสภาพจริง	87.02	86.98	87.02/86.98

สรุปผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	
1. แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้	3.67	0.58	
2. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน	3.00	1.00	
3. ความสอดคล้องของสาระสำคัญกับมาตรฐานการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้	3.67	0.58	
4. จุดประสงค์การเรียนรู้สื่อความหมายชัดเจน	3.33	0.58	
5. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้และสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ในครั้งนั้นๆ	4.00	0.00	
6. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาและจุดประสงค์การเรียนรู้	4.00	0.00	
7. กระบวนการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้	3.33	0.58	
8. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีขั้นตอนกระบวนการครบถ้วน ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.67	0.58	
9. กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.00	1.00	
10. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลาย เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	4.00	0.00	
11. สื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้	4.00	0.00	
12. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	3.67	0.58	
13. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน	3.67	0.58	
14. เครื่องมือการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้มีความหลากหลาย	3.67	0.58	
15. เกณฑ์การวัดและประเมินผลชัดเจน	3.00	1.00	
เฉลี่ยรวม	3.58	0.62	

สรุปผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	
1. แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้	3.33	0.58	
2. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน	3.00	1.00	
3. ความสอดคล้องของสาระสำคัญกับมาตรฐานการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้	3.33	0.58	
4. จุดประสงค์การเรียนรู้สื่อความหมายชัดเจน	4.00	0.00	
5. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้และสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ในครั้งนั้นๆ	3.33	0.58	
6. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาและจุดประสงค์การเรียนรู้	3.33	0.58	
7. กระบวนการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้	3.33	0.58	
8. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีขั้นตอนกระบวนการครบถ้วน ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.67	0.58	
9. กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	4.00	0.00	
10. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลาย เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.33	0.58	
11. สื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้	3.67	0.58	
12. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	3.33	0.58	
13. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และ กิจกรรมการเรียนการสอน	4.00	0.00	
14. เครื่องมือการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้มีความหลากหลาย	3.00	1.00	
15. เกณฑ์การวัดและประเมินผลชัดเจน	3.67	0.58	
เฉลี่ยรวม	3.49	0.59	

สรุปผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	
1. แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้	3.67	0.58	
2. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน	3.00	1.00	
3. ความสอดคล้องของสาระสำคัญกับมาตรฐานการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้	3.67	0.58	
4. จุดประสงค์การเรียนรู้สื่อความหมายชัดเจน	4.00	0.00	
5. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้และสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ในครั้งนั้นๆ	3.67	0.58	
6. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาและจุดประสงค์การเรียนรู้	3.33	0.58	
7. กระบวนการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.00	0.00	
8. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีขั้นตอนกระบวนการครบถ้วน ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.33	0.58	
9. กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.33	0.58	
10. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลาย เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.67	0.58	
11. สื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	3.00	1.00	
12. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	3.67	0.58	
13. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน	3.67	0.58	
14. เครื่องมือการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้มีความหลากหลาย	3.33	0.58	
15. เกณฑ์การวัดและประเมินผลชัดเจน	3.67	0.58	
เฉลี่ยรวม	3.53	0.59	

สรุปผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.
1. แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้	4.00	0.00
2. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน	3.67	0.58
3. ความสอดคล้องของสาระสำคัญกับมาตรฐานการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้	3.67	0.58
4. จุดประสงค์การเรียนรู้สื่อความหมายชัดเจน	3.67	0.58
5. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้และสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ในครั้งนั้นๆ	3.67	0.58
6. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาและจุดประสงค์การเรียนรู้	3.33	0.58
7. กระบวนการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.00	0.00
8. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีขั้นตอนกระบวนการครบถ้วน ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.67	0.58
9. กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.67	0.58
10. กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการร้องเพลงที่สูงขึ้นตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.67	0.58
11. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลาย เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.33	0.58
12. สื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	3.33	0.58
13. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	3.67	0.58
14. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน	3.33	0.58
15. เครื่องมือการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้มีความหลากหลาย	3.33	0.58
16. เกณฑ์การวัดและประเมินผลชัดเจน	3.67	0.58
เฉลี่ยรวม	3.63	0.49

สรุปผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	
1. แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้	3.67	0.58	
2. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน	3.33	0.58	
3. ความสอดคล้องของสาระสำคัญกับมาตรฐานการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้	3.33	0.58	
4. จุดประสงค์การเรียนรู้สื่อความหมายชัดเจน	3.67	0.58	
5. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้และสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ในครั้งนั้นๆ	3.67	0.58	
6. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาและจุดประสงค์การเรียนรู้	3.33	0.58	
7. กระบวนการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้	3.33	0.58	
8. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีขั้นตอนกระบวนการครบถ้วน ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	4.00	0.00	
9. กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	4.00	0.00	
10. กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการร้องเพลงที่สูงขึ้น ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.67	0.58	
11. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลาย เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.67	0.58	
12. สื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	3.67	0.58	
13. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	3.33	0.58	
14. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน	3.33	0.58	
15. เครื่องมือการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้มีความหลากหลาย	3.33	0.58	
16. เกณฑ์การวัดและประเมินผลชัดเจน	3.67	0.58	
เฉลี่ยรวม	3.56	0.50	

สรุปผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.
1. แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้	3.33	0.58
2. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน	3.67	0.58
3. ความสอดคล้องของสาระสำคัญกับมาตรฐานการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้	3.67	0.58
4. จุดประสงค์การเรียนรู้สื่อความหมายชัดเจน	3.67	0.58
5. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้และสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ในครั้งนั้นๆ	3.00	1.00
6. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาและจุดประสงค์การเรียนรู้	3.00	1.00
7. กระบวนการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้	3.33	0.58
8. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีขั้นตอนกระบวนการครบถ้วน ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	4.00	0.00
9. กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.67	0.58
10. กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการร้องเพลงที่สูงขึ้น ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.67	0.58
11. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลาย เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.67	0.58
12. สื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	3.33	0.58
13. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	3.33	0.58
14. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน	3.33	0.58
15. เครื่องมือการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้มีความหลากหลาย	3.33	0.58
16. เกณฑ์การวัดและประเมินผลชัดเจน	3.67	0.58
เฉลี่ยรวม	3.48	0.58

สรุปผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	
1. แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้	3.67	0.58	
2. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน	3.00	1.00	
3. ความสอดคล้องของสาระสำคัญกับมาตรฐานการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้	3.33	0.58	
4. จุดประสงค์การเรียนรู้สื่อความหมายชัดเจน	3.67	0.58	
5. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้และสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ในครั้งนั้นๆ	3.00	1.00	
6. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาและจุดประสงค์การเรียนรู้	3.67	0.58	
7. กระบวนการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้	3.33	0.58	
8. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีขั้นตอนกระบวนการครบถ้วน ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.67	0.58	
9. กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.33	0.58	
10. กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการร้องเพลงที่สูงขึ้น ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.33	0.58	
11. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลาย เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.67	0.58	
12. สื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	3.00	1.00	
13. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	3.33	0.58	
14. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน	3.33	0.58	
15. เครื่องมือการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้มีความหลากหลาย	3.67	0.58	
16. เกณฑ์การวัดและประเมินผลชัดเจน	3.67	0.58	
เฉลี่ยรวม	3.42	0.61	

สรุปผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	
1. แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้	3.67	0.58	
2. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน	3.67	0.58	
3. ความสอดคล้องของสาระสำคัญกับมาตรฐานการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้	3.33	0.58	
4. จุดประสงค์การเรียนรู้สื่อความหมายชัดเจน	3.33	0.58	
5. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้และสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ในครั้งนั้นๆ	3.67	0.58	
6. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาและจุดประสงค์การเรียนรู้	3.33	0.58	
7. กระบวนการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้	3.67	0.58	
8. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีขั้นตอนกระบวนการครบถ้วน ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	4.00	0.00	
9. กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.67	0.58	
10. กระบวนการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการร้องเพลงที่สูงขึ้น ตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	4.00	0.00	
11. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลาย เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนตามทฤษฎีทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD	3.67	0.58	
12. สื่อการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้	3.67	0.58	
13. กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	3.33	0.58	
14. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน	3.67	0.58	
15. เครื่องมือการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้มีความหลากหลาย	3.67	0.58	
16. เกณฑ์การวัดและประเมินผลชัดเจน	3.33	0.58	
เฉลี่ยรวม	3.60	0.49	

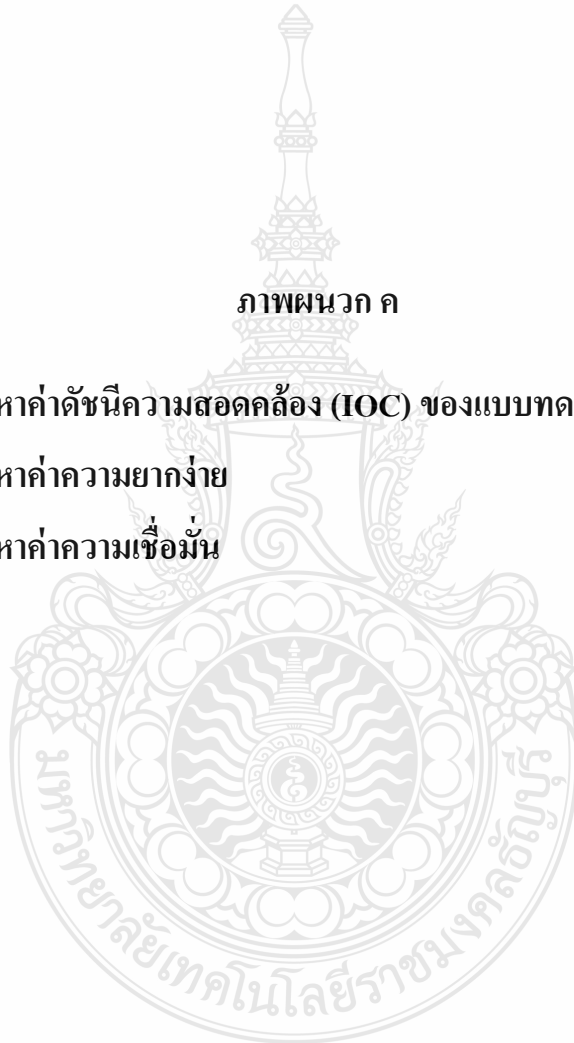
สรุปผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	
1. แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้	3.67	0.58	
2. แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน	3.67	0.58	
3. ความสอดคล้องของสาระสำคัญกับมาตรฐานการเรียนรู้/จุดประสงค์การเรียนรู้	4.00	0.00	
4. จุดประสงค์การเรียนรู้สื่อความหมายชัดเจน	3.33	0.58	
5. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความเป็นไปได้และสามารถบรรลุตามจุดประสงค์ในครั้งนั้นๆ	3.67	0.58	
6. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาและจุดประสงค์การเรียนรู้	4.00	0.00	
7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน	4.00	0.00	
8. เครื่องมือการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.00	0.00	
9. เกณฑ์การวัดและประเมินผลชัดเจน	3.67	0.58	
เฉลี่ยรวม	3.78	0.42	



ภาพผนวก ค

- การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบ
- การหาค่าความยากง่าย
- การหาค่าความเชื่อมั่น



การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ของแบบทดสอบแต่ละข้อ
จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

แบบทดสอบ ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ของ คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	+1	0	+1	0	0	2	0.4	ปรับปรุง
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	+1	0	+1	0	0	2	0.4	ปรับปรุง
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
17	+1	+1	0	0	0	2	0.4	ปรับปรุง
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
19	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

แบบทดสอบ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ของ คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
23	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
26	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
27	+1	+1	0	0	0	2	0.4	ปรับปรุง
28	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
32	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
33	0	0	-1	-1	0	-2	0.4	ปรับปรุง
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
35	0	+1	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
36	-1	+1	-1	+1	+1	1	0.2	ปรับปรุง
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
38	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
39	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
40	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้

แบบทดสอบ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ของ คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
42	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
43	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
46	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	ใช้ได้
47	+1	+1	0	0	0	2	0.4	ปรับปรุง
48	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
49	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่รับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ข้อที่ตัดทิ้ง ได้แก่ 3, 9, 17, 27, 33, 36, และ 47

ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง การประดิษฐ์ทำร่ำ วิชานาฏศิลป์ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

Reliability ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	48	98.0
	Excluded ^a	1	2.0
	Total	49	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Part 1	Value	.737
		N of Items	15 ^a
	Part 2	Value	.227
		N of Items	15 ^b
	Total N of Items		30
Correlation Between Forms			.334
Spearman-Brown Coefficient	Equal Length		.500
	Unequal Length		.500
Guttman Split-Half Coefficient			.490

a. The items are: ข้อ 1, ข้อ 2, ข้อ 3, ข้อ 4, ข้อ 5, ข้อ 7, ข้อ 8, ข้อ 9, ข้อ 11, ข้อ 12, ข้อ 14, ข้อ 15, ข้อ 17, ข้อ 18, ข้อ 23.

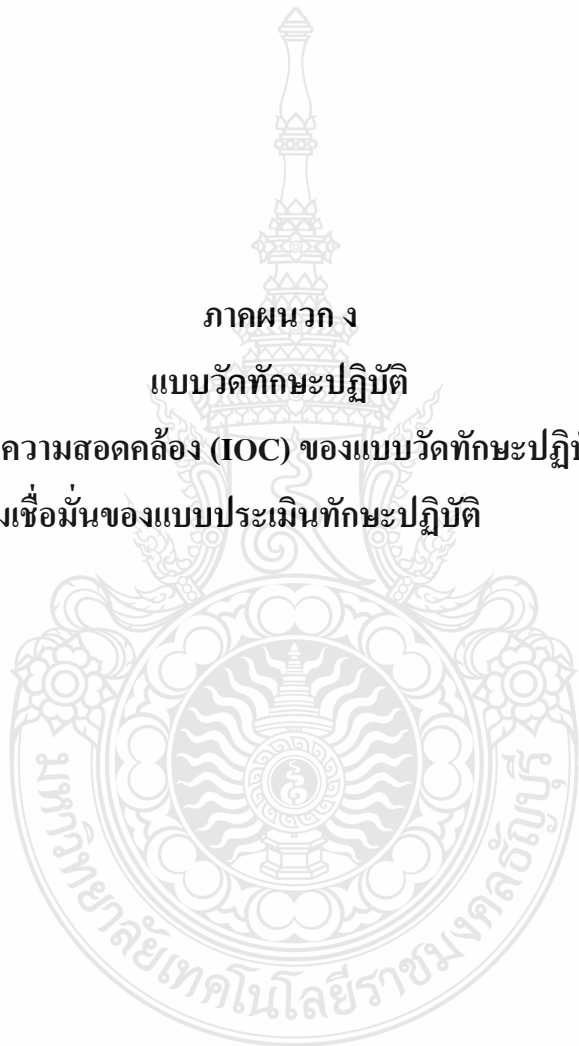
b. The items are: ข้อ 24, ข้อ 25, ข้อ 26, ข้อ 27, ข้อ 29, ข้อ 31, ข้อ 32, ข้อ 34, ข้อ 35, ข้อ 37, ข้อ 39, ข้อ 40, ข้อ 41, ข้อ 42, ข้อ 43.

	Mean	Std. Deviation	N
ข้อ1	2.56	.712	48
ข้อ2	3.27	.962	48
ข้อ3	2.08	.539	48
ข้อ4	3.71	.617	48
ข้อ5	1.25	.438	48
ข้อ7	1.52	.545	48
ข้อ8	1.58	.539	48
ข้อ9	3.79	.410	48
ข้อ11	3.48	.922	48
ข้อ12	3.52	.875	48
ข้อ14	2.02	.729	48
ข้อ15	2.06	.998	48
ข้อ17	1.60	.818	48
ข้อ18	3.13	.937	48
ข้อ23	2.75	.601	48
ข้อ24	1.90	.928	48
ข้อ25	2.46	.743	48
ข้อ26	2.85	.899	48
ข้อ27	2.19	.673	48
ข้อ29	3.08	1.182	48
ข้อ31	3.00	.799	48
ข้อ32	2.10	1.057	48
ข้อ34	3.21	.651	48
ข้อ35	2.79	1.051	48
ข้อ37	2.71	.683	48
ข้อ39	3.02	1.407	48
ข้อ40	2.48	.652	48
ข้อ41	1.92	.647	48
ข้อ42	1.65	.729	48
ข้อ43	2.33	1.310	48

ภาคผนวก ง

แบบวัดทักษะปฏิบัติ

- การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดทักษะปฏิบัติ
- การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะปฏิบัติ



**แบบประเมินทักษะการแสดงประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9**

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ปรากฏพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ทักษะการปฏิบัติ นาฏศิลป์				อารมณ์ ของผู้แสดง				ความ พร้อม เพียงใน กลุ่ม				ความคิด สร้างสรรค์				ความ พร้อมใน การแสดง				รวม	หมายเหตุ		
		6	4	2	0	6	4	2	0	6	4	2	0	6	4	2	0	6	4	2	0				

- หมายเหตุ** ได้คะแนน 6 คะแนน หมายถึง ดีเยี่ยม
 ได้คะแนน 4 คะแนน หมายถึง ดี
 ได้คะแนน 2 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง
 ได้คะแนน 0 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน
- เกณฑ์การประเมิน** ได้คะแนน 25 – 30 คะแนน หมายถึง ดีเยี่ยม
 ได้คะแนน 20 – 24 คะแนน หมายถึง ดี
 ได้คะแนน 14 – 19 คะแนน หมายถึง พอใช้
 ได้คะแนน 1 – 13 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

* ในกรณีที่ทำได้ไม่ผ่าน ให้นักเรียนมาซ่อมเสริมภายหลัง

ทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์

ทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์ หมายถึง แสดงท่าทางประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการได้อย่างถูกต้อง ลีลาทางรำอ่อนซ้อยสวยงามตรงตามจังหวะ ทำรำมีความสอดคล้องกับความหมายของเนื้อเพลง

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	6	4	2	0
การแสดงประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ	สามารถแสดงท่าทางประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการได้อย่างถูกต้อง มีลีลาทำรำที่อ่อนซ้อยสวยงาม ตรงตามจังหวะ ทำรำมีความสอดคล้องกับความหมายของเนื้อเพลงได้อย่างดีเยี่ยม	สามารถแสดงท่าทางประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการได้อย่างถูกต้อง มีลีลาทำรำที่อ่อนซ้อยสวยงาม ตรงตามจังหวะ ทำรำมีความสอดคล้องกับความหมายของเนื้อเพลงได้ดี	สามารถแสดงท่าทางประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการได้อย่างถูกต้อง มีลีลาทำรำที่อ่อนซ้อยสวยงาม ตรงตามจังหวะ ทำรำมีความสอดคล้องกับความหมายของเนื้อเพลงได้พอใช้	ไม่สามารถแสดงท่าทางประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการได้อย่างถูกต้อง ไม่มีลีลาทำรำที่อ่อนซ้อยสวยงาม ไม่ตรงตามจังหวะ ทำรำไม่มีความสอดคล้องกับความหมายของเนื้อเพลง

อารมณ์ของผู้แสดง

อารมณ์ของผู้แสดง หมายถึง การแสดงสีหน้า ท่าทาง และการสื่ออารมณ์ของผู้แสดง ที่มีความเหมาะสมกับ บทเพลงและมีความมั่นใจในตนเอง

เกณฑ์การ ประเมิน	ระดับคะแนน			
	6	4	2	0
การแสดง ประกอบเพลง ค่านิยม 12 ประการ	สามารถแสดงสี หน้า ท่าทาง และ สื่ออารมณ์ ได้ อย่างเหมาะสม กับบทเพลง แสดงออกถึง ความมั่นใจใน ตนเองได้อย่างดี เยี่ยม	สามารถแสดงสี หน้า ท่าทาง และ สื่ออารมณ์ ได้ อย่างเหมาะสม กับบทเพลง แสดงออกถึง ความมั่นใจใน ตนเองได้อย่างดี	สามารถแสดงสี หน้า ท่าทาง และ สื่ออารมณ์ ได้ อย่างเหมาะสม กับบทเพลง แสดงออกถึง ความมั่นใจใน ตนเองได้พอใช้	ไม่สามารถแสดง สีหน้า ท่าทาง และสื่ออารมณ์ ได้อย่างเหมาะสม กับบทเพลง แสดงออกถึง ความไม่มั่นใจใน ตนเอง



ความพร้อมเพียงในกลุ่ม

ความพร้อมเพียงในกลุ่ม หมายถึง สมาชิกในกลุ่มมีความพร้อมเพรียงกันในการแสดง สามารถจดจำทำรำ และรูปแบบการแปรแถวของตนเองได้

เกณฑ์การ ประเมิน	ระดับคะแนน			
	6	4	2	0
การแสดง ประกอบเพลง คำนิยม 12 ประการ	สมาชิกในกลุ่มมีความพร้อมเพรียงกันในการแสดง สามารถจดจำทำรำและรูปแบบการแปรแถวของตนเองได้อย่างดีเยี่ยม	สมาชิกในกลุ่มมีความพร้อมเพรียงกันในการแสดง สามารถจดจำทำรำและรูปแบบการแปรแถวของตนเองได้อย่างดี	สมาชิกในกลุ่มมีความพร้อมเพรียงกันในการแสดง สามารถจดจำทำรำและรูปแบบการแปรแถวของตนเองได้พอใช้	สมาชิกในกลุ่มไม่มีความพร้อมเพรียงกันในการแสดง ไม่สามารถจดจำทำรำและรูปแบบการแปรแถวของตนเองได้



ความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ประดิษฐ์ทำซ้ำได้อย่างเหมาะสม ออกแบบการแสดงได้อย่างน่าสนใจ มีรูปแบบการแปรแถวที่หลากหลายและสวยงาม มีอุปกรณ์ประกอบการแสดงเพื่อให้การแสดงสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	6	4	2	0
การแสดงประกอบเพลง ค่านิยม 12 ประการ	สามารถประดิษฐ์ทำซ้ำได้อย่างเหมาะสม ออกแบบการแสดงได้อย่างน่าสนใจ มีรูปแบบการแปรแถวที่หลากหลายและสวยงาม มีอุปกรณ์ประกอบการแสดงเพื่อให้การแสดงสมบูรณ์ได้อย่างดีเยี่ยม	สามารถประดิษฐ์ทำซ้ำได้อย่างเหมาะสม ออกแบบการแสดงได้อย่างน่าสนใจ มีรูปแบบการแปรแถวที่หลากหลายและสวยงาม มีอุปกรณ์ประกอบการแสดงเพื่อให้การแสดงสมบูรณ์ได้ดี	สามารถประดิษฐ์ทำซ้ำได้อย่างเหมาะสม ออกแบบการแสดงได้อย่างน่าสนใจ มีรูปแบบการแปรแถวที่หลากหลายและสวยงาม มีอุปกรณ์ประกอบการแสดงเพื่อให้การแสดงสมบูรณ์พอใช้	ไม่สามารถประดิษฐ์ทำซ้ำได้อย่างเหมาะสม ออกแบบการแสดงไม่น่าสนใจ ไม่มีรูปแบบการแปรแถวที่หลากหลายไม่มีอุปกรณ์ประกอบการแสดงเพื่อให้การแสดงสมบูรณ์

ความพร้อมในการแสดง

ความพร้อมในการแสดง หมายถึง การวางแผน การบริหารจัดการ และการเตรียมตัวในการแสดงของสมาชิกในกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มมีความพร้อมในการแสดง มีความสามัคคีกัน เพื่อให้การแสดงออกมาได้อย่างสมบูรณ์

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	6	4	2	0
การแสดง ประกอบเพลง ค่านิยม 12 ประการ	มีการวางแผน การบริหาร จัดการ และมีกา ร์เตรียมตัวในการ แสดงของสมาชิก ในกลุ่ม สมาชิก ในกลุ่มมีความ พร้อมในการ แสดง มีความ สามัคคีกัน เพื่อให้การแสดง ออกมาได้อย่าง สมบูรณ์ ได้อย่าง ดีเยี่ยม	มีการวางแผน การบริหาร จัดการ และมีกา ร์เตรียมตัวในการ แสดงของสมาชิก ในกลุ่ม สมาชิก ในกลุ่มมีความ พร้อมในการ แสดง มีความ สามัคคีกัน เพื่อให้การแสดง ออกมาได้อย่าง สมบูรณ์ ได้อย่าง ดี	มีการวางแผน การบริหาร จัดการ และมีกา ร์เตรียมตัวในการ แสดงของสมาชิก ในกลุ่ม สมาชิก ในกลุ่มมีความ พร้อมในการ แสดง มีความ สามัคคีกัน เพื่อให้การแสดง ออกมาได้อย่าง สมบูรณ์ ได้ พอใช้	ไม่มีการวางแผน การบริหาร จัดการ และไม่มี การเตรียมตัวใน การแสดงของ สมาชิกในกลุ่ม สมาชิกในกลุ่ม ไม่มีความพร้อม ในการแสดง ไม่ มีความสามัคคี กันในกลุ่ม

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ของแบบวัดทักษะปฏิบัติ
(การรำ) จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

รายการ	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมของ คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	+1	0	+1	0	+1	3	0.6	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

หมายเหตุ ค่า IOC ที่รับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป



ความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะปฏิบัติ
ตารางคะแนนทักษะปฏิบัติ

คนที่	ทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์	อารมณ์ของผู้แสดง	ความพร้อมเพียงในกลุ่ม	ความคิดสร้างสรรค์	ความพร้อมในการแสดง
1	6	6	6	6	6
2	6	6	4	6	6
3	4	4	4	2	4
4	6	6	4	4	6
5	6	6	6	6	6
6	4	4	4	4	4
7	6	6	6	6	6
8	6	4	6	6	6
9	6	6	4	6	6
10	6	4	4	4	4
11	6	6	6	6	6
12	6	6	4	4	6
13	6	4	4	4	4
14	6	6	4	6	6
15	4	4	4	4	4
16	6	6	6	4	6
17	6	6	6	6	6
18	6	4	6	4	6
19	4	4	2	4	4
20	6	6	6	6	6
21	6	6	4	6	6
22	6	6	4	4	6
23	6	4	4	6	4

คนที่	ทักษะการปฏิบัตินาฏศิลป์	อารมณ์ของผู้แสดง	ความพร้อมเพียงในกลุ่ม	ความคิดสร้างสรรค์	ความพร้อมในการแสดง
24	6	6	4	6	6
25	6	4	6	4	6
26	4	4	4	4	4
27	6	4	6	4	6
28	6	6	4	4	6
29	4	6	4	4	6
30	6	6	6	6	6
31	6	4	6	4	6
32	4	6	4	6	6
33	6	6	6	6	6
34	4	6	4	6	4
35	4	4	4	4	4
36	6	6	4	6	6
37	6	6	6	4	6
38	6	6	4	4	6
39	6	6	4	6	6
40	6	4	6	4	6
41	6	6	6	4	6
42	6	6	6	6	6

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	42	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	42	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.765	5

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
Item1	5.57	.831	42
Item2	5.29	.970	42
Item3	4.81	1.087	42
Item4	4.90	1.100	42
Item5	5.52	.862	42

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Item1	20.52	8.597	.615	.701
Item2	20.81	8.402	.523	.726
Item3	21.29	8.551	.401	.774
Item4	21.19	8.207	.455	.756
Item5	20.57	7.861	.761	.651

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
26.10	12.283	3.505	5



ภาคผนวก จ

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

- การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง
- การเปรียบเทียบทักษะปฏิบัติระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง

คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับการประเมินทักษะปฏิบัติ

ระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง

เลขที่	คะแนนแบบทดสอบ		คะแนนประเมินทักษะปฏิบัติ	
	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
1	16	25	18	28
2	17	26	20	30
3	16	26	20	28
4	17	25	20	30
5	18	26	20	24
6	20	24	20	30
7	22	24	20	26
8	21	26	20	26
9	23	25	22	24
10	26	27	26	28
11	27	24	28	26
12	18	25	20	30
13	19	25	18	28
14	18	28	20	26
15	20	24	20	26
16	17	26	20	28
17	25	27	24	28
18	27	25	26	30
19	18	27	18	28
20	19	25	18	30
21	21	26	20	28
22	17	20	18	26
23	17	28	16	28
24	19	21	26	28
25	20	25	22	30

เลขที่	คะแนนแบบทดสอบ		คะแนนประเมินทักษะปฏิบัติ	
	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
26	21	26	20	26
27	23	25	20	28
28	22	23	22	28
29	21	25	20	28
30	22	22	20	26
31	20	25	22	26
32	21	23	20	24
33	20	26	20	30
34	22	25	22	28
35	19	28	18	28
36	20	27	22	26
37	21	28	20	30
38	24	23	28	28
39	22	25	22	28
40	21	28	20	30
41	21	26	22	28
42	23	27	20	26
43	18	29	18	30
44	19	24	18	28
45	21	25	20	28
46	22	23	20	24
47	24	29	26	30
48	20	27	18	28
รวม	985	1,219	998	1,330
ค่าเฉลี่ย	20.52	25.40	20.79	27.71
S.D.	2.69	1.92	2.70	1.80

ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

Group Statistics

	กลุ่ม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
คะแนนทฤษฎี	1	48	25.40	1.921	.277
	0	48	20.52	2.690	.388

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
คะแนนทฤษฎี	Equal variances assumed	4.595	.035	10.219	94	.000	4.875	.477	3.928	5.822
	Equal variances not assumed			10.219	85.056	.000	4.875	.477	3.926	5.824

ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะปฏิบัติระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

Group Statistics

	กลุ่ม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
คะแนน	1	48	27.71	1.798	.259
ปฏิบัติ	0	48	20.79	2.697	.389

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2- tailed)	Mean Differenc e	Std. Error Differenc e	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
คะแนน	Equal	3.986	.049	14.783	94	.000	6.917	.468	5.988	7.846
ปฏิบัติ	variances assumed									
	Equal			14.783	81.879	.000	6.917	.468	5.986	7.847
	variances not assumed									



ภาคผนวก ฉ

- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ชันร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD
- แบบทดสอบ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ จำนวน 30 ข้อ (30คะแนน)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์ซัน

ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระที่ 3 นาฏศิลป์)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ท่ารำ

เรื่อง ความหมาย และหลักการประดิษฐ์ท่ารำ

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด มฐ.ศ3.1 ม.3/4 มีทักษะในการแปลความและการสื่อสารผ่านการแสดง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคำว่า การประดิษฐ์ท่ารำ
2. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการประดิษฐ์ท่ารำ

สาระสำคัญ

การประดิษฐ์ท่ารำ เป็นการสร้างสรรค์กระบวนท่ารำให้สอดคล้องตามเนื้อร้องและทำนองเพลง เพื่อสื่อความหมาย สร้างสรรค์ให้เป็นท่ารำที่งดงามอ่อนช้อย ตามแบบนาฏศิลป์ไทย โดยคำนึงถึงความหมายที่ตรงกับเนื้อเพลง ลีลาท่ารำที่สัมพันธ์สอดคล้องกับท่วงทำนองเพลง ดนตรี จังหวะ และอารมณ์ของเพลง

สาระการเรียนรู้

- ความหมายของการประดิษฐ์ท่ารำ
- หลักการประดิษฐ์ท่ารำ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มและการเสนอเนื้อหา

1. ครูจัดนักเรียนเข้ากลุ่มโดยคละกันทั้งเพศและความสามารถ จำนวน 7 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยวิธีการจัดเริ่มจากเรียงลำดับนักเรียนจากเก่งที่สุดไปหาอ่อนที่สุดตามผลการเรียน และกำหนดนักเรียนเข้ากลุ่ม ซึ่งในหนึ่งกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่เรียนเก่ง 2 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 2 คน และชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มที่จะต้องทำงานร่วมกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะคะแนนของสมาชิกแต่ละคนส่งผลต่อคะแนนรวมของกลุ่ม

2. ครูแจกใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ความหมาย และหลักการประดิษฐ์ทำรำ พร้อมทั้งอธิบายความหมาย และหลักการประดิษฐ์ทำรำ ให้กับนักเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย และสรุปความรู้ที่ได้จากใบความรู้ที่ 1

ขั้นที่ 3 ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง

ครูให้สมาชิกทุกคนในแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการสรุปของกลุ่มมาวิเคราะห์และสรุปเป็นความคิดของตนเอง และให้นักเรียนแต่ละคนทำใบงานที่ 1 เรื่อง ความหมาย และหลักการประดิษฐ์ทำรำ โดยให้ตอบคำถามจากใบงานเพื่อเป็นการทบทวนความรู้ความเข้าใจของนักเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นการปรับปรุง ประยุกต์ใช้ และการคิดริเริ่ม

ครูให้สมาชิกทุกคนในแต่ละกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากใบงานที่ 1 ที่ตนเองสรุป มาประยุกต์ใช้ โดยครูให้นักเรียนคิดประดิษฐ์ทำรำในบทเพลงที่ตนเองสนใจ

ขั้นที่ 5 การทดสอบ

1. ครูให้นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบ เรื่อง ความหมาย และหลักการประดิษฐ์ทำรำ โดยให้นักเรียนแต่ละคน ต่างทำข้อสอบของตนเอง โดยไม่อนุญาตให้นักเรียนช่วยเหลือกัน

2. หลังจากทำแบบทดสอบแล้ว ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแลกเปลี่ยนกันตรวจแบบทดสอบ และให้คะแนน

ขั้นที่ 6 คะแนนการพัฒนารของนักเรียน และการรับรองผลงานกลุ่ม

1. ครูนำคะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม มาเปรียบเทียบกับคะแนนพื้นฐาน (Base Score) ของแต่ละคน (คะแนนพื้นฐานนั้นเป็นคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในการทดสอบย่อยครั้งก่อนหน้า) เพื่อหาคะแนนพัฒนารของนักเรียนแต่ละคน ส่วนคะแนนของกลุ่ม (Team Score) ได้จากการรวมคะแนนพัฒนารของนักเรียนทุกคนในกลุ่มเข้าด้วยกัน

2. ครูประกาศผลคะแนน และให้รางวัลแก่นักเรียนที่มีคะแนนพัฒนาการสูงขึ้น และกลุ่มที่ได้
มีคะแนนพัฒนาการสูงสุด

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ความหมาย และหลักการประดิษฐ์ทำรำ
2. ใบงานที่ 1 เรื่อง ความหมาย และหลักการประดิษฐ์ทำรำ
3. แบบทดสอบ เรื่อง ความหมาย และหลักการประดิษฐ์ทำรำ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ตรวจแบบทดสอบ เรื่อง ความหมาย และหลักการประดิษฐ์ทำรำ

เกณฑ์การประเมิน

การประเมินแบบทดสอบ

คะแนนจากการทดสอบ	คะแนนความก้าวหน้า
1. ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนพื้นฐานมากกว่า 10 คะแนน	0
2. ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนพื้นฐาน 1-10 คะแนน	5
3. ได้คะแนนเท่ากับคะแนนพื้นฐาน	10
4. ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนพื้นฐาน 1-10 คะแนน	15
5. ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนพื้นฐานมากกว่า 10 คะแนน	20
6. ได้คะแนนเต็ม	30

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวจุฑารัตน์ ดวงเทียน)

...../...../.....

ครูผู้สอน

ใบความรู้ที่ 1 ความหมาย และหลักการประดิษฐ์ทำรำ

การประดิษฐ์ทำรำ หมายถึง การออกแบบท่าทางประกอบการแสดง ซึ่งมีที่มาจาก การนำความรู้ที่ได้จากการศึกษานาฏศิลป์ไทย ได้แก่ ทำรำเพลงช้า เพลงเร็ว รำแม่บท ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ การเรียนรู้เรื่องนาฏยศัพท์ ภาษาท่าทางนาฏศิลป์และภาษาท่าทางธรรมชาติมาร้อยเรียง สร้างสรรค์ให้เป็นท่ารำที่งดงามอ่อนช้อย ตามแบบนาฏศิลป์ไทย โดยคำนึงถึงความหมายที่ตรงกับเนื้อเพลง ลีลาท่ารำที่สัมพันธ์สอดคล้องกับท่วงทำนองเพลง ดนตรี จังหวะ และอารมณ์ของเพลงนั้นๆ อีกด้วยการประดิษฐ์ทำรำ สามารถจำแนกออกได้ดังนี้

1. ปรับปรุงหรือตัดแปลงมาจากพื้นบ้าน หมายถึง คิดประดิษฐ์สร้างสรรค์ขึ้นมาจากแนวทางการเป็นอยู่ของคนพื้นบ้าน การทำมาหากิน อุตสาหกรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีในแต่ละท้องถิ่นมาแสดงออกเป็นรูปประบำ เพื่อเป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่นของตน เช่น เซิ้งบั้งไฟ เต็นท์กำรำเคียว ระเบียงอบ ฯลฯ
2. ปรับปรุงหรือตัดแปลงมาจากท่าทางของสัตว์ หมายถึง ทำรำที่คิดประดิษฐ์ขึ้นใหม่ตามลักษณะลีลาท่าทางของสัตว์ชนิดต่าง ๆ บางครั้งอาจนำมาใช้ประกอบการแสดง โขน ละคร บางครั้งก็นำมาใช้เป็นการแสดงเบ็ดเตล็ด ระบายชนิดนี้ เช่น ระบายนกยูง ระบายนกเขา ระบายเหมาราช ฯลฯ
3. ปรับปรุงหรือตัดแปลงมาจากตามเหตุการณ์ หมายถึง ทำรำที่คิดประดิษฐ์ขึ้นในโอกาสที่เหมาะสม เช่น ระบายพระประทับ ระบายโคม ประดิษฐ์ขึ้นรำในวันนักขัตฤกษ์ ลอยกระทงในเดือนสิบสอง ระบายเกี่ยวกับการอวยพรต่าง ๆ สำหรับเป็นการต้อนรับและแสดงความยินดี
4. ปรับปรุงหรือตัดแปลงขึ้นใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนท่ารำประเภทนี้เป็นระบำประดิษฐ์ และสร้างสรรค์ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางสอนนักเรียน เหมาะสมสำหรับเด็ก ๆ เป็นระบำง่าย ๆ เพื่อสร้างความสนใจประกอบบทเรียนต่าง ๆ เช่น ระบายสูตรคูณ ระบายวรรณยุกต์ และระบายเลขไทย ฯลฯ เมื่อประดิษฐ์ตัดแปลงท่ารำแล้วไม่แสดงถึงความงามก็ผิดหลักศิลปะท่ารำของไทยเนื่องจากการประดิษฐ์ท่าทางโดยอาศัยหลักความงามของศิลปะดังกล่าวเป็นการส่งภาษาซึ่งเรียกว่านาฏยภาษา หรือเรียกว่านาฏยศัพท์ หรือเรียกภาษาทางนาฏศิลป์ที่มีความหมาย แสดงออกมาเช่นเดียวกับคำพูด ที่เราฟังด้วยหูเราแต่เป็นคำพูดที่แสดง ด้วย มือ แขน เท้า ขา รำตัว รำคอ ใบหน้า ศีรษะ เป็นต้น มิใช่ด้วยอวัยวะเครื่องเปล่งเสียง เช่น ปาก ลิ้น ด้วยเหตุนี้การฟ้อนรำตามบทและความงามของศิลปะการรำรำ ซึ่งประดิษฐ์เพื่อสอนมาจากกิริยาท่าทาง อันเป็นธรรมดาในชีวิตประจำวันของมนุษย์ แต่ที่ทำทางที่ผิดเพี้ยนไปจากท่าธรรมดา เพื่อมุ่งความสวยงามแนวคิดศิลป์ไทย

หลักการประดิษฐ์ทำรำ

1. วิเคราะห์บทร้องและบทละคร โดยการอ่านบทละคร จะเป็นการฝึกการแสดงละคร พิจารณาเรื่องราวและบทบาทของตัวละคร ความรู้สึก อารมณ์ แล้วนำมาประดิษฐ์ทำรำ
2. ศึกษาทำรำในแม่บท ภาษานาฏศิลป์ และภาษาท่า เพื่อให้เข้าใจถึงความหมายในแต่ละท่าทาง โดยให้เป็นแบบแผนทางนาฏศิลป์
3. การตีบทรำตามความหมายบทร้อง เป็นการประดิษฐ์ทำรำให้มีความหมายสัมพันธ์กับบทร้อง เพื่อแสดงออกถึงเนื้อหาในบทร้อง ให้ผู้ชมได้เข้าใจ และประดิษฐ์ทำรำให้เหมาะสมกับลักษณะของตัวละคร
4. จัดรูปแบบแถว หรือการแปรแถวให้สอดคล้องกับทำนองเพลง

การประดิษฐ์ทำรำในการแสดงนาฏศิลป์

การประดิษฐ์ทำรำ ในการแสดงนาฏศิลป์ มีหลากหลายประการซึ่งต้องนำมาพิจารณาประกอบ ได้แก่ ประเภทของการแสดง คนตรี บทร้อง เครื่องแต่งกาย อารมณ์ ความรู้สึก และ การเคลื่อนไหวของผู้แสดง ทั้งนี้เพื่อการประดิษฐ์ทำรำมีความประณีต สวยงาม สื่อความหมายได้ชัดเจน มีความสัมพันธ์สอดคล้องกันทั้งทำรำ ทำนอง จังหวะของเพลง และเครื่องแต่งการเหมาะสมกับชุดการแสดง ให้หัวข้อนี้ได้กล่าวถึง แนวทางการประดิษฐ์ทำรำที่เป็นคู่ และเป็นหมู่

การประดิษฐ์ทำรำ ผู้ประดิษฐ์ทำรำจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. จังหวะและทำนองเพลง เชื่องช้า หรือรวดเร็ว มีลักษณะอ่อนหวาน เสร้าหรือคึกคัก สนุกสนาน
2. จังหวะและทำนองของเพลงที่มีสำเนียงต่างชาติ ก็ต้องเอาลีลาทำรำของชาตินั้น ๆ มาประดิษฐ์ให้กลมกลืนกันเป็นลีลาของนาฏศิลป์ไทย
3. เมื่อรู้ทำนองและจังหวะเพลงจึงกำหนดทำรำให้เข้ากับลีลาของเพลง โดยยึดหลักความสัมพันธ์ของทำนองเพลงกับทำรำ และความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของบทร้องกับทำรำ
4. ลักษณะเพศชาย (ตัวพระ) หรือเพศหญิง (ตัวนาง) เช่น ตัวพระในพม่ารำขวานลีลาทำรำจะต้องมีลักษณะกระฉับกระเฉงเข้มแข็งตามถ่วงทำนองของนักรบ ส่วนตัวนาง ได้แก่ ฟ้อนม่านมงคล ลีลาทำรำจะต้องมีลักษณะอ่อน โชน นุ่มนวล เป็นต้น
5. การประดิษฐ์ระบำพื้นเมือง ต้องศึกษาทำรำที่เป็นแม่ท่าหลักของท้องถิ่น แล้วนำมาประดิษฐ์ลีลาเชื่อมทำรำ ให้ครอบคลุมความหมายของเนื้อหาในระบำชุดนั้น ๆ โดยคัดเลือกแม่ท่าหลักให้เหมาะสม ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้เริ่มต้นในท่าที่ 1 ของแม่ท่าเสมอไป อาจจะหยิบแม่ท่าหลักในท่าที่

8 มาใช้เป็นท่าเริ่มต้นในผลงานการประดิษฐ์ทำรำของเราก็ได้

6. ไม่ควรไปลอกเลียนแบบลีลาท่ารำของภาคอื่น ๆ มาปะปนในผลงานการประดิษฐ์ทำรำ

7. การคิดประดิษฐ์ทำรำให้คำนึงถึง จุดมุ่งหมายของระบำ รำ ฟ้อนในชุดนั้น ๆ ด้วย

8. การคิดประดิษฐ์ทำรำ ให้ยึดลีลาท่ารำเฉพาะท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น ภาคเหนือ ภาค

กลาง ภาคใต้ และภาคอีสาน ห้ามนำเอาลีลาท่ารำในแต่ละภาคนั้นมาคิดทำรำปนในระบำชุดเดียวกันยกเว้นระบำสี่ภาค

9. ยึดหลักแม่ท่าของนาฏศิลป์ไทยในเพลงช้า เพลงเร็ว แม่บทและนาฏศัพท์ เป็นต้น

10. การคิดประดิษฐ์ทำรำที่ดี ควรให้ภาษาท่าสื่อความหมายให้ชัดเจนดูแล้วเข้าใจทันทีไม่ต้องมีคำบรรยาย

11. ศึกษานิยมของตลาด เพื่อผลิตผลงานให้ตรงกันรสนิยมของสังคมในยุคนั้น ๆ ด้วย

การแปรแถว

1. การแสดงนาฏศิลป์ไทยสมัยโบราณ ไม่นิยมการแปรแถวให้หลากหลายเหมือนในปัจจุบันนี้ มักจะนิยมแถวตรงเรียงเดียวหน้ากระดาน หรือแถวตอนคู่หรือลักษณะวงกลมแล้วประดิษฐ์ท่ารำให้เหมือนกัน ต่อมาแสดงนาฏศิลป์ไทยในระยะหลัง ๆ ได้รับอิทธิพลการแสดงของต่างประเทศ ในเรื่องของการแปรแถว จึงได้นำการแปรแถวนั้นมาดัดแปลงบรรจุลงในการแสดงนาฏศิลป์ของไทยมากขึ้น เช่น ในท่ารำทำเดี่ยวเหมือนกันหมด แต่การแปรแถวต่างกัน โดยแบ่งผู้แสดงแสดงตั้งท่ารำต่างกัน แต่ว่าอยู่ในจังหวะทำนองเดียวกัน ผู้ประดิษฐ์ท่ารำจะต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์กลมกลืนเป็นหลัก

2. เมื่อเปลี่ยนแปรแถว ต้องให้ลีลาการเคลื่อนไหวเป็นไปด้วยความนุ่มนวลไม่วังตัดหน้ากันและกัน ไม่วังจับซ้อนจนน่าเวียนศีรษะ หรือจะให้วิธีตั้งท่ารำแล้วเดินตามจังหวะเปลี่ยนแปรแถวใหม่ ก็ควรจะกระทำได้

3. ผลดีของการแปรแถว ทำให้เปลี่ยนอารมณ์ความรู้สึกของผู้ดู ไม่จำเจซ้ำซากจนน่าเบื่อแล้วเปิดโอกาสให้ผู้แสดงได้สลับเปลี่ยนผลัดขึ้นมาอยู่หน้าเวทีได้ทั่วทุกคน

4. การคิดประดิษฐ์ท่ารำ ที่มีบทขับร้อง คำเอื้อนยาวๆ การแปรแถวจะอยู่ในช่วงของตอนรวบรวมคำร้องกับทำนองเอื้อนนั้นให้มาอยู่ในลีลาเดียวกัน จะมีผลให้ท่ารำลงตัวพอดี

5. การคิดประดิษฐ์ท่ารำที่มีแต่การบรรเลงตลอดเพลงตั้งแต่ต้นจนจบการแปรแถว จะต้องลงให้พอดีกับจังหวะใหญ่ของทำนองเพลง เช่น ทำนองเพลงลายนี้มี 8 จังหวะแล้วขอยออกมา 4 จังหวะ เพราะฉะนั้นช่วงจังหวะที่ 1 และที่ 2 นั้นคือลีลาเพื่อไปลงจังหวะที่ 4 หรือจาก

จังหวะที่ 4 แล้วเว้นช่วงไปลงจังหวะที่ 8 ก็ได้

การแปรแถว เพื่อให้เกิดความแตกต่าง เปลี่ยนแปลงความซ้ำ ๆ ต้องคำนึงถึงผู้แสดงเพลง ขนาดของสถานที่ ความสามารถของผู้แสดง ดังนี้

1. จำนวนผู้แสดง การแสดงที่ใช้ผู้แสดงเป็นจำนวนมากเป็นการแสดงหมู่ มีการแปรแถวเพื่อให้เกิดความน่าสนใจ ทำให้การแสดงนั้นไม่น่าเบื่อหน่าย จำนวนผู้แสดงต้องเป็นไปตามจุดประสงค์ ของการแสดงนั้นด้วย เช่น เป็นระบำใหญ่ หรือความต้องการให้เป็นสัญลักษณ์ หรือเป็นรูปภาพต่าง ๆ จำนวนผู้แสดงจะกำหนดให้ตรงตามจุดประสงค์นั้น ๆ ที่กล่าวมานี้ ก็คือ การทำเป็นรูป เป็นอักษรย่อ หรือรูปภาพ สัญลักษณ์อักษรย่อพระปรมาภิไธย

2. เพลง จังหวะต้องเหมาะสมในการแปรแถวตามจำนวนผู้แสดงความชัดเจนของจังหวะสัญญาณการให้คิดในการแปรแถว โดยใช้รับหรือกลองที่สอดแทรกในเพลง

3. ขนาดของสถานที่ มีความกว้างใหญ่พอที่จะแปรแถวเป็นรูปต่าง ๆ ตามความต้องการได้รวดเร็วเพียงใด ทางออก ทางเข้า ของผู้แสดงมีความสอดคล้องกับการแปรแถว ได้แบบเนียนอย่างไร หรือไม่

4. ความสามารถของผู้แสดง ผู้แสดงจะต้องมีความสามารถในการรำรำในระดับเดียวกัน และมีสามัญสำนึกในเรื่องจังหวะเป็นอย่างดีได้มาตรฐานมีความเชื่อมั่น มีระเบียบวินัย การเชื่อมท่ารำ จะใช้ในกรณีที่มีท่ารำ 2 ท่า ที่แตกต่างกัน และต้องการให้ท่ารำทั้ง 2 ท่า นั้น ต่อเนื่องกัน จำเป็นต้องประดิษฐ์ท่าเชื่อม ซึ่งมีลักษณะเป็นลีลาเข้ามาแทรก เพื่อให้ท่ารำ 2 ท่า นั้นต่อเนื่องกันอย่างกลมกลืน

รูปแบบของการแปรแถว

1. แถวตอน ให้ผู้แสดงฝ่ายชายอยู่ด้านซ้าย ฝ่ายหญิงอยู่ด้านขวา

ช



ญ



2. แถวน้ำกระดาน

2.1 แถวเดี่ยว



2.2 แถวคู่ตรงกัน

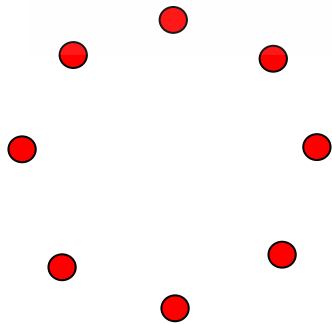


2.3 แถวคู่สับหว่าง

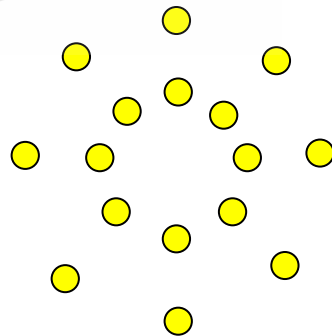


3. รูปวงกลม

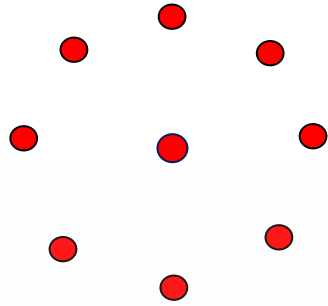
3.1 วงกลมเดี่ยว



3.2 วงกลมซ้อน



3.3 วงกลมที่มีตัวกลาง



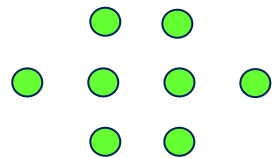
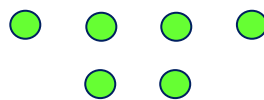
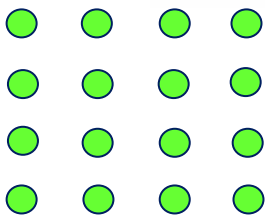
3.4 ครึ่งวงกลม



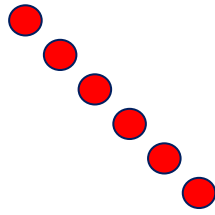
4. แถวรูปสามเหลี่ยม



5. การจับคู่

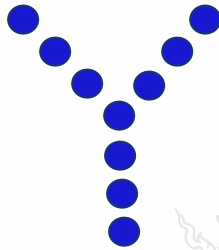


6. รูปทแยงมุม

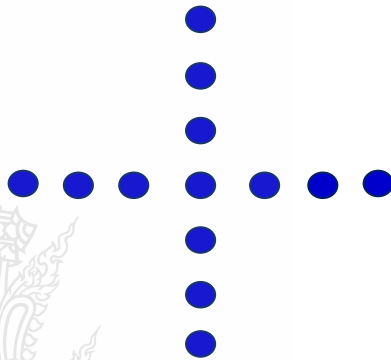


7. การเข้าพู่ต่างๆ

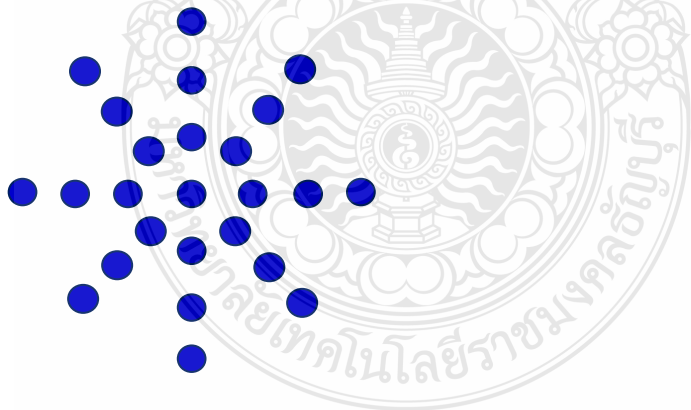
7.1 พู่



7.2 พู่ ๔



7.3 พู่ละเอียด



แบบทดสอบ เรื่อง ความหมาย และหลักการประดิษฐ์ทำรำ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วกาเครื่องหมาย × ลงในกระดาษคำตอบ

1. การประดิษฐ์ทำรำ หมายถึงข้อใด
 - ก. การแสดงนาฏศิลป์ที่มีทำรำเป็นมาตรฐาน ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้
 - ข. การเคลื่อนไหวร่างกายที่มีความหมาย
 - ค. การออกแบบท่าทางประกอบการแสดง ตามแบบนาฏศิลป์ไทย โดยคำนึงถึงความหมายที่สอดคล้องกับเนื้อเพลง
 - ง. การประดิษฐ์ทำรำขึ้นมาใหม่ โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง
2. ภาษาท่า หมายถึงข้อใด
 - ก. ภาษาท่าสื่อความหมาย
 - ข. ภาษาท่าสื่ออารมณ์
 - ค. ภาษาท่าบอกกริยาอาการ
 - ง. ถูกทุกข้อ
3. ทำรำพื้นฐานที่สามารถนำมาใช้ได้ทุกโอกาสที่มีงานรื่นเริงคือข้อใด
 - ก. ทำรำพรหมนิมิต
 - ค. ฟ้อนเล็บ
 - ข. รำวงมาตรฐาน
 - ง. เต็มกำรำเคียว
4. ข้อใด ไม่ใช่ หลักการประดิษฐ์ประดิษฐ์ทำรำ
 - ก. ผู้ประดิษฐ์ทำรำต้องเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ
 - ข. ผู้ประดิษฐ์ทำรำต้องเข้าใจในบทบาท ลีลาทำรำ และอารมณ์ของตัวละครได้ละเอียดลึกซึ้ง
 - ค. ผู้ประดิษฐ์ทำรำต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบวิธีการแสดงละครประเภทต่างๆ อย่างถ่องแท้
 - ง. ผู้ประดิษฐ์ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางด้านนาฏศิลป์ไทยโดยตรง
5. การ “การรำตีบท” หมายถึงข้อใด
 - ก. การรำตามบทร้องหรือบทเพลง เพื่อสื่อความหมายให้ผู้ชมเข้าใจ ตามความหมายและอารมณ์ของเพลง
 - ข. การรำให้มีความอ่อนช้อยงดงาม ตามแบบแผนนาฏศิลป์ไทย
 - ค. การรำที่ต้องคำนึงถึงความเป็นมาของเนื้อร้อง
 - ง. การรำที่ต้องอาศัยผู้ที่มีความชำนาญทางการขับร้องเพลงไทย

6. ข้อใด **ไม่ใช่** หลักการแปรแถว
- ก. คำนึงถึงรูปร่างลักษณะของผู้แสดง
 - ข. การแปรแถวควรมีความเหมาะสมกลมกลืนกัน
 - ค. ต้องแปรแถวแบบเดิมซ้ำๆ เพื่อให้ผู้แสดงจำได้ง่าย
 - ง. ระยะห่างของผู้แสดงต้องเท่ากัน
7. การแปรแถวมีความสำคัญอย่างไรในการแสดง
- ก. ทำให้การแสดงน่าสนใจ และสวยงามมากขึ้น
 - ข. ทำให้ผู้แสดงจำท่าทำได้ง่ายขึ้น
 - ค. ทำให้การแสดงเป็นที่ยอมรับในสังคม
 - ง. ทำให้การแสดงไม่ถูกลอกเลียนแบบได้ง่าย
8. ท่าที่นำมาตีบทในความหมายความสวย ความงาม ความเลิศ ประเสริฐ คือข้อใด
- ก. ท่ารำ “นภาพร”
 - ข. ท่ารำ “เชิดฉิ่ง”
 - ค. ท่ารำ “ภมรเกล้า”
 - ง. ท่ารำ “เทพพนม”
9. ในการประดิษฐ์ท่ารำต้องคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง
- ก. บทร้อง
 - ข. ทำนองเพลง
 - ค. การใช้ภาษาท่าทางเพื่อสื่อความหมาย
 - ง. ถูกทุกข้อ
10. ท่ารำ “พรหมลีหน้า” มีความหมายตรงกับข้อใด
- ก. ภาษานาฏศิลป์ที่อยู่ในเพลงแม่บท
 - ข. ภาษาท่าที่ประดิษฐ์ขึ้นจากธรรมชาติ
 - ค. ภาษาท่าหรือภาษาท่ารำที่บ่งบอกอิริยาบถของมนุษย์
 - ง. ภาษานาฏศิลป์ที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกภายใน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน

ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระที่ 3 นาฏศิลป์)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ท่ารำ

เรื่อง การประดิษฐ์ท่ารำประกอบเพลงคำนิยม 12 ประการ

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้	มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน
ตัวชี้วัด	มฐ.ศ3.1 ม.3/4 มีทักษะในการแปลความและการสื่อสารผ่านการแสดง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีทักษะในการประดิษฐ์ท่ารำเพลงคำนิยม 12 ประการ
2. มีทักษะในการปฏิบัติท่ารำประกอบเพลงคำนิยม 12 ประการ
3. มีความสามารถในการตีบททำตามเนื้อร้องของเพลงคำนิยม 12 ประการได้

สาระสำคัญ

ในการประดิษฐ์ท่ารำจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของท่ารำพื้นฐาน ศึกษาลักษณะรูปแบบ บทร้อง ท่วงทำนองเพลงและสามารถตีบททำให้สอดคล้องกับบทเพลงดังนี้ ประการที่ 1 คือ มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ประการที่ 2 คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต ประการที่ 3 คือ กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์ ประการที่ 4 คือ ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ประการที่ 5 รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทย ประการที่ 6 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ประการที่ 7 คือ เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย ประการที่ 8 คือ มีระเบียบวินัย รักษากฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่ ประการที่ 9 คือ มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ ประการที่ 10 คือ รู้จักดำรงตนโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประการที่ 11 คือ มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจใฝ่ต่ำ และประการที่ 12 คือ ดำเนินถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

สาระการเรียนรู้

การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มและการเสนอเนื้อหา

1. ครูจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม โดยละครชาย-หญิง ทั้งหมด 12 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน
2. ครูทบทวนบทเพลง และให้นักเรียนร้องเพลงค่านิยม 12 ประการ ร่วมกัน
3. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับฉลาก กลุ่มละ 1 ประการ เมื่อได้หัวข้อแล้ว ให้แต่ละกลุ่มคิดทำรำให้สอดคล้องกับความหมายของเนื้อร้อง

ขั้นที่ 2 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม

1. หลังจากที่ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประดิษฐ์ทำรำแล้ว ครูให้นักเรียนออกมาแนะนำเสนอหน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม

2. ครูแนะนำและปรับทำรำให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม โดยใช้ภาษาทำรำ และท่าแม่บทที่มีความหมายตรงตามเนื้อร้องในเพลงค่านิยม 12 ประการ

ขั้นที่ 3 ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปรับทำรำที่ครูได้แนะนำและให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทำรำในกลุ่มของตนเอง

ขั้นที่ 4 ขั้นการปรับปรุง ประยุกต์ใช้ และการคิดริเริ่ม

ครูให้สมาชิกทุกคนในแต่ละกลุ่มนำความรู้และทักษะปฏิบัติการประดิษฐ์ทำรำที่ได้ มาพัฒนาและประยุกต์การประดิษฐ์ทำรำให้เหมาะสมกับเพลงค่านิยม 12 ประการ

ขั้นที่ 5 การทดสอบ

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติทำรำหน้าชั้นเรียน และให้เพื่อนในห้องปฏิบัติตาม
2. ครูจับบันทึกและให้คะแนนเป็นรายบุคคล

ขั้นที่ 6 คะแนนการพัฒนารวมของผู้เรียน และการรับรองผลงานกลุ่ม

1. ครูนำคะแนนสอบทักษะปฏิบัติการรำ ของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่ม มาเปรียบเทียบกับคะแนนพื้นฐาน (Base Score) ของแต่ละคน (คะแนนพื้นฐานนั้นเป็นคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในการทดสอบย่อยครั้งก่อนหน้า) เพื่อหาคะแนนพัฒนารวมของนักเรียนแต่ละคน ส่วนคะแนนของกลุ่ม (Team Score) ได้จากการรวมคะแนนพัฒนารวมของนักเรียนทุกคนในกลุ่มเข้าด้วยกัน

2. ครูประกาศผลคะแนน และให้รางวัลแก่นักเรียนที่มีคะแนนพัฒนาการสูงขึ้น และกลุ่มที่ได้
มีคะแนนพัฒนาการสูงสุด

สื่อการเรียนรู้

ซีดีเพลงค่านิยม 12 ประการ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

แบบประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำ

เกณฑ์การประเมิน

การประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำ

คะแนนจากการทดสอบ	คะแนนความก้าวหน้า
1. ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนพื้นฐานมากกว่า 10 คะแนน	0
2. ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนพื้นฐาน 1-10 คะแนน	5
3. ได้คะแนนเท่ากับคะแนนพื้นฐาน	10
4. ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนพื้นฐาน 1-10 คะแนน	15
5. ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนพื้นฐานมากกว่า 10 คะแนน	20
6. ได้คะแนนเต็ม	30

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นางสาวจุฑารัตน์ ดวงเทียน)

...../...../.....

ครูผู้สอน

แบบประเมินทักษะการแสดงประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ปรากฏพฤติกรรมของนักเรียน

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ความสอดคล้องของท่าร่ากับความหมายของเพลง				ปฏิบัติท่าร่าถูกต้อง				ท่าร่าสวยงาม				การเชื่อมต่อท่า				ความคิดสร้างสรรค์				รวม	หมายเหตุ	
		3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0	3	2	1	0			

หมายเหตุ

ได้คะแนน 3 คะแนน หมายถึง ดีเยี่ยม

ได้คะแนน 2 คะแนน หมายถึง ดี

ได้คะแนน 1 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

ได้คะแนน 0 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนน 13-15 คะแนน หมายถึง ดีเยี่ยม

ได้คะแนน 10-12 คะแนน หมายถึง ดี

ได้คะแนน 7-9 คะแนน หมายถึง พอใช้

ได้คะแนน 1-6 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

* ในกรณีที่นักเรียนไม่ผ่าน ให้นักเรียนมาซ่อมเสริมภายหลัง

เกณฑ์การ ประเมิน	ระดับคะแนน			
	3	2	1	0
การแสดง ประกอบเพลง ค่านิยม 12 ประการ	ทำรำมีความ สอดคล้องกับ ความหมายของ เพลงชัดเจน สามารถปฏิบัติทำ รำได้อย่างถูกต้อง และมีความ สวยงาม การเชื่อม ท่ามีความอ่อน ช้อยสวยงาม และ มีความคิด สร้างสรรค์	ทำรำมีความ สอดคล้องกับ ความหมายของ เพลงเป็นบางท่า สามารถปฏิบัติทำ รำได้อย่างถูกต้อง และมีความ สวยงาม การเชื่อม ท่ามีความอ่อน ช้อย และมี ความคิด สร้างสรรค์	ทำรำมีความ สอดคล้องกับ ความหมายของ เพลงเป็นบางท่า สามารถปฏิบัติทำ รำได้ แต่ไม่ สวยงาม แต่ต้อง อาศัยคำแนะนำ จากครู มีการเชื่อม ท่าบ้างเป็น บางครั้ง และมี ความคิด สร้างสรรค์	ทำรำไม่ สอดคล้องกับ ความหมายของ เพลง ไม่สามารถ ปฏิบัติทำรำได้ อย่าง ต้องอาศัย คำแนะนำจากครู และไม่มีความคิด สร้างสรรค์



แบบทดสอบ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำ ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 ข้อ (30คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วกาเครื่องหมาย × ลงในกระดาษคำตอบ

1. การประดิษฐ์ทำรำ หมายถึงข้อใด

- ก. การแสดงนาฏศิลป์ที่มีทำรำเป็นมาตรฐาน ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้
- ข. การเคลื่อนไหวร่างกายที่มีความหมาย
- ค. การออกแบบท่าทางประกอบการแสดง ตามแบบนาฏศิลป์ไทย โดยคำนึงถึงความหมายที่สอดคล้องกับเนื้อเพลง
- ง. การประดิษฐ์ทำรำขึ้นมาใหม่ โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง

2. ทำรำพื้นฐานที่สามารถนำมาใช้ได้ทุกโอกาสที่มีงานรื่นเริงคือข้อใด

- ก. ทำรำพรหมนิมิต
- ค. ฟ้อนเล็บ
- ข. รำวงมาตรฐาน
- ง. เต็มกำรำเคียว

3. ข้อใด ไม่ใช่ หลักการประดิษฐ์ประดิษฐ์ทำรำ

- ก. ผู้ประดิษฐ์ทำรำต้องเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ
- ข. ผู้ประดิษฐ์ทำรำต้องเข้าใจในบทบาท ลีลาทำรำ และอารมณ์ของตัวละครได้ละเอียดลึกซึ้ง
- ค. ผู้ประดิษฐ์ทำรำต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบวิธีการแสดงละครประเภทต่างๆ อย่างถ่องแท้
- ง. ผู้ประดิษฐ์ต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางด้านนาฏศิลป์ไทยโดยตรง

4. การ “การรำตีบท” หมายถึงข้อใด

- ก. การรำตามบทหรือบทเพลง เพื่อสื่อความหมายให้ผู้ชมเข้าใจ ตามความหมายและอารมณ์ของเพลง
- ข. การรำให้มีความอ่อนช้อยงดงาม ตามแบบแผนนาฏศิลป์ไทย
- ค. การรำที่ต้องคำนึงถึงความเป็นมาของเนื้อร้อง
- ง. การรำที่ต้องอาศัยผู้ที่มีความชำนาญทางการขับร้องเพลงไทย

5. ข้อใด ไม่ใช่ หลักการแปรแถว

- ก. คำนึงถึงรูปร่างลักษณะของผู้แสดง
- ข. การแปรแถวควรมีความเหมาะสมกลมกลืนกัน
- ค. ต้องแปรแถวแบบเดิมซ้ำๆ เพื่อให้ผู้แสดงจำได้ง่าย
- ง. ระยะห่างของผู้แสดงต้องเท่ากัน

13. ทำรำในแม่บทเล็กทำไคที่สื่อความหมายว่า “ยิ่งใหญ่”

ก. ทำอำไพ

ค. ทำพรหมสีหน้า

ข. ทำนภาพร

ง. ชำนางนอน

14. ข้อใดกล่าว **ไม่ถูกต้อง**

ก. การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงต้องใช้ทำรำที่ง่ายและไม่ซับซ้อน

ข. การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลง ทำรำต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อเพลง

ค. การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงผู้ประดิษฐ์ ต้องมีความเชี่ยวชาญในเรื่องเพลงไทยเดิม

ง. การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงต้องศึกษาเนื้อเพลงให้เข้าใจความหมายก่อนที่จะคิดทำรำ

15. ขั้นตอนแรกของการประดิษฐ์ทำรำข้อใดถูกต้อง

ก. ศึกษาความหมายของทำรำ การใช้ภาษาท่า และนาฏยศัพท์อย่างถูกต้อง

ข. ประดิษฐ์ทำรำให้สวยงาม

ค. ฝึกปฏิบัติ ทำรำที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ให้สวยงาม

ง. ออกแบบเครื่องแต่งกายให้มีสีสันสดใส

16. ข้อใดคือสิ่งสำคัญในการสร้างสรรค์ทำรำทางนาฏศิลป์ไทย

ก. ประดิษฐ์ทำรำให้สอดคล้องกับเนื้อหาของเพลง

ข. ลีลาท่าทางอ่อนช้อยสวยงาม

ค. มีการแปรแถวที่หลากหลาย

ง. มีเครื่องแต่งกายที่สวยงาม

17. “มือทั้งสองข้างตั้งวงระดับไหล่” มีชื่อเรียกทางนาฏยศัพท์ว่าอะไร

ก. ตั้งวงบน

ค. ตั้งวงหน้า

ข. ตั้งวงล่าง

ง. ตั้งวงกลาง

18. การจรดเท้าจะใช้ส่วนใดของเท้าแตะพื้น

ก. ฝ่าเท้า

ค. จมูกเท้า

ข. หลังเท้า

ง. ปลายเท้า

19. ทำรำประกอบการแสดงในรูปเป็นทำไค

ก. ทำเชิดฉิน

ข. ทำสอดสร้อยมาลา

ค. ทำพรหมสีหน้า

ง. ทำล้อแก้ว



20. ทำรำประกอบการแสดงในรูปเป็นท่าใด

- ก. ท่าล้อแก้ว
- ข. ท่าพรหมสี่หน้า
- ค. ท่ารำยั่ว
- ง. ท่าอัมพร



21. ทำรำประกอบการแสดงในรูปเป็นท่าใด

- ก. ท่าเจดนิน
- ข. ท่าสอดสร้อยมาลา
- ค. ท่าพรหมสี่หน้า
- ง. ท่าล้อแก้ว



22. ทำรำประกอบการแสดงในรูปเป็นท่าใด

- ก. ท่าเจดนิน
- ข. ท่าพรหมสี่หน้า
- ค. ท่ารำยั่ว
- ง. ท่าอัมพร



23. ทำรำประกอบการแสดงในรูปเป็นท่าใด

- ก. ท่ารำยั่ว
- ข. ท่าอัมพร
- ค. ท่าเจดนิน
- ง. ท่าสอดสร้อยมาลา



24. ทำมือประสานกันทาบอก หมายถึงข้อใด

- ก. ตัวฉัน
- ข. เจริญ
- ค. จิตใจ
- ง. รัก

เฉลย แบบทดสอบ เรื่อง การประดิษฐ์ทำร่า ประกอบเพลงค่านิยม 12 ประการ

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

- | | |
|---------------|---------------|
| 1. ตอบ ก. | 24. ตอบ ง. |
| 2. ตอบ ข. | 25. ตอบ ง. |
| 3. ตอบ ง. | 26. ตอบ ง. |
| 4. ตอบ ก. | 27. ตอบ ก. |
| 5. ตอบ ก. | 28. ตอบ ค |
| 6. ตอบ ก. | 29. ตอบ ข. |
| 7. ตอบ ง. | 30. ตอบ ก |
| 8. ตอบ ก. | |
| 9. ตอบ ง. | |
| 10. ตอบ ง. | |
| 11. ตอบ ง. | |
| 12. ตอบ ข. | |
| 13. ตอบ ข. | |
| 14. ตอบ ค. | |
| 15. ตอบ ก. | |
| 16. ตอบ ก. | |
| 17. ตอบ ง. | |
| 18. ตอบ ค | |
| 19. ตอบ ข. | |
| 20. ตอบ ค | |
| 21. ตอบ ง. | |
| 22. ตอบ ข. | |
| 23. ตอบ ค | |



ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวจุฑารัตน์ ดวงเทียน
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 6 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2531
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี ศษ.บ. (ศึกษาศาสตร์บัณฑิต) เอกนาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนบุรี จังหวัดปทุมธานี ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนบุรี จังหวัดปทุมธานี
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2555 – ปัจจุบัน	ครู คศ. 1 โรงเรียนรัตนบุรี จังหวัดปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 4

